

Årsredovisning

Haparanda kommun 2020

1. OM ÅRSREDOVISNINGEN.....	3
1.1 Kommunstyrelsens ordförande har ordet.....	4
1.2 Kommundirektören har ordet	5
2. OMVÄRLDSANALYS.....	6
3. FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE	10
3.1 Översikt över verksamhetens utveckling.....	10
3.2 Den kommunala koncernen.....	11
3.3 Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning	12
3.4 Händelser av väsentlig betydelse.....	20
3.5 Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten	23
3.6 God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning.....	28
3.6.1 Utvärdering god ekonomisk hushållning	29
3.6.2 Kommunfullmäktiges inriktningar.....	30
3.6.3 Utvärdering av ekonomisk ställning	34
3.7 Balanskravsresultat	45
3.8 Väsentliga personalförhållanden	46
3.9 Förväntad utveckling.....	48
4. RÄKENSKAPER.....	49
4.1 Resultaträkning	50
4.2 Balansräkning	51
4.3 Kassaflödesanalys	52
4.4 Notförteckning	53
4.5 Driftsredovisning & Investeringsredovisning.....	66
4.6 Koncernen i siffror	70
5. VERKSAMHETSBERÄTTELSE	74
5.1 Kommunstyrelsen	74
5.2 Socialnämnden.....	80
5.3 Samhällsbyggnadsnämnden	84
5.4 Barn- och ungdomsnämnden.....	86

1. OM ÅRSREDOVISNINGEN

Årsredovisningen 2020 för kommunkoncernen vänder sig till dig som är intresserad av den samlade utveckling för Haparanda Kommunkoncern under det gångna året. Här kan du bland annat läsa hur måluppfyllelsen sett ut och hur skattemedel fördelats och använts under år 2020.

Kommunstyrelsens rapport i form av Årsredovisningen till kommunfullmäktige om kommunens och de kommunala bolagens verksamhet är även föremål för revisorsgranskning. Årsredovisningen är upprättad i enlighet med Lag (2018:597) om kommunal bokföring

(LKBR) och redovisning samt Rådet för kommunal redovisnings rekommendationer (RKR).

1.1 Kommunstyrelsens ordförande har ordet

På ett ögonblick förändras vår samtid. Det som började som en liten notis i tidningarna om ett nytt virus på en okänd plats i Kina har under året förändrat de grundläggande förutsättningarna i världen och inte minst för oss som bor och verkar i Haparanda. Från att vara ett område längs hela Torneälv där inget annat hinder än vår älv fanns tills, när detta skrivs, ett område med gränsbevakning och kontroller på båda sidor av gränsen. Vårt vardagsliv, näringsliv och kommunala verksamheter påverkas kraftigt och det sprider sig en oro både i kropp och knopp: Var ska detta sluta?

Intresset för gränsregionerna i Sverige har ökat markant från medias sida. Det är inte ofta den uppmärksamhet som nu riktas till bland annat vår region har varit så stor. Tyvärr kommer fokus nu att riktas på de problem som uppstår när de osynliga gränserna plötsligt blir märkbara. Det hade varit roligt om uppmärksamheten hade varit lika stor kring de möjligheter som finns i en gränsregion som Tornedalen och att vi hade tagit diskussionen vidare från det och kommit med bättre lösningar som är mer hållbara för framtiden än att stänga gränser.

Pandemin har naturligtvis kommit att påverka vårt näringsliv kraftigt, framför allt de företag som verkar inom handel och turism. De stängda gränserna och kraftiga rekommendationer om att begränsa sitt resande har gjort att den, under lång tid, positiva utvecklingen för besöksnäringen och handeln har brutits. Kommunen har genom beslut i Krisledningsnämnden använt delar av resolutionsfonden för att aktivt stötta vårt närings- och föreningsliv i den svåra tid som pandemin medfört.

Inom den kommunala verksamheten har ett stort arbete påbörjats med att implementera nya arbetssätt som möter de behov och resurser som finns i vår kommun. Det sker såväl i den dagliga driften när det kommer till bemanning och kompetensförsörjning som på investeringssidan där investeringar ska syfta till att minska driftkostnaderna och därigenom frigöra mer resurser till andra verksamheter.

En ny skolstruktur som beslutades under 2019 och har implementerats under 2020. Gränsskolan återgick till att vara en renodlad högstadieskola, Språkskolan flyttade till Marielund som en F-6 enhet och Aspstrandens skola blev den nya F-6 enheten för centrala stan. I december månad var det nya köket med tillhörande matsal vid Aspstrandens skola färdigställt. Under juledigheten flyttades förskoleverksamheten vid Närstaskolan över till Framtidens förskola (före detta Grankullensskolan). Arbetet med den nya skolstrukturen har således kommit en bra bit på väg även om en del investeringar återstår. Målet är att skapa en likvärdig skola för våra barn och unga där alla elever ska få undervisning av behöriga och legitimerade lärare.

Ett nytt trygghetsboende är färdigställt och har fått sina första hyresgäster. Det första spadtaget för det nya äldreboendet Hemstranden/Kotiranta är taget i

samverkan med den kooperativa hyresrättsföreningen som stiftades av Haparanda kommun och Riksbyggen. Arbetet med att bygga en ny fjärrvärmeanläggning fortlöper med kommunen som ägare av Haparanda Värmeverk AB. Ombyggnation av både röntgenmottagningen och hälsocentralens lokaler har påbörjats och folktandvårdens lokaler har fått en välbehövlig renovering. Vi har under året även genomfört insatser för att lyfta staden genom att räta lutande stolpar, renovera gator och förbättra underhållet på kommunens anläggningar.

Sammantaget har investeringar och reinvesteringar på drygt 80 miljoner kronor genomförts. Läger vi därtill investeringar där kommunen, genom koncernen eller med samverkanspartner, varit involverade i handlar det om påbörjade och delvis slutförda investeringar på närmare 350 miljoner kronor, historiskt höga siffror.

Under 2020 antogs även en ny vision för Haparanda 2035: En framtid utan gränser. Visionen kommer att vara vägledande för kommunens arbete under lång tid framöver och har utarbetats i en politisk arbetsgrupp med underlagsmaterial från enkätundersökningar bland kommuninvånarna.

När nu denna text började med de negativa konsekvenserna av pandemin så vill jag i slutet lyfta upp en av de möjligheter som pandemin förde med sig. Under sommaren 2020 genomfördes inspelningarna av såväl finska som svenska Robinson i Haparanda skärgård. Det inspelade material kommer att sändas under våren 2021 och kommer att skapa uppmärksamhet och intresse för vår fantastiska skärgård. Den svenska versionen av Robinson har historiskt över 1 miljon tittare per avsnitt och den finska cirka 600 000. Det ger vår region och vår skärgård en oanad potential att locka besökare från hela Sverige och Finland. Vi har således en spännande vår och sommar att se fram emot. Förhoppningsvis har pandemin avtagit så att vi kan visa upp hela det utbud som finns hos oss i HaparandaTornio.

Avslutningsvis ett stort tack till alla medarbetare som under året ställt upp i en svår tid. I förra årets bokslut utsåg jag er till vardagens hjältar. Det om något har visat sig vara sant under 2020. Ett tack även till alla politiker som ställer upp och i med och motgång bidrar till kommunens utveckling. Låt oss se fram emot 2021 ett år där pandemin besegras och vi kan återgå till något nytt normalt.

Sven Tornberg
Kommunstyrelsens ordförande

1.2 Kommundirektören har ordet

Ett exceptionellt år är över. År 2020 går till historien som ett år de flesta av oss kommer att minnas. Pandemin har prövat oss alla på olika sätt och vi har tvingats prioritera, ställa in och ställa om.

Håll avstånd, sköt handhygien, stanna hemma om du är sjuk är **budskap** som fastnat hos oss alla. Samtidigt har det varit prövningarnas år då pandemin satt restriktioner, som vi inte ens kunde drömma om. Vi har inte fått träffas och umgås som vi velat. Gammal som ung har påverkats och för oss som levt tillsammans med en öppen tillvaro med vår tvillingstad Tornio har fått möta en förändrad vardag. En öppen gräns har i stället möts med (gräns)kontroller som signum.

Därför vill jag rikta all uppmärksamhet till alla som bidrar att slåss mot denna oskyldiga fiende. Ni som står i fronten, ni som följer restriktioner, eller på andra sätt minskar smittspridningen oavsett om det är medarbetare, medborgare, företagare, ideella krafter eller något annat **ni gör skillnad**. Tillsammans kommer vi, efter allt kämpande, att få möta en mer normal vardag framöver.

Hur den vardagen ser ut, är svår att förutspå. Vi, som de flesta kommuner, står hantering av demografiska utmaningar högt på agendan med fler äldre och ett högt investeringsbehov redan före pandemins inträde. Haparanda är absolut inget undantag – trots några starka år och ett starkt ekonomiskt resultat under 2020. Att vi kommer få se nya arbetssätt (läs distansarbete) som efterdyningar och lärdomar efter pandemin ser jag som självklarheter och det gäller att vi är redo att anpassa oss. Det kräver även att vi bygger ut vår infrastruktur så väl digitalt (bredband) som fysiskt (järnväg). Jag ser främst fram emot att sätta mig på tåget i april, ett gediget arbete som till slut gett resultat.

För att möta framtiden har vi genomfört en rad viktiga investeringar och mer är på gång. En sådan är implementeringen av den nya skolstrukturen (som fortsätter 2021-2022) samt beslutet ingå en samverkan med Riksbyggen för att bygga ett nytt särskilt boende med 80 platser i kvarteret Lunden. Under 2020 har även ett nytt trygghetsboende med 20 lägenheter färdigställt. Ett helt nytt och modernt värmeverk planeras för och väntas vara på plats till 2023. Även fortsatta satsningar genom på tekniska området (Gator, VA och fastigheter) har fortsatt. Det är betydande insatser för att möta framtiden.

I övrigt kan jag notera att Haparanda har syns och kommer synas på kartan framöver. Vår fantastiska skärgård kommer belysas i Expedition Robinson. Hans Rosenfeldts bok "Vargasommar" och HBO-serien Björnstad är några positiva exponeringar för Haparanda som kommun under 2020. Vi har även gjort övergripande satsningar på näringslivsfrågor. Även arbetsmarknadsenhetens insatser bör nämnas. Ett starkt näringsliv skapar arbetstillfällen och bidrar till ett starkare samhälle.

Sammantaget kan vi vara stolta över det arbete vi utfört under prövningarnas år 2020. Framför allt att vi gjort det tillsammans. Det ska vi fortsätta med. Nu gäller det att vi håller i och håller ut, och sen tar hand om framtidens utmaningar därefter.

Hans Kenttä
Tf. Kommundirektör/Ekonomichef

2. OMVÄRLDSANALYS

Omvärldsanalysen syftar till att belysa externa faktorer som påverkar kommunens planering på kort och medellång sikt. Analysen baseras i huvudsak på insamlad statistik från Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) prognoser samt Ekonomirapporten oktober 2020.

År 2020 har varit exceptionellt ur många perspektiv. Coronapandemin gav under våren en extremt snabb nedgång i produktion och sysselsättning, såväl i Sverige som i omvärlden. Verksamheten i kommuner och regioner fick ställa om i rekordfart. Ekonomin har vänt tydligt uppåt sedan dess, men hur utvecklingen kommer att fortgå är fortfarande högst osäkert.

Dock förväntas kommuner och regioner till följd av stora tillfälliga, pandemirelaterade tillskott, nå mycket starka resultat för 2020. Givet de ryckiga förutsättningarna under året är det dock inte konstigt. De statliga tillskotten har givit goda ekonomiska förutsättningar för kommunsektorn att med ekonomin tryggad hantera pandemin. Samtidigt kommer den demografiska utvecklingen att ge stora utmaningar och långsiktiga effekter på ekonomi och bemanning framöver. Det blir en stor utmaning att både effektivisera verksamheten och komma i kapp med sådant som inte kunnat göras till följd av pandemin. Årets starka ekonomiska resultat riskerar att skapa förväntningar som regioner och kommuner inte har möjlighet att uppfylla på längre sikt.

Fortsatt stor osäkerhet i ekonomin

Smittspridningen av covid-19 ökar nu åter i samhället. Vilka de ekonomiska konsekvenserna blir av detta är mycket osäkert. Vårens rekordsnabba konjunkturkollaps och dess effekter på samhällsekonomin tycks ändå i nuläget ligga bakom oss, och bottenpunkten för den kollapsen har passerats, både globalt och i Sverige. En stark positiv rekyll har setts under hösten i just tillväxten världen över.

Men det kraftiga raset i våras innebär att återhämtningen kommer att ta tid. Frågan är med vilken hastighet som förlusterna i produktion, sysselsättning, försäljning och vinster kan tas igen. Bedömningarna varierar, men i en situation där pandemin är långt ifrån över är osäkerheten osedvanligt stor.

Utdragen återhämtning och långsiktiga effekter

Omfattande krisåtgärder för att stötta företag och hushåll har spelat en stor roll för återhämtningen. Uppgången i den globala konjunkturen antas hålla i sig. Bedömning är dock att återhämtningshastigheten kommer att avta.

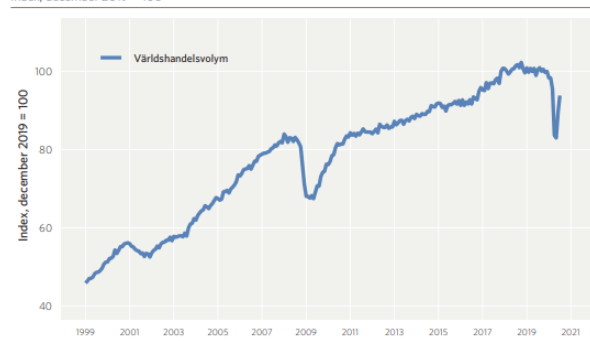
Sedan februari har pandemin överskuggat allt annat och skiftat fokus bort från tidigare makroekonomiska orosmoln. Men i hög grad kvarstår flera av de riskfaktorer som många tidigare talade om. Exempelvis Brexit, där det ännu i dag inte går att utesluta betydande negativa effekter för den europeiska ekonomin vid ett ordnat utträde för Storbritannien, spänningarna mellan

USA och Kina, liksom i viss grad mellan USA och Europa med tydlig bäring på handelsförutsättningarna. På lite längre sikt finns risken att dessa frågetecken tynger den fortsatta konjunkturuppgången globalt – så länge avtalsfrågor inte lösts och geopolitiska tvister består.

Rekordsnabb global uppstuds

Utvecklingen omedelbart efter vårens rekordsnabba konjunkturkollaps har inneburit en tillika rekordartad tillbakastuds under det tredje kvartalet. Många marknader har definitivt lämnat bottenpunkten från i våras bakom sig. Den dämpning för världsekonomin som följde av nedstängda samhällen samt vårens stillestånd i transportkedjor har således mildrats rejält. Denna typ av rekyll ska inte ses som helt oväntad när väl restriktionerna i flera länder kom att mildras.

Diagram 3 • Mycket av raset för global handel redan återhämtat
Index, december 2019 = 100

Källa: Macrobond.

Trots oroande rapporter om stor smittspridning och förstärkta restriktioner i några regioner, ser läget ljus ut på konjunkturhimlen. Såväl statistiska utfall som indikatorer vittnar om återhämtning på i princip samtliga stora marknader; USA, Europa, Japan och Kina; även om uppgången ser olika stark ut. Omfattande krisåtgärder för att stötta företag och hushåll har sannolikt spelat en stor roll för återhämtningen. Att vägen tillbaka kan bli krokig, och kantas av hinder och bakslag, är dock inte alls uteslutet.

Alla marknader präglades av minskad produktion under första halvåret 2020. Trots en klar uppstuds därefter kommer BNP för helåret 2020 i de flesta länder hamna långt under 2019 års nivå. I scenariot för kommande år antas global BNP överträffa den nivå som gällde före pandemin först under 2022.

Tabell 1 • BNP-tillväxt i omvärlden
Procentuell förändring, kalenderkorrigerade värden

	2018	2019	2020	2021	2022
Eurozonen	1,8	1,3	-8,4	5,4	2,8
USA	3,0	2,2	-4,5	5,0	2,7
Kina	6,8	6,2	1,2	7,1	5,7
Världen	3,6	2,9	-4,9	5,5	3,5
KIX-vägd*	2,5	1,9	-6,1	5,7	2,6

*Global BNP viktad utifrån utrikeshandel enligt KIX-index. KIX är ett valutaindex baserat på flöden av varor och råvaror i den svenska utrikeshandeln.

Källa: Konjunkturinstitutet, Macrobond samt Sveriges Kommuner och Regioner.

Svensk ekonomi

Tabell 1. Nyckeltal för den svenska ekonomin

Procentuell förändring om inte annat anges

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
BNP*	1,4	-3,3	2,5	3,3	2,7	2,0
Sysselsättning, timmar*	-0,3	-4,1	0,7	2,2	2,1	0,7
Relativ arbetslöshet, %	6,8	8,5	9,2	8,8	8,0	7,5
Timlön, Nationalräkenskaperna	3,8	4,6	1,9	2,2	2,3	2,4
Timlön, Konjunkturlönestatistiken	2,6	2,1	2,5	2,2	2,3	2,4
Inflation, KPIF	1,7	0,4	1,1	1,6	1,8	2,0
Inflation, KPI	1,8	0,5	0,9	1,5	1,9	2,3
Befolkning, 15-74 år	0,7	0,4	0,4	0,5	0,5	0,5

*Kalenderkorrigerat.

För det rådande svaga konjunkturläget i Sverige är bedömningen att den kommer att stärkas under 2021. Den fortsatta återhämtningen kommer dock dämpas av att smittspridningen under slutet av 2020 har eskalerat; likaså av de åtföljande restriktionerna. Detta medför ett tillfälligt bakslag i återhämtningen, och en svag inledning av 2021. Att vaccinering mot covid-19 är på väg att inledas i Sverige, liksom globalt, stärker samtidigt konjunkturutsikterna för den andra halvan av året, och än mer utsikterna för 2022.

Lågkonjunkturen och expansiv finanspolitik medför stora underskott i de offentliga finanserna. För 2020 väntas en kraftig försvagning.

Tabell 6 • Den offentliga sektorns finanser
Procent av BNP

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Inkomster	48,7	49,0	48,1	47,8	48,0	47,8
varav skatter o avgifter	42,8	43,0	41,9	41,7	42,0	41,9
Utgifter	48,2	53,0	51,3	49,9	49,1	48,7
Konsumtion	25,9	27,3	27,5	27,0	26,7	26,5
Investeringar	4,9	5,3	5,1	5,0	5,0	4,9
Transfereringar	16,9	19,9	18,0	17,3	16,7	16,5
varav hushållstransfereringar	13,4	14,7	14,1	13,6	13,2	13,0
Ränteutgifter	0,5	0,5	0,6	0,6	0,7	0,7
Finansiellt sparande	0,4	-4,0	-3,1	-2,1	-1,1	-1,0
Staten	1,2	-3,8	-2,5	-1,5	-0,5	-0,4
Ålderspensionssystemet	0,1	-0,2	-0,1	0,0	0,0	0,1
Kommunsektorn	-0,9	0,0	-0,6	-0,6	-0,6	-0,6
Maastrichtskuld	35,2	40,4	41,4	42,8	43,2	43,7

Källa: Konjunkturinstitutet, Statistiska centralbyrån och Sveriges Kommuner och Regioner.

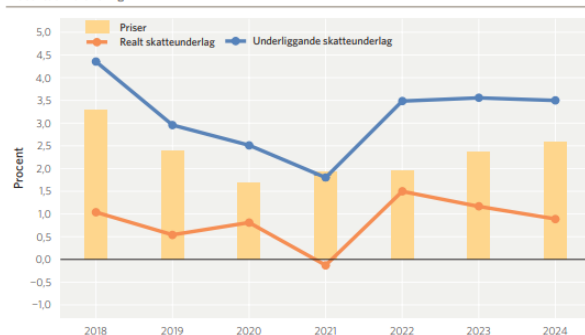
Huvudförklaringen ligger i kraftigt ökade offentliga utgifter till följd av de extraordinära åtgärder som vidtagits av regering och riksdag. Merparten av utgiftsökningarna utgör stöd till företag och hushåll samt att kommunsektorn har fått ökade statsbidrag. Dessa var tänkta att kompensera för kommunsektorns skattebortfall samt merkostnaderna för covid-19. Nu beräknas skattebortfallet bli mindre än vad som tidigare antogs samtidigt som övriga icke covid-19-relaterade utgifter sammantaget blir lägre.

Skatteunderlaget håller emot

Redan ifjol präglades svensk arbetsmarknad av en försvagad konjunktur med en minskning av antalet arbetade timmar, som är basen i kommunernas och regionernas skatteunderlag. Trots att arbetade timmar minskar stort 2020 påverkas skatteunderlaget inte alls i förväntad omfattning utan beräknas öka (+1,9%). Statliga åtgärder såsom korttidspermitteringar och förstärkt arbetslöshetsersättning samt sjukpenning bidrar

starkt till denna uppgång. Därtill stiger pensionsinkomsterna relativt snabbt.

Diagram 7 • Underliggande och real skatteunderlagstillväxt samt sammanvägd löne- och prisutveckling på kommunala kostnader
Procentuell förändring

Källa: Skatteverket och Sveriges Kommuner och Regioner.

Tabell 7 • Skatteunderlag och sammanvägd prisutveckling för den kommunala sektorns kostnader
Procentuell förändring

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Faktiskt skatteunderlag	3,7	2,8	1,9	1,5	3,5	3,9	3,5
Regelförändringar	-0,6	-0,1	-0,6	-0,3	0,0	0,3	0,0
Underliggande	4,4	3,0	2,5	1,8	3,5	3,6	3,5
Prisutveckling	3,3	2,4	1,7	1,9	2,0	2,4	2,6
Realt skatteunderlag	1,0	0,5	0,8	-0,1	1,5	1,2	0,9

Källa: Skatteverket och Sveriges Kommuner och Regioner.

För 2021 beräknas antalet arbetade timmar öka. Samtidigt fasas permitteringslönerna ut och uppräknigen av inkomstrelaterade pensioner blir låg. Sammantaget ger det en svagare utveckling av skatteunderlaget 2021 än 2020, ökningen beräknas till 1,5%.

Unikt läge för de offentliga finanserna

De stora statliga satsningarna i år gör att SKR räknar med att kommunsektorn för första gången på tio år inte kommer att ha underskott i sitt finansiella sparande. Samtidigt blir det samlade underskottet för hela den offentliga sektorns finansiella sparande stort, hela 4,0 % av BNP. Nästa år beräknats ett lägre underskott; 3,1 % av BNP.

Statens skuld som andel av BNP har minskat under en lång period. Kommuner och regioner har dock haft en successivt stigande skuld. Inte minst förklaras detta av befolkningsökningar för grupperna äldre, barn och unga, vilket drivit upp kostnadsökningarna. De stora investeringsbehoven i skolor, förskolor, sjukhus, va-anläggningar och äldreboenden har dessutom spätt på med snabbt växande utgifter.

Tuffare tider för kommunsektorn

När konjunkturen stabiliseras kommer kraven att bli starkare på staten att följa det finanspolitiska regelverket. Då kan kommunsektorn inte förväntas få bidrag i den takt som nu har skett. Samtidigt saknas inte utmaningar.

Den demografiska utmaningen är en som beror på, något förenklat, att antalet personer i behov av välfärdstjänster ökar snabbare än antalet invånare i yrkesför ålder. Samtidigt är det den arbetsföra befolkningen som ska svara för såväl finansiering som bemanning av välfärden.

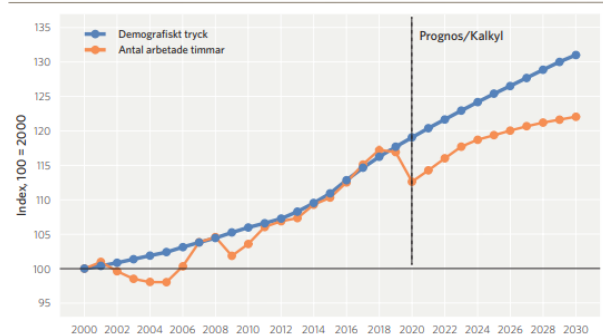
Främst är det äldreomsorgen som har ett starkt tryck med ökande behov, liksom även hälso- och sjukvården. Det hänger samman med att vi blir allt äldre och kan leva med fler och svårare sjukdomar. I grunden är det något bra, men det bidrar till betydande utmaningar för bemanning och finansiering. Utifrån SCB:s befolkningsprognoser de senaste åren beräknades också trycket på bland annat förskola och skola bli fortsatt stort.

Kostnaderna och antalet sysselsatta i kommunal sektor har under de senaste decennierna ökat i betydligt snabbare takt än vad som motiveras av den demografiska utvecklingen, främst som en följd av ambitionshöjningar. Den utveckling som sektorn haft hittills kommer inte att vara möjlig i framtiden. Det mesta talar för att bemanningen inte kommer att kunna öka i takt med välfärdsbehoven. Under lång tid har det varit känt att vi skulle ställas inför en demografisk utmaning med en åldrande befolkning.

En rad åtgärder har diskuterats, såsom höjda skatter, höjda avgifter, höjd pensionsålder, ökad arbetskraftsinvandring, sänkta ambitioner och effektiviseringar. På senare tid har digitalisering framhållits som en stark kandidat. Även främjande och förebyggande arbete är ett sätt att bromsa behovsökningarna och bidra till ett bättre nyttjande av tillgängliga resurser. Det är dock inte troligt att någon enskild åtgärd räcker för att klara utmaningen.

Situationen ser olika ut runtom i Sverige. I landsbygds-kommunerna beräknas antal invånare som är 80 år eller äldre i snitt öka med 33 % de kommande tio åren, samtidigt som antalet invånare i yrkesför ålder minskar med 9 %. Många kommuner kommer att ställas inför extrema utmaningar.

Diagram 1 • Utveckling av sysselsättning (timmar) och demografiskt tryck
Index 2000 = 100

Källa: Statistiska centralbyrån och Sveriges Kommuner och Regioner.

Det är viktigt att fortsätta planera för den demografiska verkligheten. Att fler människor i arbetsför ålder är anställningsbara och att fler behåller sin hälsa högt upp i åldrarna är särskilt viktigt mot den bakgrunden. Redan före Corona pandemin fanns många långtidsarbetslösa som inte fått arbete trots flera år med stark efterfrågan på arbetskraft. Det förklaras av diskrepansen mellan vad arbetsgivarna efterfrågar och de arbetslösas kompetenser.

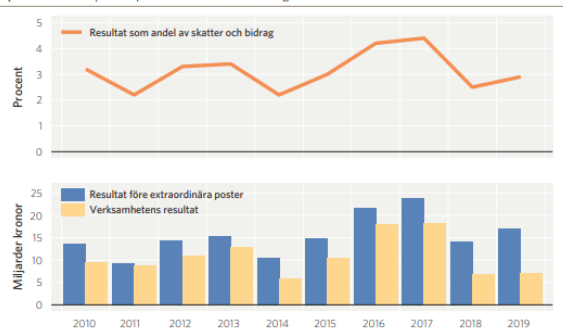
Ökade krav på centralisering

Den demografiska utvecklingen med dess effekter på både ekonomi och bemanning stärker kraven på en effektiv samhällsorganisation. I spåren av pandemin har flera debattörer förespråkade ökad centralisering och minskat självstyre på lokal eller regional nivå. Även om det ofta tar sin utgångspunkt i krav på likvärdighet finns det anledning att resonera om hur en sådan centralisering faktiskt skulle gå till och vad det skulle få för effekter.

Kommunernas dilemma

Diagram 8 • Kommunernas resultat före extraordinära poster samt verksamhetens resultat, 2010-2019

Miljarder kronor respektive procent av skatter och bidrag

Källa: Statistiska centralbyrån och Sveriges Kommuner och Regioner.

Kommunerna kom in i 2020 efter ett par år med något svagare resultat. Många kommuner hade påbörjat arbete med effektiviseringar och besparingar för att klara den demografiska situation som väntade. Det ledde till att kostnaderna i fasta priser minskade under 2019.

Delvis förklaras det också av en avveckling av vissa verksamheter efter 2015 års stora flyktmottagande. Men även bortsett från detta var kostnadsökningen den lägsta sedan 2008.

Tabell 9 • Förändrade statsbidrag under 2020, beslutade och uppskattade belopp

Miljarder kronor

Statsbidrag	Belopp
Aviserad höjning generella bidraget i BP20	3,5
Generellt bidrag, aviserat i januari	3,5
Generellt bidrag, riksdagen februari	1,7
Generellt bidrag, aviserat i april	10,5
Generellt bidrag, aviserat i maj	3,0
Summa generella bidrag	22,2
Merkostnader covid (beräknat)	3,3
Sjuklöneersättning (beräknat)	4,0

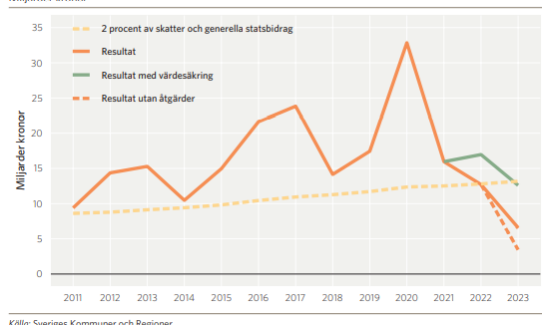
Källa: Sveriges Kommuner och Regioner.

Trots besparingar fick 68 kommuner underskott under 2019 och 2020 såg ännu besvärligare ut. Detta resulterade i att regeringen i januari aviserade ett tillskott på 3,5 miljarder kronor till kommunerna och att riksdagen senare beslutade om ett ytterligare tillskott på 1,7 miljarder. Från och med mars började kommunerna påverkas mycket starkt av pandemin. Från början handlade det om att få tag på smittskyddsutrustning, hantera och minska smittspridningen i samhället, ställa om till digital undervisning i gymnasieskolorna och att möta vårdbehovet hos personer med covid-19 på landets äldreboenden. Staten hade för avsikt att hålla kommunerna skadeslösa varpå de ökade de generella statsbidragen med 13,5 miljarder kronor, samt lovade att

ersätta alla merkostnader inom funktionshinder- och äldreomsorg, vilket i kommunerna beräknas till 5 miljarder till och med november. Att staten också betalat hela sjuklönen för alla anställda fram till och med juli har minskat kostnaderna betydligt för kommunerna.

Effekten av pandemin har inneburit ett stort tryck inom vissa verksamheter, samtidigt som efterfrågan har varit mindre inom andra verksamheter, bland annat inom kultur-, fritids- och dagverksamheter. Efterfrågan på särskilda boenden och hemtjänst har till följd av oro för smittspridning varit lägre liksom efterfrågan på barnomsorg som använts kortare tider än normalt, då många föräldrar arbetat hemifrån. Skatteunderlaget har dock inte påverkats så mycket som befarat av pandemin och att de generella bidrag staten skjutit till är större än effekten på skatteunderlaget. Detta i kombination med övriga bidrag och att många verksamheter efterfrågats i lägre grad gör att 2020 i många kommuner kommer att avslutas med ett stort ekonomiskt överskott, som sammantaget beräknas bli drygt 30 miljarder kronor.

Diagram 12 • Kommunernas resultat samt vad 2 procent av skatter och bidrag motsvarar
Miljarder kronor

Dilemmat för kommunerna består nu i att hålla tillbaka förväntningarna som ökar till följd av de starka resultaten. För de långsiktiga utmaningar kommunerna hade innan pandemin kvarstår. De måste förhindra att verksamheterna sväller då effektiviseringar måste göras för att klara ekonomin i framtiden.

Kommunal utdebitering

Efter år av marginella skatthöjningar för den kommunala verksamheten fanns tidigare en oro för ökade skatteuttag framgent, osäkerheten kring framtiden påverkas dock givetvis av den pågående pandemin och fortsatta marginella höjningar förutspås.

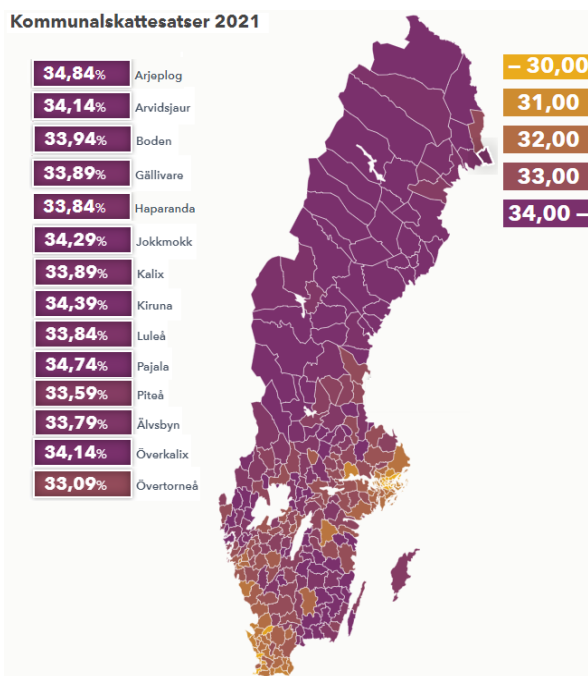
Total kommunal skattesats 2018-2021, genomsnitt för riket*

	2018	2019	2020	2021
Kommunal skattesats	20,74	20,70	20,72	20,71
Regionskattesats	11,39	11,49	11,56	11,56
Total kommunal skattesats	32,12	32,19	32,28	32,27

För år 2020 skedde 26 höjningar och 4 sänkningar och medelskattesatsen ökade med 4 öre. Sedan millenniumskiftet är det dock regionerna som höjt skatten med betydligt mer än kommunerna. För 2021

beräknas medelskattesatsen sjunka med 1 öre före kommunerna medan regionskattesatsen blir oförändrad. Elva kommuner väljer att sänka kommunala skattesatsen nästa år. Mest sänks skatten för invånarna i Gagnef och Orust kommun. Där får invånarna en sänkning med 25 öre. För invånarna i nio kommuner höjs skatten. Störst förändring blir det för invånarna i Arvika kommun vars skatt höjs med 94 öre. För kommuner som Bromölla, Degerfors, Karlshamn, Kinda, Högsby och Töreboda höjs skattesatsen med minst 50 öre.

För invånarna i Österåkers kommun sänks skattesatsen med 10 öre nästa år. Här har invånarna landets lägsta totala kommunala skattesats, den uppgår år 2021 till 29,08 procent. Högst total skattesats har invånarna i Dorotea. Jämfört med år 2020 är skattesatsen oförändrad och uppgår nästa år till 35,15 %. För invånarna i dessa kommuner är skillnaden i total kommunal skattesats 6 kronor och 7 öre.

Källa: Ekonomifakta.se, SCB

För Norrbottens kommuner var den kommunala skattesatsen oförändrad inför såväl 2018, 2019, 2020 som 2021. Regionens skattesats uppgår till 11,34%. Övertorneå har fortsatt lägst skattesats av länets kommuner med 21,75 %. Snittet i Norrbotten uppgick till 22,57 %. För Haparandas ligger skattesatsen på 22,50 %, vilket medför en total skatt om 33,84% i Haparanda. För riket uppgår skattesatsen till 32,27% för 2021 och Norrbotten 33,91%.

Skatteunderlaget utgörs av summan av beskattningsbar förvärvsinkomst för kommunens medborgare medan skattekraften är skatteunderlaget fördelat per invånare. I Haparanda har den genomsnittliga skattekraften ökat med +1,66 % till 177,2 tkr per innevånare (174,3 ifjol), vilket är 79 % av rikets och länets skattekraft.

3.FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Förvaltningsberättelsens uppställning är upprättad i enlighet med lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning (11 kapitlet) samt RKR R15 - Förvaltningsberättelse. Förvaltningsberättelsen syftar att ge en övergripande bild och förståelse över Haparanda Kommun och dess bolags utveckling under det gångna året.

3.1 Översikt över verksamhetens utveckling

	Den kommunala koncernen				
	2020	2019	2018	2017	2016
Verksamhetens intäkter	256 378	253 914	273 481	260 571	274 235
Verksamhetens kostnader	-849 449	-827 585	-817 019	-803 273	-802 359
Avskrivningar	-49 488	-43 457	-44 421	-43 509	-40 485
Verksamhetens nettokostnad	-642 559	-617 128	-587 959	-586 211	-568 609
Skatteintäkter	397 712	407 665	397 888	391 370	381 586
Generella statsbidrag & utjämning	293 767	243 459	225 985	230 027	219 457
Verksamhetens resultat	48 920	33 996	35 914	35 186	32 435
Finansnetto	-7 582	-2 728	7 597	-11 311	-12 999
Årets resultat	41 338	31 268	43 511	23 875	19 436
Varav jämförelsestörande poster	-132	-44	13 926	-6 591	-3 332
Resultat i % av Skatter & Statsbidrag	6,0%	4,8%	7,0%	3,8%	3,2%
Soliditet 1)	48,4%	47,8%	46,3%	42,8%	40,6%
Soliditet inklusive totala pensionsförpliktelser	30,7%	28,5%	25,1%	19,0%	15,2%
Investeringar i mkr (netto) 2)	107,5	71,7	57,1	53,8	99,0
Självfinansieringsgrad 3)	80,3%	104,0%	122,0%	197,4%	39,5%
Långfristig låneskuld	385,3	378,5	394,3	404,7	417,7
Antal anställda	820	803	792	799	812

	Kommunen				
	2020	2019	2018	2017	2016
Folkmängd 1/11	9 599	9 678	9 741	9 748	9 878
Kommunal skattesats	22,50	22,50	22,50	22,50	22,50
Verksamhetens intäkter	199 420	198 166	218 200	205 759	217 944
Verksamhetens kostnader	-817 747	-790 005	-784 715	-773 595	-765 995
Avskrivningar	-32 029	-30 314	-29 520	-27 868	-28 822
Verksamhetens nettokostnad	-650 356	-622 153	-596 035	-595 704	-576 873
Skatteintäkter	397 712	407 665	397 888	391 370	381 586
Generella statsbidrag & utjämning	293 767	243 459	225 985	230 027	219 457
Verksamhetens resultat	41 123	28 971	27 838	25 693	24 170
Finansnetto	-3 823	1 466	12 003	-5 780	-7 379
Resultat efter finansiella poster	37 300	30 437	39 841	19 913	16 791
Varav jämförelsestörande poster	-132	-44	13 926	-6 591	-3 332
Resultat i % av Skatter & Statsbidrag	5,4%	4,7%	6,7%	3,2%	2,8%
Soliditet	50,1%	49,1%	46,9%	42,7%	41,3%
Soliditet inklusive totala pensionsförpliktelser	26,0%	22,7%	17,6%	9,5%	5,8%

- 1) Soliditet definieras som eget kapital dividerat med totalt kapital. Måttet soliditet kan dock vara problematiskt under sådana omständigheter där eget kapital är negativt, då en ökad upplåning kan medföra att soliditetsmålet blir mindre negativt, dvs. ser bättre ut, vilket normalt är missvisande. Under sådana omständigheter kan det finnas anledning att komplettera med måttet skulders andel av totalt kapital.
- 2) Nettoinvesteringar definieras som bruttoinvesteringar med avdrag för de investeringsbelopp som finansierats med offentliga bidrag.
- 3) Självfinansieringsgrad definieras som Kassaflöde från den löpande verksamheten dividerat med nettoinvesteringar.

3.2 Den kommunala koncernen

I den kommunala koncernen ingår **Stiftelsen HaparandaBostäder** (100%), **Haparanda Värmeverk** (100%) samt **Bottenvikens reningsverk** (35%).

Stiftelsen HaparandaBostäder är ett allmännyttigt bostadsföretag vars syfte att inom Haparanda Kommun förvärva, äga och förvalta fastigheter, tomträtter samt stå för bostadsförsörjning. Stiftelsen är bildad 1988. VD för bolaget är Karl-Axel Kyösti.

Haparanda Värmeverk är fr.om 2016 helägt av Haparanda Kommun. Tidigare fanns en relation och 50/50 ägande med Vattenfall sedan 1984. Bolaget bedriver fjärrvärmeverksamhet inom Haparanda Kommun. Bolaget har ett nära samarbete med Tornio Energi OY och de två städerna har ett sammankopplat fjärrvärmenät och bolaget förvärvar större delar av sitt energibehov från Tornio. VD för bolaget är Pär Gabrielsson.

Bottenvikens reningsverk är ett samägt bolag tillsammans med Tornio Stad där Haparanda har en ägarandel på 35%. Bolagets syfte är att svara för avloppsledningen inom de två tvillingstäderna. Bolaget

har funnits sedan 1996. VD för bolaget är Allan Fjellvind.

Orsaken till beslut om ovanstående struktur är vad dåvarande beslutsfattare såg vid beslutstillfället som effektivt och ekonomiskt försvarbar.

Haparanda Kommun har även mindre ägarandelar i Norrbottens energikontor (3,57%), IT Norrbotten (2,50%), Kommuninvest (0,20%), Lappihalli OY (0,50%), IUC Norrbotten (2,44%), Bothnian Arc (1,45%) samt Norrbottniabanen.

Vad gäller den kommunala organisationen har fullmäktige minskat antalet ledamöter inför 2019 till 31 med fyra platser. Under Socialnämndens verksamhet finns privata utförare. Inom hemtjänsten verksamhet återfinns LOV-entreprenörer (där Tornedalssamariten är den största) för att öka valfriheten för brukaren. Under 2018 tillkom en utövare med specialkunskap inom socialpsykiatri och hemtjänst (Kaksin). Dessa svarar för totalt 2,5% av nämndens kostnader. Under inledningen av 2021 har dock Tornedalssamariten sagt upp sina uppdrag för Haparanda Kommun.

3.3 Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Kapitlet innehåller upplysningar om förhållanden som är viktiga för bedömningen av koncernens och kommunens resultat samt ekonomiska ställning. Dessa är indelade i omvärlds-, verksamhets- och finansiella risker. Hanteringen av dessa risker är slutligen sammanfattad i en tabell.

Omvärldsanalys i korthet

År 2020 kommer gå till minnes som ett exceptionellt ur många perspektiv. Coronapandemin fick stora effekter såväl, i Sverige som i omvärlden. Även den kommunala verksamheten tvingades ställa om sig rekordsnabbt. En viss ekonomisk återhämtning har skett men hur utvecklingen kommer att fortgå är tämligen osäkert.

Den kommunala sektorns finansiella förutsättningar är i hög grad beroende av hur ekonomin utvecklas internationellt och nationellt. I Sverige före pandemin var kommunernas ekonomi läge alltmer utmanande, där 68 kommuner gick med underskott. Den demografiska utvecklingen har medfört ett ökat kostnadstryck för kommuner samtidigt som befolkningen i arbetsförålder inte ökar i samma takt.

Paradoxalt nog väntas kommuner och regioner nå mycket starka resultat för 2020, till följd av stora tillfälliga pandemirelaterade tillskott. De statliga tillskotten har medfört goda ekonomiska förutsättningar för landets kommuner att hantera pandemin, samtidigt kvarstår utmaningarna att både effektivisera verksamheten och komma i kapp med det som inte kunnat genomföras på grund av pandemin. SKR varnar i sin Ekonomirapport (Okt 2020) att årets starka ekonomiska resultat riskerar att skapa förväntningar som regioner och kommuner inte har möjlighet att uppfylla på sikt.

Smittspridningen av covid-19 ökade i slutet av 2020 och mycket hopp finns till kommande vaccineringsfas som inleds under 2021. Men det kraftiga raset i våras och de kraftiga stimulanser som getts innebär att återhämtningen kommer att ta tid. Bedömningarna varierar, men i en situation där pandemin är långt ifrån över är osäkerheten osedvanligt stor. Även när pandemin förhoppningsvis når sitt slut kommer återhämtningen samt även analysfas och ökade krav på förbättrad beredskap påverka landets kommuner.

Pandemins utbrott har även tagit fokus från tidigare internationella utmaningar, som också kvarstår, såsom Brexit, spänningarna mellan USA och Kina, liksom i viss grad mellan USA och Europa med tydlig bäring på handelsförutsättningarna. På lite längre sikt finns risken att dessa frågetecken tynger den fortsatta konjunkturuppgången globalt.

En utförligare omvärldsanalys redogöres i kapitel 2 i årsredovisningen.

Omvärldsrisk

Befolkningsutvecklingen så väl i antal som i struktur har stor betydelse på den kommunala verksamheten och kommunens utveckling, Förändringar i **befolkning** och i den **demografiska** sammansättningen medför ett förändrat volym- och kostnadsmässigt tryck i flera av de kommunala verksamheterna och framtidens välfärd. Det påverkar också kommunens intäkter.

Sveriges befolkningsstatistik

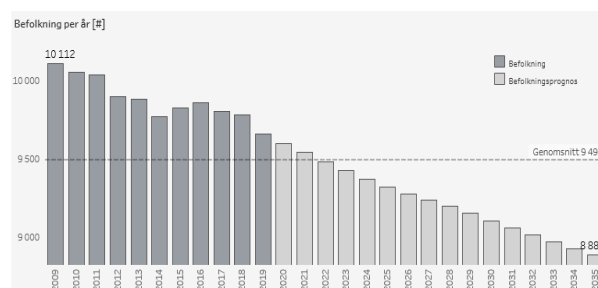
Vid halvårsskiftet 2020 var 10 352 390 personer folkbokförda i Sverige. Folkökningen under det första halvåret på 24 801 personer är den lägsta sedan år 2005. Den låga folkökningen beror på en stor minskning av invandringen och en ökning av dödsfallen under Corona pandemin.

- Av Sveriges 21 län hade 15 en folkökning. Stockholm hade den största folkökningen med 8 562 personer medan Norrbotten med -345 personer hade den största minskningen.
- Under de sex första månaderna 2020 ökade folkmängden i 173 kommuner, vilket är 60 procent av Sveriges kommuner. Folkökningen var störst i de tre storstadskommunerna, Stockholm, Göteborg och Malmö.

Haparandas befolkningsstatistik

Vid årsskiftet 2020 var 9 599 personer folkbokförda i Haparanda. Under året (2020) minskade kommunens befolkning med 81 personer. Totalt sett tappade Haparanda 84 kvinnor och ökade med 3 män.

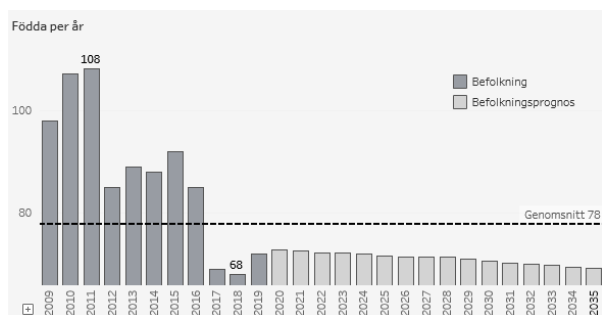
Haparanda har haft en negativ befolkningsutveckling under en längre tid. Under den senaste 10-årsperioden har kommunen tappat nästan 500 personer. Tendensen verkar hålla i sig. En befolkningsprognos framtagen av SCB visar nämligen att Haparandas folkmängd kommer att ligga på 8 888 personer år 2035. Av dessa beräknas omkring 52 procent vara män.

Källa: SCB Prognos Haparanda befolkningsutv till år 2035

Få föds

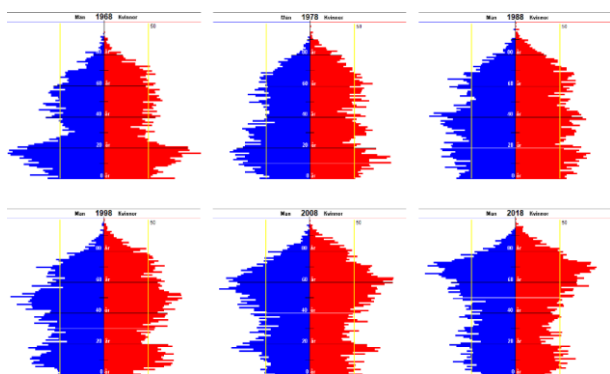
Det avlider betydligt fler människor än vad som föds i Haparanda. Det innebär att födelsetotot i kommunen är negativt. Antalet födda barn har varit relativt lågt de senaste åren. Under 2020 föddes endast 59 barn vilket kan jämföras med de så kallade "100 kullarna" i början av decenniet.

Källa: SCB Prognos Haparanda födelsetal till 2035

En allt äldre befolkning

Med hjälp av en befolkningspyramid så ser man att den demografiska strukturen har förändrats påtagligt i kommunen de senaste 50 åren (se illustration nedan).

Antalet och andelen äldre i befolkningen fortsätter att öka. I dagsläget är 37 procent av alla invånare i kommunen 60 år eller äldre. Den siffran beräknas öka till 40 procent inom de kommande 15 åren. Samtidigt minskar personer i arbetsför ålder (20 - 64 år).

Redan före pandemin har Haparanda haft utmaning att få fler personer ut i sysselsättning. Arbetslösheten har ökat under 2020 efter en positiv utveckling åren innan. Kommunen är en utpräglad handelsort och har påverkats mycket negativt av pandemin och gränsrestriktionerna.

Arbetslöshet		Dec-18	Dec-19	Dec-20	Antal
Öppet arbetslösa	Haparanda	6,7%	4,8%	5,8%	231
	Norrbottnen	3,3%	3,2%	3,5%	4422
	Riket	3,8%	4,0%	4,6%	
Öppet arbetslösa 18-24 år	Haparanda	6,6%	4,7%	5,7%	25
	Norrbottnen	3,5%	4,1%	4,1%	595
	Riket	3,8%	4,6%	4,8%	
Öppet arbetslösa och i program 18-24år	Haparanda	18,2%	15,0%	15,8%	69
	Norrbottnen	9,5%	9,2%	10,3%	1493
	Riket	8,7%	9,2%	11,8%	

Antalet öppet arbetslösa i Haparanda ligger på 5,8% och är på en högre nivå jämfört med länet (3,5%) och riket (4,6%). När det gäller ungdomarna är 5,7% öppet arbetslösa. Detta ska jämföras med fjolårets 4,7%. Nivån är högre än både riket och länet. Siffran för ungdomar som är öppet arbetslösa och i program är 15,8 %, en hög

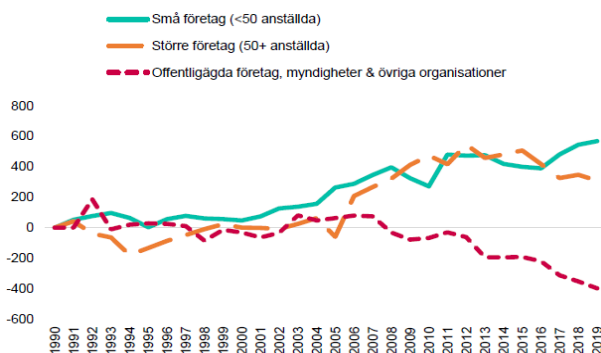
nivå jämfört med riket och länet. Kommunens Arbetsmarknadsenhet, som startade upp sin verksamhet 2018, har fortsatt utmaningar framför sig för att öka sysselsättningen. Arbetet under 2020 har dock varit lyckosamt. Efter åtgärder kommer 54% av deltagarna till arbete eller studier. Tillika har försörjningsstödet minskat med 15% under året.

Vad gäller **näringslivets sammansättning** tillhör över 700 arbetsställen privata företag (716st feb 2020). Nio av tio är så kallade mikroföretag och har färre än tio anställda, och nästan alla har färre än 50 anställda. Sett över en tidsperiod ökar antalet arbetstillfällen i små och större företag men minskar i den offentliga delen.

Trendmässigt har större förändring i antalet anställda skett 2005 samt 2010 där en starkare ökning skett i de mindre företagen, i de större företagen har motsvarande 2006 samt 2012 varit år med stark ökning. Då det gäller den offentliga delen var 2008 ett år då nedgången tydligt påbörjades, speciellt år 2013 var det en tydlig nedgång. Under de senaste tre åren har det offentliga efter något års plåtåfas åter minskat sin personal, då det gäller större företag så har de minskat personal 2016 samt 2017. Men år 2020 lär utvecklingen i de större företagen bli positiv då sågverket på Seskarö har fått en nystart av en stark ägare.

Då det gäller nyföretagande har det skett en 25 % ökning år 2020 jämfört med ifjol när man studerar BisnisAnalys siffror. Det startades totalt 55 nya företag, varav 33 var aktiebolag i Haparanda i år. Föregående år startades 41 företag varav 22 var aktiebolag, så även andelen aktiebolag av de nya företagen har ökat (60 % 2020 resp. 54 % 2019).

Figur 2 - Utveckling antal jobb i Haparanda kommun 1990-2019

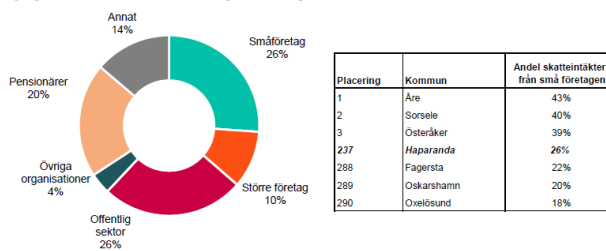

Utveckling antal jobb 1990-2019

Små företag (<50 anställda)	568
Större företag (50+ anställda)	309
Offentligägda företag, myndigheter & övriga organisationer	-398

1529 arbeten återfinns i de små företagen i kommunen. Det är 40 % av samtliga jobb och 70 % av den privata sektorn. Således står småföretagen (siffror från Företagarna) för den största andelen av de kommunala skatteintäkterna, som beräknas till 26 % eller 99 mkr per år.

Figur 5 - Andel av kommunala skatteintäkter per sektor i Haparanda kommun

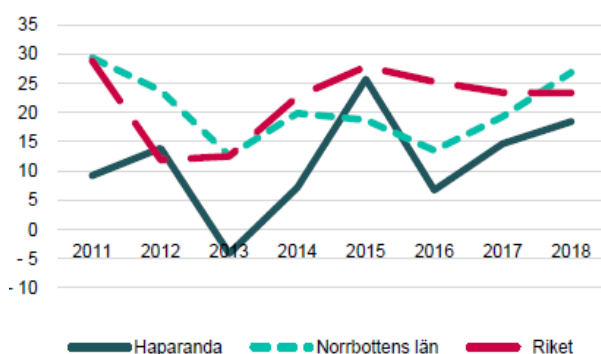

Medelåldern på företagen i kommunen är 53,1 år jämfört med länets 51,7 år och rikets 51,8 år vilket i stort motsvarar rikssnittet. Däremot är andelen av kommunens företagare i ålder 55–64 hela 35% jämfört med rikssnittet 26%, samt motsvarande för företagare i ålder 45–54 bara 23% mot rikssnittet 35%. Detta innebär att Haparandas näringsliv i en framtida tidsperiod riskerar att få ett problem med generationsskiften, det finns en oro hos de tillfrågade företagsledarna. De anser det kommer att bli svårt att genomföra sina ägarbyten, kommer det att finnas tillräckligt med lokala yngre entreprenörer redo att ta över verksamheter? Men problemet kan också innebära en möjlighet för oss att locka nya entreprenörer till Haparanda från andra orter.

Då det gäller andelen kvinnliga företagare (i aktiebolag med omsättning över 500.000 SKR) uppgår de i Haparanda till 18%, vilket skall jämföras med länets 16% och rikets 18%.

Jämfört med riket är branschen "handel" relativt stor i Haparanda, till viss del är även "utbildning". Däremot är relativt få människor verksamma inom "tillverkning & utvinning", "företagstjänster" samt "information & kommunikation" jämfört med rikssnitt. Branschstrukturen är mest likt den i Uddevalla, Nyköping och Halmstad.

Figur 29 - Omsättningstillväxt 2010-2018 (Källa: Företagarna)

Under hösten 2019 har Företagarna genomfört en undersökning som mäter omsättningstillväxten mätt som netttotal i omkring 235 000 småföretag under perioden 2010–2018. Tillväxten sker främst i och nära storstäderna. Det är uppenbart att företag i landsbygdskommuner upplever lägre tillväxt. Bemanningsbranschen växer kraftigt. En delförklaring till detta är den kompetensbrist som företag i hela landet upplever som ett av de främsta hindren för tillväxt. Även data & IT går bra, vilket präglas av kraftig digitalisering. Detaljhandel upplever tuffa tider, vilket också delvis kan

förklaras av digitalisering och ökad e-handel, samt den svaga kronan.

Pandemin som skett år 2020 har för många företag i Haparandas näringsliv inneburit mycket negativa konsekvenser, speciellt besöksnäring och sällanköps handeln är de stora förlorarna med stora omsättningstapp, vissa över 50%. Även livsmedelshandeln i Haparanda har drabbats hårt, här är enligt SCB tappet 27% för andra kvartalet år 2020 jämfört med motsvarande period ifjol.

Generellt har pandemin starkt påverkat människors köpbeteende i hela Sverige, prognosen för e-handeln under hela 2020 visar på en kraftig ökning på minst 33 % mot den prognostiserade ökningen på 11 % som gjordes före pandemin. (Källa: HUI, Handelns utredningsinstitut). Förutom hotell har även många former av restauranger drabbats hårt, omsättningsförluster på över 70% är ej ovanligt för många restaurangaktörer. Däremot har snabbmatsrestauranger klarat sig bra och t.o.m. sett en mindre ökning av sin omsättning under pandemiåret 2020. (Källa: SCB).

Övriga påverkansfaktorer

På riksnivå medförde beslutet om **ny kostnadsutjämnning** för 2020 medförde att Haparanda Kommun fick ca 20 mkr per år i ytterligare kompensation, vilket förbättrar förutsättningarna att ta sig an framtidens utmaningar i välfärden.

För **bostadsmarknaden** i kommunen finns en fortsatt oro hos Stiftelsen HaparandaBostäder för fortsatt utflyttning och lägre uthyrningsgrad. Under ett par år har tillströmningen av nyanlända medfört mindre hyresvakanser men under året ser bolaget en minskad efterfrågan och en fortsatt utflyttning. Statistik från Booli visar en minskning på antalet sålda objekt (villor/lägenheter). 67 affärer genomfördes för år 2019 och 59 för år 2020. Prisnivån sista kvartalet 2020 gick ned med -2%. Tillgången generellt sett på bostäder är dock god i kommunen.

De ökade **miljökraven** gör sig även påmindas speciellt för kommunens bolag. För verksamheten inom BRAB (Bottenvikens Reningsverk) finns risk för ökade kostnader i och med skärpta myndighetskrav. I BRABs fall medför ökade kostnader för reningsprocessen.

För Haparanda Värmeverks verksamhet påverkar kostnader för utsläppsrätter (CO2) värmebolagets ekonomi. Torv, är fortsatt bolagets huvudbränsle, vilket genererar höga nivåer av CO2 ekvivalenter, som EU-länderna arbetar för att kraftigt minska. Det kommer krävas en omställning för verksamheten i form av förändrad bränsleanskaffning, modernisering och effektivisering av anläggning, tillgång till bränslelager. En ny anläggning planeras därför till 2023 för att möta de nya kraven.

Verksamhetsrisk

Kompetensförsörjning är fortsatt en nyckelfråga för kommunen och dess verksamhet. Rekryterings-svårigheter samtidigt som det finns stora pensionsavgångar för befintlig personal de kommande åren är en utmaning. Lärare, omvårdnadspersonal samt specialisttjänster är områden som främst utmanande att tillsätta. Detta medför att det kommer ställa krav på omställning, rationaliseringar, nyttjande av tekniska lösningar (välfärdsteknik) och samverkan med andra kommuner. En strategi för kompetensförsörjning 2020-2025 fastställs av KS under januari 2020, samtidigt som riktlinjer för utformning av arbetsschema inom schemalagd verksamhet har antagits. En samverkan med en gemensam löneadministration har startats med grannkommunen Övertorneå.

Den dolda underhållsskulden är också en utmaning att ta höjd för och hantera. Underhållsplaner och kartläggning av investeringsbehovet är en viktig uppgift för den tekniska enheten för att minska risken och arbeta förebyggande. Den ligger också högt på agendan. För den taxefinansierade verksamheten kommer även avgiftshöjningar att krävas. Där har kommunfullmäktige beslutat om att höja Va-taxan 5% år 2020 och 3% de efterkommande fem åren.

För Barn och ungdomsnämnden verksamhet finns en rekryteringsproblematik med behörig personal samtidigt som elevunderlagen minskar. Resultaten i skolan är en utmaning och när resurser ska omfördelas pga. demografiförändringen vilket kan medföra utmaningar för att stärka kvalitén i skolan. Enkäter och elevhälsoundersökningar visar även på lågt föräldraengagemang, tidig alkoholdebut, mer sällan i fysiska aktiviteter samtidigt man upplever mer stress än genomsnittet.

För Socialnämndens verksamhet inom Äldreomsorgen (främst särskilt boende) finns verksamhetsrisker kopplat till lokalernas utformning. Ett nytt trygghetsboende (20 platser) har uppförts under 2020 då behoven ökar. Privata utförare får inte tillstånd att bedriva driftentreprenad i kommunens särskilda boende, då lokalerna inte anses vara ändamålsenliga enligt Inspektionen för Vård och Omsorg (IVO). Kommunen får bedriva omsorg under dispens då ett nytt äldreboende är under uppbyggnad. Dessutom begränsar nuvarande lokaler bemannings-effektivitet och medför en dyrare verksamhet. Vårdbehovet kommer samtidigt att öka inom äldreomsorgen vilket medför en kvalitetsrisk, då det finns begränsat med äldrebostäder samt utbildad omvårdnadspersonal. Vid platsbrist kan kostnader för medicinskt färdigbehandlade öka. Byggnation av ett nytt äldreboende med 80 platser har i samverkan med Riksbyggen påbörjats.

Inom livsmedel, bygg och miljöstörande verksamhet har kraven ökat och fler oegentligheter upptäckts. Det ställer också krav på ökad tillsyn för kommunens verksamhet. Här krävs oftast specialkompetens som är svår rekryterad. Ökade krav på tillsyn inom tobak har också medfört en ökad belastning.

Hållbarhet

Under 2020 har kommunfullmäktige fastställt en ny vision som riktar blickarna mot 2035. Hållbarhet är en central del i visionen då fokus är på att skapa en god livsmiljö med ansvar för en hållbar framtid.

Vision tar sikte på att år 2035 ska Haparanda vara ett hållbart och klimatsmart samhälle. Naturen, att tänka på framtiden genom återvinning, återbruk är en viktiga delar i visionen. Att arbeta med Agenda 2030, som är FN:s globala mål för en hållbar utveckling är viktigt framöver.

Utöver den nya visionen har kommunfullmäktige antagit 7 lokala miljömål. Frisk luft, begränsad klimatpåverkan, hav i balans samt levande kust och skärgård, god bebyggd miljö, ett rikt odlingslandskap, levande sjöar och vattendrag, samt det sjunde lokala målet som är en giftfri miljö.

Utöver miljömässig hållbarhet så innefattar krävs fokus på social och ekonomisk hållbarhet. Social hållbarhet handlar om att bygga ett långsiktigt stabilt och dynamiskt samhälle där god livsmiljö prioriteras för alla. Ekonomisk hållbarhet handlar om att långsiktigt skapa så stor nytta som möjligt för kommuninvånarna med tillgängliga resurser.

Om inte arbetet med miljö och hållbarhet uppfylls riskeras ytterst invånarnas livsmiljö och hälsa. Ett socialt hållbart samhälle och ekonomisk hållbarhet en förutsättning för att uppfylla likställighetsprincipen samt god ekonomisk hushållning.

Finansiell risk

Kommunen och den kommunala koncernen är exponerad för ränterisk, finansieringsrisk, kredit- och likviditetsrisk samt marknadsvärdesrisk i sina finansiella placeringar. Hanteringen av dessa regleras av finanspolicyn som uppdaterats i juni månad 2018 av kommunfullmäktige.

Ränterisk 2020

	Koncern	Kommun	Finanspolicy
Låneskuld	383,4mkr	228,8mkr	-10 mkr/år
Derivat (nominellt)	158,0mkr	90,0mkr	
Räntebindning	1,68 år	0,77 år	Bör vara 2 till 5 år
Räntebindning under 1 år	66,62 %	69,41 %	Max 40 %
Snittränta	2,20 %	2,30 %	

För år 2020 (år 2019) uppgick den kommunala koncernens låneskuld till 383,4 mkr (378,5mkr). Skulden har ökat då HaparandaBostäder upptagit nytt lån (15 mkr) i samband med byggandet av ett nytt trygghetsboende. Kommunen har genomfört planerliga amorteringar (-10 mkr). Snitträntan är fortfarande på en hög nivå för den kommunala koncernen 2,20 % (2,75%). Kommunkoncernen och kommunen har säkrat delar av sin låneportfölj med räntederivat. Där löper en del av räntederivatet snart ut (2023) och kommunkoncernen kommer i samband med det se över hela sin riskhantering.

Finansieringsrisk 2020

	Koncern	Kommun	Finanspolicy
Antal motparter	1	1	Bör 2st
Förfall inom närmsta 12 mån	30,47%	43,7%	Bör 1/3 (33%) av lånestock
Tid till förfall (beaktat derivat)	3,13 år	2,87 år	2–5 år
Likviditet	92,5 mkr	45,8 mkr	31,2 mkr

Upplåningen inom den kommunala koncernen består av utstående lån (rörliga) tillsammans med räntederivat. Derivat (ränteswappar) har använts för att säkra ränterisk och anpassa den genomsnittliga räntebindningstiden i låneportföljen. Kommunkoncernen (både kommunen och Stiftelsen HaparandaBostäder) är dock uppbunden med merparten långvariga derivatkontrakt (158,0 mkr) som tecknats år 2010–2013 med Nordea, vilket medför förfall först år 2020–2023. Kapitalbindningen har därigenom skett med korta förfall. Under 2021-2023 kommer derivaten att förfalla inom kommunkoncernen vilket möjliggör en ny strategi med fasträntelån och betydligt lägre räntekostnader i jämförelse.

Enligt finanspolicyn bör inte mer än 33 % av låneskulden förfalla inom en och samma 12-månadersperiod. För koncernens del uppgick detta till 30,47% vid årsskiftet.

Kommunens räntebärande låneskuld uppgick till 228,9 (238,9) mkr vid årets utgång, då en amortering på 10,0 mkr genomförts. En upplåning beslutades av kommunfullmäktige på 30 mkr för de omfattande investeringarna för skolstrukturen under 2020 men kommunens goda resultat medförde att denna inte behövt nyttjats under året. Samtliga lån inom koncernen finns samlade hos Kommuninvest.

Enligt finanspolicyn ska likvida medel för kommunen uppgå till minst 5 % av skatter och statsbidrag, vilket motsvarar 31,2 mkr för kommunen. Likviditeten uppgick till 45,8 mkr vid årsskiftet.

Kredit, likviditets-, marknadsvärdesrisk i finansiella placeringar 2020

	Koncern	Kommun	Finanspolicy
Långsiktig förvaltning marknadsvärde (pension)	66,5 mkr	66,5mkr	I syftet att möta pensionsskuld, som uppgår till 216,5mkr för 2020
Portfölj			Min – Max
Aktierelaterade instrument	32,4%	32,4%	20% - 60 %
Ränterelaterade instrument	25,3%	25,3%	20 % - 80 %
Alternativa placeringar	8,3%	8,3%	0 – 40 %
Likvida medel	34,1%	34,1%	0 – 60 %

Enligt finanspolicyn får finansiella placeringar göras såväl i räntebärande värdepapper som i aktier, alternativa placeringar samt likvida medel. Andelen (vid årets utgång) av instrumentens värden styrs av min och max som redovisas ovan. Kommunens portfölj har ökat sitt värde från 64,6 mkr till 66,5 mkr (2,9%) under 2020.

Pensionsförpliktelser

Kommunkoncernens pensionsförpliktelser utveckling redogörs i nedanstående tabell som följer RKR 15 rekommendation. Sammantaget har den sammanvägda konsolideringsgraden förstärkts under 2020 och uppgår till 40,2% (38,7% för 2019).

I syfte att möta kommunens kommande pensionsutbetalningar har Haparanda kommun avsatt medel i en placeringsportfölj. Marknadsvärdet för placeringarna för den egna förvaltade pensionsportföljen uppgick till 66,5 mkr för 2020 (64,6 mkr för 2019) vid årsskiftet. Portföljen har således ökat sitt värde med 2,9%. Den sammanlagda värdeökningen uppgår till 1,9 mkr. Under året har reavinsterna på 0,7 mkr realiserats.

Återlån (den samlade pensionsförpliktelsen reducerat med marknadsvärdet på förvaltade pensionsmedel samt

försäkring) har successivt minskat och uppgår till 164,9 mkr vid årsskiftet (167,6 mkr för 2019).

Kommunens pensionsskuld, gällande avsättningar i balansräkningen uppgår till 27,3 mkr (20,5 mkr ifjol). Detta avser kvarvarande pensioner år 1998 och 1999, samt pension för förtroendevalda.

Pensionsskulden redovisas sedan 1998 enligt den lagstadgade blandmodellen där pensioner intjänade före 1998 inte skuldförs utan redovisas som ansvarsförbindelse. Skulden för pensioner som redovisas i ansvarsförbinden uppgår till 216,5 mkr för 2020 (222,1 mkr 2019).

Upplysning över pensionsförpliktelser (Tkr) RKR R15	2020	2019
<u>Pensionsförpliktelse</u>		
1. Total pensionsförpliktelse	243 810	242 641
a. Avsättning inkl. särskild löneskatt	27 332	20 545
b. Ansvarsförbindelse inkl. särskild löneskatt	216 478	222 096
2. Pensionsförpliktelse som tryggats i pensionsförsäkring	32 035	30 298
3. Pensionsförpliktelse som tryggats i pensionsstiftelse	0	0
4. Summa pensionsförpliktelse (inkl. försäkring & stiftelse)	275 845	272 939
<u>Förvaltade pensionsmedel – Marknadsvärde</u>		
5. Totalt försäkringskapital	44 428	41 111
a. varav överskottsmedel	1 101	894
6. Totalt kapital, pensionsstiftelse	0	0
7. Finansiella placeringar (egna förvaltade pensionsmedel)	66 502	64 630
8. Summa förvaltade pensionsmedel	110 930	105 741
<u>Finansiering</u>		
9. Återlånade medel	164 915	167 198
10. Konsolideringsgrad	40,2%	38,7%
<u>Upplysning av egen förvaltade pensionsmedel</u>		
Marknadsvärde	66 502	64 630
Varav aktierelaterade instrument	32,4%	31,3%
Varav ränterelaterade instrument	25,3%	45,7%
Varav alternativa placeringar	8,3%	9,0%
Varav likvida medel	34,1%	14,0%
Läs mer under avsnittet finansiell risk		

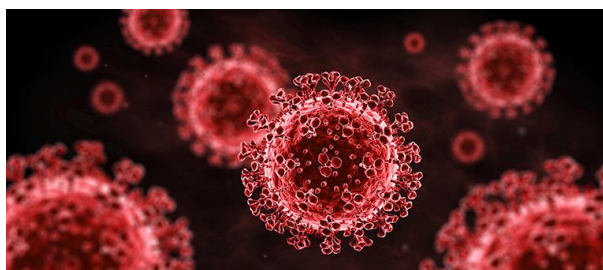
Sammanfattning viktiga förhållanden för resultat & ställning

Identifierad risk	Beskrivning	Organisatorisk enhet	Hantering av risk
Omvärldsrisk			
Pandemi	En fortsatt pandemi och ökad smittspridning kommer få stora konsekvenser för kommunen och dess verksamhet	Kommunala koncernen	<ul style="list-style-type: none"> - Ökad krisberedskap - Åtgärder för minskad smittspridning - Omprioritering av resurser - Översyn av servicenivåer - Nedstängning av icke prioriterad verksamhet - Samverkan inom koncernen - Samverkan med externa aktörer
Befolkning	Risk för befolkningsminskning med 150 individer kommande tre år medför minskade intäkter från skatter och statsbidrag.	Kommunala koncernen	<ul style="list-style-type: none"> - Översyn av servicenivåer - Översyn av lokalbehov - Samordning inom koncernen - Interkommunal samverkan - Digitalisering
Demografisk befolkningsförändring	Låg födelsetal och fler andel äldre i befolkningsstrukturen	Kommunen HaparandaBostäder	<ul style="list-style-type: none"> - Omprioritering av resurser - Lokalbehovsutredning - Förändring lokalstruktur
Ökad arbetslöshet	Risk för ökad arbetslöshet kan medföra minskade skatteintäkter samt utökade kostnader för försörjningsstöd.	Kommunen	<ul style="list-style-type: none"> - Införande av arbetsmarknadsenhet 2018 - Konsultstöd för nyföretagande - Tillväxtprojekt ökad företagsamhet samt jämlikhet - Ny tillväxtstrategi
Förändrad lagstiftning	Ökade myndighetskrav	Kommunala koncernen	<ul style="list-style-type: none"> - Ökad kostnad avloppsrening - Anpassning och nya lokaler för särskilt boende - Fjärrvärme ökade kostnader (utsläpp)
Verksamhetsrisk			
Personal	Upprätthålla planerad bemanning med utbildad personal. Negativa effekter på personal och kvalitet vid vakanser. Högre sjukfrånvaro	Kommunen	<ul style="list-style-type: none"> - Vikariepool - Konsultstöd - Friskvårdsinsatser - Bemanningsutbildning - Riktlinjer utformning av arbetsschema - Välfärdsteknik - Antagen strategi för kompetensförsörjning 2020-2025
Ej ändamålsenliga lokaler	Begränsad effektivitet Sämlre upplevd kvalité för den boende	Socialnämnden	<ul style="list-style-type: none"> - Planering av nytt äldreboende 80 platser
Ökat underhållsbehov	Ökade oväntade reparationer och underhåll på fastighet, VA, gator & väg	Kommunstyrelsen HaparandaBostäder	<ul style="list-style-type: none"> - Nya underhållsplaner - Utökad tjänstetillsättning
Oegentligheter & fel	Ökad kontroll av livsmedel, bygg och miljöstörande verksamhet	Samhällsbyggnadsnämnden	<ul style="list-style-type: none"> - Ökad tillsyn - Intern kontrollplan
Elevhälsa	Dåligt mående samt sämlre resultat i skolan	Barn- och ungdomsnämnden	<ul style="list-style-type: none"> - Kompetensutveckling Personal - Satsningen inom Norrbottens bästa skola - Satsning på föreningsliv - Satsning på hälsofrämjande skolutveckling

Hållbarhet	Ett icke ändamålsenligt arbete med miljö och hållbarhet riskerar ytterst invånarnas livsmiljö och hälsa. Vidare är ett socialt hållbart samhälle och ekonomisk hållbarhet en förutsättning för att uppfylla likställighetsprincipen samt god ekonomisk hushållning.	Kommunen	<ul style="list-style-type: none"> - Förbättrad kommunikation och information till medborgare - Utveckla samarbete med andra kommuner/aktörer - God miljö för barn (giftfri förskola) - Ekologiska livsmedel - Återbruk (Folkverkstad, återbruk i skolan) - God byggnadsvård och säkrare trafikmiljö - Hållbar upphandling (inköpspolicy) - Arbeta med en ny hållbarhetsstrategi (2020)
Identifierad risk	Beskrivning	Organisatorisk enhet	Hantering av risk
<i>Finansiell risk</i>			
Ränterisk	Hög skuldsättning medför betydande kostnader vid ökad räntenivå	Kommunala koncernen	<ul style="list-style-type: none"> - Policy för räntebindning - Investeringsprövning - kassaflöde - Räntederivat - Mål på självfinansierade investeringar
Finansieringsrisk	Fel förfallostruktur på låneportfölj medför refinansieringsproblem	Kommunala koncernen	<ul style="list-style-type: none"> - Uppföljning kapitalbindningstid - Krav på likvida medel - Tillgång till outnyttjad limit
Marknadsrisk i finansiella placeringar	Värdenedgång påverkar kommunens långsiktiga handlingsutrymme	Kommunen	<ul style="list-style-type: none"> - Aktuell finanspolicy - Begränsning av riskfyllda placeringar - Amorteringskrav vid reavinst
Valutarisk	Ökad kostnad vid försvagad krona gentemot Euro	Kommunala koncernen	<ul style="list-style-type: none"> - Fakturering i SEK (valutarisk på motpart) till utländska samarbetspartners - Möjlighet till valutakurssäkring (Haparanda Värmeverk) - Egen produktion (Haparanda Värmeverk)
Likviditetsrisk	Hög pensionsförpliktelse (ansvarsförbindelsen). Höga utbetalningar medför likviditetspåverkan.	Kommunen	<ul style="list-style-type: none"> - Finansiella placeringar för att möta toppar av pensionsskuldens utbetalningar - Finanspolicy för placering - Försäkring för delar av pensionsskuld

3.4 Händelser av väsentlig betydelse

Coronapandemin, som överskuggar det mesta, har fått stora konsekvenser och påverkat omvärlden under 2020. Även Haparanda i synnerhet, som i vanliga fall lever med en öppen gräns mellan Sverige och Finland. Här är några exempel på händelserna under 2020.

Viruspandemin – Corona

I mars meddelade WHO att spridningen av coronaviruset klassas som en pandemi. Pandemins effekter ledde till stora konsekvenser för världsekonomin och för befolkningen runt om i världen, så även i Sverige, Norrbotten och Haparanda. Kommunen som är en internationell handelsplats har påverkats kraftfullt. Restriktionerna har även medfört att gränsen mellan Haparanda och Tornio delvis varit stängd och endast öppen för finländare och arbetspendling delar av året.

Regeringen har genom extra statsbidrag (+18,2 mkr), ersättning för Coronarelaterade kostnader (+5,4 mkr) och sjukfrånvaro försökt att hjälpa till för att mildra effekten av pandemin främst i form av minskade skatteintäkter (-7 mkr) och kostnadsökningar. Detta har medfört ett stort överskott gällande det ekonomiska resultatet 2020 för kommunen.

Tabell 9 • Förändrade statsbidrag under 2020, beslutade och uppskattade belopp
Miljarder kronor

Statsbidrag	Belopp
Aviserad höjning generella bidraget i BP20	3,5
Generellt bidrag, aviserat i januari	3,5
Generellt bidrag, riksdagen februari	1,7
Generellt bidrag, aviserat i april	10,5
Generellt bidrag, aviserat i maj	3,0
Summa generella bidrag	22,2
Merkostnader covid (beräknat)	3,3
Sjuklönersättning (beräknat)	4,0

Källa: Sveriges Kommuner och Regioner.

Krisledningsnämnden i kommunen har aktiverats under det gångna året och beslutat om stöd för det lokala närings- och föreningslivet om totalt -4,8 mkr. Stödet omfattar även

- Företagsjour Tornedalen
- Förstärkt lotsfunktion
- Förlängning av betalningsvillkor till 90 dagar
- Kortare betalningstider för kundfakturer
- Förskotts betalning extern hyra
- Direktupphandling för att främja lokalt näringsliv
- Anställning av vikarier från näringslivet
- Nätverksträffar med handel och besöksnäring

Näringslivsriktade insatser

- Avgiftsbefrielse livsmedelstillsyn (restauranger)
- Bygglövsavgiftsbefrielse för privatpersoner 2020

- Avgiftsbefrielse för arrendeavgifter (restauranger)
- Avgiftsbefrielse för tillfälliga serveringstillstånd
- Marknadsföringsinsatser handel och besöksnäring
- Utökning av ferieplatser (även till näringslivet)
- Ungdomsjobb för unga i åldern 18–21 år
- Avgiftsbefrielse för torghandel
- Utbildning i webbhandel/marknadsföring
- Ersättning för inställda evenemang
- Presentkort i lokala butiker till kommunanställda

Föreningsriktade insatser

- Avgiftsbefrielse för kansli- och hallhyror
- Tidigareläggande av utbetalning av LOK-stöd
- Frysta LOK-stöds aktivitetsbidrag på 2019 års nivå
- Ingen återbetalning av utbetalda drifts- och anläggningsbidrag

Viruspandemin har även medfört att resurser om allokerats för att förhindra smittspridning, verksamheter som inte ansetts nödvändiga fått stänga, inställda evenemang och krisberedskapen prövats i kommunen.

Haparandaborna har sagt sitt

Under våren 2019 påbörjades arbetet med att ta fram en ny vision, Vision 2035, med stor delaktighet från kommuninvånarna. Visionen har fastställts av kommunfullmäktige under 2020 i politisk enighet. Vision 2035 är en framtid om hur vi tar tillvara på möjligheterna och tillsammans skapar en social, ekonomisk och ekologiskt hållbar utveckling i Haparanda. Visionen ska förverkligas genom gränslös samverkan, god livsmiljö och trygghet & acceptans.

Expedition Robinson till Haparanda

Glädjande var dock att kommunen fick betydande mediasatningar till Haparanda under 2020. I juli startade inspelningarna av årets upplaga av Expedition Robinson

i Haparanda Skärgård, Seskarö-Furu som är ny som Robinson-ö. Haparanda lyckades bli inspelningsplats för både den svenska och finska versionen av programmet. I samband med den exponering som medförs arbetas det med att göra skärgården mer tillgänglig för att möjliggöra ökade turistaktiviteter och företagande.

Även Hans Rosenfeldts bok "Vargasommar" som utspelas i kommunen gav god exponering och ytterligare en TV-inspelning planeras. HBO-succén Björnstad som utspelas i Norrbotten har också delvis spelats in i Haparanda.

Tåget på väg

Under flertalet år har kommunen arbetat för att få persontågstrafik återupptaget igen. Satsningar som möjliggör en trafikstart har genomförts på järnvägsstationen vilket medför att persontrafiken beräknas vara i gång i april 2021. Nästa steg i att göra kommunen till ett logistikcentrum och knutpunkt, arbetas med att möjliggöra järnvägstrafik till Finland och därmed vidare till Europa/Asien.

Ny kostnadsutjämning

I februari beslutade fullmäktige om en tilläggsbudget på +25,7 mkr efter beslutet om förändrad kostnadsutjämning för landets kommuner. Nya kostnadsutjämningen innebar drygt 20 mkr/år i tillskott för Haparanda. Fullmäktigebeslutet innebar bland annat att Socialnämnden fick en ramförstärkning om 15 mkr. Resurser satsades även på arbetsmarknadsåtgärder, hållbarhet och insatser för att göra staden mer attraktiv. Även investeringsbudgeten utökades med 8,7 mkr främst i samband med de kraftfulla investeringar i den nya skolstrukturen som skall genomföras under 2020-2022.

En ny skolstruktur

Den nya skolstrukturen som Kommunfullmäktige fastställt innebär att Haparanda i framtiden kommer att ha en högstadieskola, två F-6 skolor i centralorten och tre F-6 skolor i byarna. Även förskolan har anpassats och minskat i omfattning.

Syfte med den nya skolstrukturen är att skapa förutsättningar för en pedagogiskt effektiv och mer likvärdig skola.

Satsning på näringslivsfrågor

Externa medel har även under 2020 rekviderats från Tillväxtverket för Socioekonomisk utsatta kommuner (2,3 mkr) samt Företagsklimatmedel (1,8 mkr). Stödet möjliggör det riktade satsningar för att öka sysselsättningen, förbättra folkhälsan samt satsningar på företagsetableringar och ny-företagande.

Nya äldreboenden

Ett nytt trygghetsboende med 20 lägenheter i centrala Haparanda, har färdigställts i slutet av 2020 av Stiftelsen HaparandaBostäder.

Vidare genomfördes en upphandling gällande samarbetspart för stiftande av en kooperativ hyresrättsförening ifjol. Under 2020 (februari) har det medfört ett fullmäktigebeslut om stiftande av en kooperativ hyresrättsförening Hemstranden/Kotiranta tillsammans med Riksbyggen) och ett borgensåtagande på 257 mkr för att uppföra av ett nytt äldreboende med 80 platser. Beräknad inflyttning under det fjärde kvartalet 2022.

Övrigt

Kommunfullmäktige har beslutat att avbryta försäljningen (51%) av Haparanda Värmeverk, projektering för en ny värmeanläggning fortsätter och beräknas vara på plats i början på 2023.

Utbyggnaden av fiber i samarbete med Telia fortsätter. Färdigställande av etappen för Haparanda Öst beräknas till hösten 2020. Investering i ett ortsammanbindande nät har påbörjats (Karungi-Lapträsk).

Byggandet av ett nytt stall vid Björka har färdigställts under 2020. Betydande investeringar har fortsatt inom tekniska enheten främst inom Fastighet, Gator och VA.

Stiftelsen HaparandaBostäder

Under slutet av 2020 invigdes det nya trygghetsboendet på Torggatan, ett stenkast från centrum. I byggnaden ryms nu totalt 20 lägenheter varav 16 stycken 1,5 rok och 4 stycken 2 rok.

Inflyttning i lägenheterna skedde under novembermånad. Investeringen uppgick till 39,4 mkr, efter bidrag från Boverket. Totalt har 15 mkr lånefinansierats.

Vidare har energieffektiviseringar genomförts i fastighetsbeståndet där konvertering skett från elvärme till vattenburen fjärrvärme i ett av bostadsområdena. Utöver det har fortlöpande underhåll skett samt investeringar i energieffektiv ledbelysning. Hyresförlusterna har dock ökat under fjolåret dock i linje med beräkningar. En fastighet i Nikkala har avyttrats samt en fastighet i centralorten för exploateringsändamål (det nya äldreboendet som KHF Hemstranden/Kotiranta genomför).

De nya stadgarna för stiftelsen är antagna av Kammarkollegiet och Länsstyrelsen under året.

Haparanda Värmeverk

Då bolagets befintliga fastbränslepanna är till åren, omodern och med en sämre miljöklassning samt i kombination med avsaknad av garanterad baseffekt från Tornio pågår sedan en tid ett större investeringsprojekt som syftar till att åtgärda såväl effektbrist som reservkapacitet, nu och för framtiden.

För att klara framtidens krav och värmebehov för Haparanda Värmeverks kunder har styrelsen under verksamhetsåret fattat beslut om att investera i en ny biobränsleddad hetvattenpanna med rökgaskondensering. Investeringen består även i anslutande kulvertledning, mark, byggnader, ackumulator och

bränslemottagning. Investeringsprojektet kommer att pågå fram till slutet av år 2022.

Importen av det producerade energiöverskottet från Finland är baserat på enbart torv. Bolaget behöver idag betala för utsläppsrätter motsvarande ca 7-8 miljoner kronor årligen för tillstånd att släppa ut koldioxid (CO2) genererat vid torvförbränning. En kostnad som undviks med ett nytt klimatsmart biobränsleddat värmeverk.

Bottenvikens Reningsverk

Bolaget bedriver tillståndspliktig verksamhet som regleras av både finsk och svensk miljölagstiftning. Nuvarande tillstånd är tills vidare med vissa justeringar kommande åren. Tillsynsmyndighet är Haparanda Kommuns samhällsbyggnadsnämnd. De senaste åren har bolaget pga. skärpta utsläppskrav gjort förändringar i processen i syfte att uppfylla den nya kravställen. För 2020 har en avgiftshöjning skett med 10% för att stärka likviditeten och skapa utrymme för framtida investeringar, vilket också bidragit till bolagets starka resultat.

Gränsvärdet har under tredje kvartalet inte klarats gällande Fosfor. Orsaken till detta var extern slam som kommer från mindre reningsverk och privata avloppsbrunnar. Tillsynsmyndigheten har informerats om detta. Åtgärder för att klara halterna har vidtagits och ny teknik är under installering.

3.5 Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

I början av 2019 fick kommunledningsförvaltningen i uppdrag att genomföra ett arbete med att ta fram underlag för en ny vision för Haparanda. Utgångspunkter i uppdraget var bland annat att:

- Visionen ska sikta på år 2035
- Den ska vara förankrad hos Haparandaborna
- Den ska vara mer konkret än den tidigare vision

Arbetet utgick ifrån frågan: Vad är det som skiljer Haparanda från andra svenska kommuner år 2035?

Genomförandeplan i tre steg

I februari 2019 beslutades om en genomförandeplan för arbetet. Den innehöll tre steg som kortfattat innebar:

- Fråga Haparandabor om hur de ser på Haparanda framtid.
- Vad är viktigast för kommuninvånarna i Haparanda år 2035?
- Ta fram förslag till ny vision som diskuteras och fastställs av kommunfullmäktige

Två enkätundersökningar genomfördes hos medborgarna i kommunen där målet var att nå så många olika målgrupper som möjligt för att säkerställa vad som är viktigt för Haparandas framtid.

En vision ska vara hållbar över tid och därför har en delaktighet skett med samtliga partier representerade i kommunfullmäktige för att ta fram visionen för 2035.

Visionen fastställdes i kommunfullmäktige i juni 2020 med total politisk enighet.

BILD 1: Vision 2035 – Nu har Haparandaborna sagt sitt

Vision 2035 är en vision om hur vi tar tillvara på möjligheterna och tillsammans skapar en social, ekonomisk och ekologiskt hållbar utveckling i Haparanda. Visionen är ett styrdokument och en tydlig målbild för samtliga medarbetare i kommunens olika verksamheter. Vision 2035 har arbetats fram i dialog med Haparandas medborgare.

Vision 2035 - En framtid utan gränser

• Vi skapar gränslös samverkan genom öppenhet och nyfikenhet

År 2035 är Haparanda ett internationellt föredöme inom samarbete och samverkan. Relationen mellan Haparanda och Torneå har fördjupats. Gränsen och det geografiska läget gör området till ett populärt besöksmål. Det är naturligt att röra sig mellan anställning, utbildning och eget företagande. Det finns stor öppenhet för nya idéer och individer. I våra skolor utvecklar var och en sin fulla kapacitet i en kreativ miljö där alla tar ansvar, respekterar och bryr sig om varandra. Samverkan med närliggande universitet bidrar till ett livslångt lärande. Civilsamhället är en viktig kraft för att skapa gemenskap, sammanhang och närhet.

• Vi skapar god livsmiljö och tar ansvar för en hållbar framtid

År 2035 är Haparanda ett hållbart och klimatsmart samhälle. Naturen är en viktig del av kommunens identitet. Smarta lösningar gör det enkelt att leva miljövänligt och återvinning och återbruk är en naturlig del av vardagen. Förbättrade kommunikationer och en digital utveckling ökar förutsättningarna för utveckling i hela kommunen. Infrastrukturen är i gott skick genom investeringar och effektiva drift- och underhållsåtgärder. Det finns goda möjligheter till boende, försörjning och rekreation. Barn och vuxna har framtidstro och möjligheter att förverkliga sina liv.

• Vi skapar trygghet med respekt och acceptans

År 2035 är Haparanda en jämställd kommun med jämlika levnadsmöjligheter. Satsningar på hälsa och välmående ger livskvalitet under livets alla skeden. Det rika utbudet av aktiviteter bidrar till god hälsa och meningsfull fritid för alla. Samhället är tryggt och säkert och det finns en stark social sammanhållning. Haparanda är känt som en plats där alla kan vara den de är, oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder. Här finns en enkel, avspänd och välkomnande attityd som gör att vi kan vara oss själva och känna oss hemma.

Mål- och resultatstyrning

Mål- och resultatstyrning är politikens verktyg för att styra Haparanda stad. Stadens politiker ansvarar för att prioritera och formulera långsiktiga och mätbara mål för staden som helhet. Visionen är utgångspunkten i mål- och resultatstyrningen. Utifrån visionen identifieras, med hjälp av trend- och nulägesanalyser, strategiskt viktiga områden som i budget- och strategiplanen formuleras som **kommunfullmäktiges prioriteringar**.

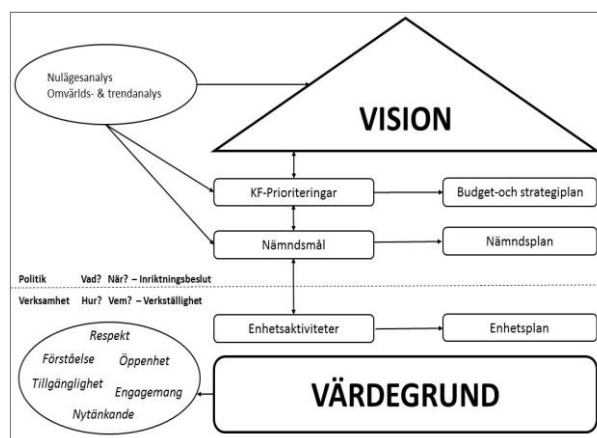
Prioriteringarna är av långsiktig karaktär och pekar ut de verksamhetsområden som ska prioriteras under tidsperioden. Prioriteringarna ska ha ett brukar- och/eller medborgarfokus.

Utifrån kommunfullmäktiges prioriteringar beslutar nämnden och styrelsen om sina **nämndsmål**. Målen ska även utgå ifrån nämndens behov av utveckling som framkommit vid omvärldsanalysen och nulägesanalys inom det egna verksamhetsområdet.

Varje nämnd och styrelse ska senast i november besluta om en **nämndsplan** (innehållande bland annat mål och internbudget) för nästkommande planperiod. Nämndsplanen ska visa hur nämnden eller styrelsen, genom utvecklingsmål för nämnden eller genom styrning och uppföljning av indikatorer kopplade till basuppdraget, bidrar till att förverkliga den vision och de prioriteringar som kommunfullmäktige har beslutat om.

Samtliga enheter inom förvaltningen ska planera och genomföra **enhetsaktiviteter** i enlighet med uppdraget vilket förtydligas i en så kallad **enhetsplan**. Det är varje förvaltningschef som bedömer om aktiviteter ska utarbetas ner till medarbetarnivå.

Visionen och **värdegrunden** är viktiga ledstjärnor i Haparanda stads förnyelsearbete. Visionen beskriver vad vi vill uppnå och har en tydlig koppling till uppdraget. Vår värdegrund hämtas från visionen och beskriver vårt förhållningssätt i arbetet och gentemot människor vi möter. Det handlar om den känsla och de egenskaper som vi vill förknippas med. Vår verksamhet ska präglas av respekt och förståelse, öppenhet och tillgänglighet samt engagemang och nytänkande.

Målstrukturen i Haparanda stad

Haparanda stad arbetar med **SMARTA mål**. Det innebär att målen är så specifika att vi vet vad vi ska uppnå och formuleringen är lätt att kommunicera, att de är mätbara så att vi kan se måloppfyllelsen, att de är accepterade av alla som är involverade, att de är realistiska och går att genomföra samt att de är tidsatta. Målen ska uttrycka förväntat resultat som förvaltningen kopplar till en aktivitetsplan som stöd för den löpande uppföljningen och för att säkerställa att målen förverkligas.

Styrning

Kommunfullmäktige har 2017 antagit följande styrmodell för kommunen. Styrmodellen ska säkerställa att alla i kommunen, arbetar för att uppfylla den politiska viljan utifrån antagen vision med tillhörande inriktningsbeslut med kunden och kvalitet i focus. Haparanda stads kommunövergripande **styrprocess** består av tre delprocesser, vilka har ett starkt samband och är beroende av varandra. Delprocesserna är: **strategi, planering och uppföljning**.

Styrprocessen med sina delprocesser omfattar de aktiviteter och det arbete som utförs för att utforma kommunens vision, prioriteringar och mål samt arbetet med att uppnå de uppsatta målen. Styrprocessen används för att samordna, kommunicera och skapa delaktighet, med syfte att uppnå organisationens övergripande mål.

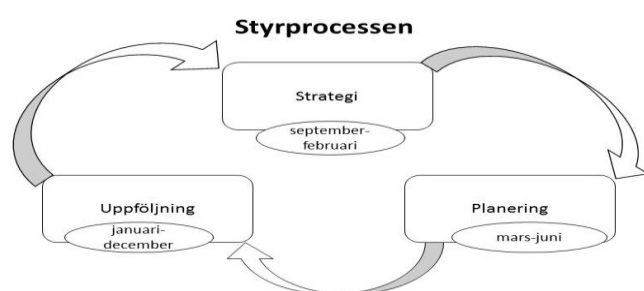

BILD 2: Styrprocessen i Haparanda Stad

Strategiprocessen

Processen syftar till att ta fram underlag och strategier för en långsiktig styrning som säkrar nuvarande och kommande generationers tillgång till välfärdstjänster med hög kvalitet.

I strategiprocessen genomförs en nulägesanalys, omvärlds- och trendanalyser, analys av förändringar i lagar och förordningar. I nulägesanalysen genomförs uppföljning och analys av verksamhetens kvalitet och resultat samt en uppföljning av nämndernas måluppfyllelse och uppdrag. Strategiprocessen ska lämna förslag till vision och kommunfullmäktiges prioriteringar. Visionen är allmänt hållen för en tioårsperiod och kommunfullmäktiges prioriteringar fastställs en gång varje mandatperiod. I processen ingår den interna budgetprocessen där kommunstyrelsen och samtliga nämnder ska beskriva framtida resursförändringar i ekonomiska termer.

För att skapa ett forum där nulägesanalysen, omvärlds- och trendanalysen samt resursbehov presenteras till samtliga politiska partier kallar kommunstyrelsens ordförande till en strategidialog. Deltagare är kommunens budgetberedning, fullmäktigepresidium och bolagsordföranden. De politiska partier som genom detta inte är representerade ges rätt att delta med en eller flera representanter. Vid strategidialogen deltar kommunchef, ekonomichef, förvaltningscheferna samt planeringsstrateg.

Planeringsprocessen

Planeringsprocessen ska utifrån strategiprocessens underlag och förslag göra prioriteringar av mål, uppdrag och ekonomiska resurser. Detta sker vid en måldag som varje nämnd och styrelse har senast i mars året innan kommande planeringsperiod.

Planeringsprocessen avslutas med förslag till budget- och strategiplan som beslutas av kommunfullmäktige i juni året innan kommande planeringsperiod. Budget- och strategiplanen är kommunens samlade styrdokument för den kommande treårsperioden. Kommunfullmäktige har därefter möjlighet att vid betydande förändringar till exempel av skatteunderlaget eller andra betydande omvärldsförändringar, besluta om revideringar av budget- och strategiplanen. Hänsyn till detta tas i uppföljningsprocessen och uppföljning sker under hösten efter budgeten är fastställd.

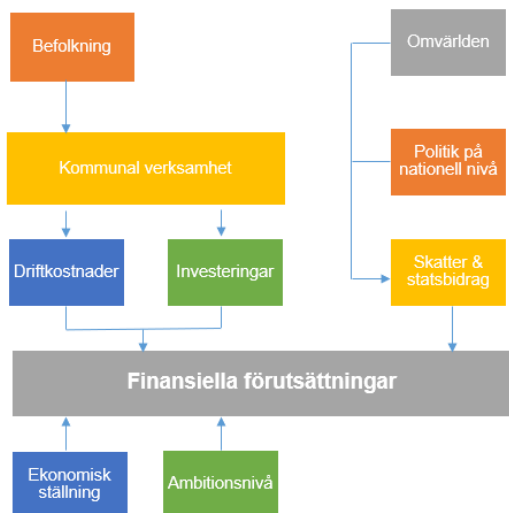
Uppföljningsprocessen

Processen är ett viktigt styrinstrument som levererar snabb och relevant information till beslutsfattarna för att de ska kunna fatta rätt beslut i rätt tid. Måluppfyllelsen för såväl fullmäktiges prioriteringar, god ekonomisk hushållning, nämnds mål och ekonomiskt utfall sker dels i delårsbokslutet i juni månad samt årsredovisningen.

Utöver dessa utförliga rapporter presenteras även mer detaljerade kvartalsrapporter för Q1 och Q3. Kvartalsrapporterna innehåller en uppföljning av nämndernas ekonomi, måluppfyllelse och basverksamhet genom uppföljning av verksamhetskritiska nyckeltal.

Det ekonomiska utfallet redovisas i en delårsrapport under april månad samt i snabbrapporter månadsvis (undantagen julimånad) för nämnderna.

Finansiella förutsättningar

Processerna (strategi, planering samt uppföljning) förhåller sig till kommunens **finansiella förutsättningar** både i det korta och långa perspektivet. Dessa sammankopplas sedan med målsättningen för god ekonomisk hushållning.

Den **kommunala verksamhetens** behov utgår från **befolkningen** som analyseras både i form av demografisk utveckling som in- och utflyttning. **Omvärlden, politik** och utvecklingen av **skatter & statsbidrag** sätter en stor del av de finansiella förutsättningarna för planperioden.

Den **ekonomiska ställningen** skapar handlingsutrymme och sätter **ambitionsnivån** i planeringen. Resultatnivåer, amorteringskrav, självfinansierade investeringar, samt verksamhetspecifika mål på verksamheterna är några av målen för god ekonomisk hushållning. I processen sätts stor vikt i prioriteringen av investeringsnivåer till kassaflödet från verksamheten och är vägledande i resultatmålsättningen på kort sikt, vilket resulterar i högre målsättning än 2,0 % målet för ett enskilt år.

Sammanfattning

Kommunkoncernens process för fastställande av budget är förmodligen inte rätt olik majoriteten av landets kommuner, där merparten använder s.k. ”juni” modellen. Modellen sammanfattas i illustrativt nedan och kompletteras med en tabell. Instruktioner lämnas redan i september och fullmäktige fastställer direktiv i oktober inklusive tidplan för processen. Sedan tar processen ett avstamp i en strategidialog där samtliga nämnder och bolag deltar i för att få en bild över ekonomiska läge, utmaningar och en bild över kommande framtid. Sedan tar planeringen vid med målsättningar, mål för god ekonomisk hushållning utifrån kommunens finansiella

förutsättningar. Ett förslag på en treårig budget och strategiplan och förslag till skattesats arbetas fram och fastställs under juni månad av kommunfullmäktige. Möjlighet finns sedan till korrigeringar under hösten för fullmäktige om någon väsentlig påverkan skulle förändra förutsättningarna.

Nämnderna fastställer sedan sina detaljbudgetar efter att fått ta del av rambudgeten i juni. Uppföljningsprocessen löper under hela året där fullmäktige behandlar delårsrapporten för april, delårsboksletet per halvårsskiftet samt årsredovisningen.

Strategiprocessen	Verkställighet	Sammankallande/beslutandeorgan
<ul style="list-style-type: none"> Instruktioner till förvaltningarna Sammanträdesplan/direktiv Underlag till strategidialogen Strategidialogen Budgetberedningen – Skatteutveckling 	September Oktober Februari Februari Februari	Planeringsstrategi Kommunfullmäktige Förvaltningscheferna Kommunstyrelsens ordförande Kommunstyrelsens ordförande
Planeringsprocessen <ul style="list-style-type: none"> Måldag Budgetberedning – BoS förslag arbetas fram Budgetberedning – BoS politiska förslag Politisk behandling av BoS + fastställande av skattesats 	Mars April Maj Juni	KSO och nämnsordföranden KSO/Budgetberedningen KSO/Budgetberedningen Kommunfullmäktige
Nämndsplan <ul style="list-style-type: none"> Nämndsplan med internbudget 	November	Kommunstyrelsen & nämnderna
Uppföljningsprocessen <ul style="list-style-type: none"> Snabb rapport Kvartalsrapport Q1 Delårsrapport T1 Uppföljning BoS eventuell justering Delårsbokslet Q2 Kvartalsrapport Q3 Årsredovisning 	Februari-December April Maj Augusti-Oktober September Oktober April	Kommunstyrelsen & nämnderna Kommunstyrelsen & nämnderna Kommunfullmäktige KSO/Budgetberedningen Kommunfullmäktige Kommunstyrelsen & nämnderna Kommunfullmäktige

Intern kontroll

Enligt reglementet för intern kontroll har kommunstyrelsen det övergripande ansvaret för att en god intern kontroll finns. Det yttersta ansvaret för den interna kontrollen har nämnderna inom respektive verksamhetsområde. Nämnderna har också skyldighet att anta en särskild plan, internkontrollplan, för uppföljning av den interna kontrollen.

Nämnderna ska i samband med årsredovisningen rapportera resultatet av den interna kontrollen inom nämnden till kommunstyrelsen. Intern kontroll syftar ytterst till att kommunens fastställda målsättningar uppfylls genom att säkerställa

- ändamålsenlig och kostnadseffektiv verksamhet
- tillförlitlig finansiell rapportering
- efterlevnad av lagar, föreskrifter, riktlinjer och andra instruktioner

Intern kontroll är en integrerad del av kommunens samtliga rutiner, processer och system. Alla, såväl förtroendevalda som tjänstemän, är på olika sätt involverade i arbetet med intern kontroll och arbetet med att hantera risker som kan hindra att framtida målsättningar uppnås.

COSO-modellen som används består av fem kontrollkomponenter

Interkontrollplanen upprättas utifrån en risk- och konsekvensanalys (COSO-modellen) som baseras på processer/rutiner som finns inom kommunens olika verksamhetsområden. Vid riskbedömningen utgår man från sannolikheten för att fel uppstår, medan konsekvensbedömningen utgår från de politiska, ekonomiska, mänskliga och tekniska effekter som uppstår vid fel. Vid bedömning av effekter vid fel vägs följande faktorer in:

- ekonomiska effekter (såväl förmögenhetsförluster som felaktiga räkenskaper)
- effekter på den enskilde personen (arbetstagaren eller kommuninvånaren)
- moraliska, etiska effekter på kommunens rykte
- effekter på attityder till kontrollkulturen
- ineffektiva arbetsrutiner

Den interna kontrollplanen revideras löpande. Vid revidering ska granskningsområden omprövas.

Styrning av bolag

De kommunala bolagen Stiftelsen HaparandaBostäder, Haparanda Värmeverk och delägda (35%) Bottenvikens reningsverk ingår i den kommunala koncernen. Kommunen är också medlem i Norrbottens E-nämnd tillsammans med andra kommuner i länet.

Kommunfullmäktige har fastställt ägardirektiv för respektive bolag. Bolagets representanter deltar också i kommunens årliga planeringsprocess och är delaktiga i strategidialogen, där framtida möjligheter och utmaningar hanteras.

Kommunstyrelsen ska enligt kommunallagen leda och samordna kommunens angelägenheter samt ha uppsikt över nämnder, företag och kommunalförbund som man är medlem i. Uppgiften att utöva uppsikt kan ske genom att fullmäktige utfärdar koncerngemensamma regler, riktlinjer och policys samt löpande följer att nämndernas och bolagens verksamhet sköts enligt fullmäktiges direktiv. I uppsikten ingår också att ge råd, anvisningar och förslag samt vid behov initiera ärenden hos fullmäktige.

För att uppnå och ha god styrning samt kontroll över bolagens utveckling har Kommunstyrelsen en rad åtgärder under året för att utöva sin tillsynsplikt.

Bolagen lämnar in rapportering i form

- Underlag till Strategidialog
- Delårsrapportering juni
- Årsbokslut
- Bolagsstyrningsrapport
- Avrapportering till nämnd
- Styrelseprotokoll

En ny bolagsstyrningsrapport är fastställd för bolagen där det tydliggörs att bolagen rapportera nedanstående i samband med bokslut till kommunstyrelsen.

- Hur styrelsearbete bedrivits och utvärdering
- Hur den interna kontrollen är organiserad
- Hur bolagets risker bedömts och följts upp
- Vilka ärenden som bolagen lämnat över till fullmäktige för ställningstaganden

Det finns även av fullmäktige antagna övergripande styrdokument (utöver ägardirektiven) som är vägledande för koncernen.

- Budget och strategiplan
- Haparanda Vision 2035
- Finanspolicy
- Arkivreglemente
- Arvodesreglemente
- Upphandlingspolicy
- Personalhandboken

3.6 God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

Kommunfullmäktiges inriktningsbeslut är mål och riktlinjer för god ekonomisk hushållning vilket omfattar mål för både verksamheten och ekonomin i kommunen. Målen fastställs av kommunfullmäktige och kommunstyrelsen utvärderar målen. Uppföljning av målen sker i delårsbokslut för juni samt i årsredovisningen när året summeras. Målen utgår från visionen, våra värdeord samt från de prioriterade insatser som årligen fastställs av kommunfullmäktige i budget- och strategiplan. Kommunfullmäktige har även fattat specifika mål för God ekonomisk hushållning.

Vad gäller den finansiella analysen och utvärdering av den ekonomiska ställningen använder kommunen en egen modell utvecklad från s.k. RK-modellen, som används vid finansiell analys.

Den finansiella analysen bygger på fyra perspektiv: det finansiella resultatet, kapacitetsutveckling, riskförhållande samt kontrollen över den finansiella utvecklingen. Dessa fyra perspektiv utgör hörnstenarna i den finansiella analys som genomförs på kommunkoncernnivå och ända ner till nämndsnivå under en treårsperiod.

Vision	Kommunfullmäktiges prioriteringar
Spännande handels- och besöksort	Utveckla HaTo som besöksort och utveckla samarbetet i HaTo
Dynamiskt företagsamhet	Arbeta för minskad arbetslöshet
	Arbeta för ökad företagsamhet
Logistisk nod	Säkerställa trygga leveranser av vatten och avlopp
	Arbeta för god infrastruktur via järnväg och säkrad kvalitet på kommunens vägnät
Hållbar Livsmiljö	Förbättra folkhälsan
	Attraktiv arbetsgivare
	Hållbar, långsiktig och klimatsmart verksamhet
	God ekonomisk hushållning (egen Kapitel för redovisning av denna inriktning, se även dokument för ändringar till 2018) OBS! Glöm ej jämförande/ övergripande standardskostnader för effektiv organisation
Gränslös Kunskap	Utveckla samarbetet mellan Haparanda och Tornio
	Säkerställa en kvalitativ lärandemiljö för alla barn och ungdomar.

Riktlinjer för God Ekonomisk Hushållning för Kommunkoncernen

Resultatöverskott på 2 % av skatter- och statsbidrag

Kommunkoncernens årliga nettoamortering skall vara minst 10 mkr på befintlig låneskuld. Därutöver skall vid försäljning av värdepapper, fastigheter eller mark (inklusive resultatet av exploateringsverksamhet) minst 50 % av realisationsvinsten amorteras.

Investeringar skall vara självfinansierade.

Kommunkoncernens soliditet skall stärkas årligen för att ett långsiktigt mål om 60 % soliditet exklusive ansvarsförbindelse skall uppnås.

Driftens budgetavvikelse skall vara 0 eller positiv

Kommunens likviditet skall motsvara minst 5,0 % av skatter och statsbidrag

Sjukfrånvaron skall minska årligen och vara lägst i Norrbotten.

Energiförbrukningen skall minska med 2,5 % i kommunkoncernens fastighetsbestånd.

Nettokostnadsavvikelse* för respektive verksamhet skall minska årligen för att uppnå balans i ambitions och effektivitetsnivå:

RK modellen

3.6.1 Utvärdering god ekonomisk hushållning

Kommunfullmäktige har fastställt nedanstående nyckeltal som målinriktningar för uppfyllandet av god ekonomisk hushållning. De nio målen bedöms enligt följande

- Uppfyller 7 st.
- ◆ Uppfyller delvis 1 st.
- Uppnås ej 1 st.

Riktlinjer för God Ekonomisk Hushållning	Per 2020-12-31																																								
● Finansiella mål Samtliga finansiella målen för god ekonomisk hushållning uppfylls för 2020, förutom vad gäller driftens avvikelse. Den sammanlagda bedömningen är att god ekonomisk hushållning uppnås vad gäller de finansiella målen.																																									
Resultatöverskott på 2 % av skatter- och statsbidrag	● Årets resultat för kommunkoncernen uppgår till 40,6 mkr och motsvarar 5,9 % av skatter och bidrag. För kommunen är motsvarande siffra +37,3 mkr och 5,4% av skatter och statsbidrag. <u>Målet anses uppnått.</u>																																								
Kommunens årliga nettoamortering skall vara minst 10 mkr på befintlig låneskuld. Därutöver skall vid försäljning av värdepapper, fastigheter eller mark (inklusive resultatet av exploateringsverksamhet) minst 50 % av likviderna amorteras.	● För kommunkoncernen har amorteringar genomförts på 10,0 mkr . Gällande kommunen uppgick dessa till 10,0 mkr för 2020. Realisationsvinsterna uppgick till +0,7mkr för kommunkoncernen. Resultatet för exploateringsverksamheten uppgick till +3,0 mkr . Kommunfullmäktige har inför året beslutat om att låna upp 30 mkr till investeringar men då resultatnivån varit betydligt högre än budgeterat har detta inte behövts genomföras. <u>Målet anses därmed uppnått.</u>																																								
Investeringar skall vara självfinansierade	● Under året har kommunfullmäktige beslutat om att utöka låneskulden med 30 mkr för investeringar i skolstrukturen. Detta har pga. de goda resultaten inte behövts nyttjas. Sammantaget har investeringar i kommunkoncernen uppgått till 112,1 mkr. För kommunen uppgick dessa till 89,5 mkr . Sammantaget har låneskulden ökat med 5mkr för koncernen. <u>Målet anses uppnått.</u>																																								
Soliditeten skall stärkas årligen för att ett långsiktigt mål om 60 % soliditet exkl. ansvarsförbindelse skall uppnås.	● Soliditeten har stärkts i kommunkoncernen och uppgår till 48,4% (+0,6%) . Tar man hänsyn till samtliga pensionsförpliktelser uppgår den till 30,7% (+2,2%) . För kommunen har soliditeten stärkts och uppgår till 50,1% (+1,0%) . Tas hänsyn till pensionsförpliktelsen uppgår soliditeten till 26,0% (+3,3%) . <u>Målet anses uppnått.</u>																																								
Kommunens driftbudgetavvikelse skall vara 0 eller positivt	● Driftens utfall visar på ett överskott om +1,4 mkr . <u>Målet anses som uppnått.</u>																																								
Kommunens likviditet skall motsvara minst 5,0 % av skatter och statsbidrag	● Kommunens likviditet uppgår till 6,6 % av skatter och statsbidrag. <u>Målet anses uppnått.</u>																																								
◆ Verksamhetsspecifika mål För de verksamhetsspecifika målen för god ekonomisk hushållning uppfylls ett mål, ett mål delvis och ett mål uppnås ej. Den sammanlagda bedömningen är att de verksamhetsspecifika målen för god ekonomisk hushållning uppfylls delvis för år 2020.																																									
Sjukfrånvaron skall minska årligen och vara lägst i Norrbotten.	■ Sjukfrånvaron har ökat från 5,20 % till 7,21%. I förhållande till länet låg Haparanda på en delad andra plats 2019 då endast Övertorneå redovisade lägre sjukfrånvaro. Pandemin påverkar utvecklingen starkt under 2020. <u>Målet betraktas ej uppnått.</u>																																								
Energiförbrukningen skall minska med 2,5 % i kommunens fastighetsbestånd.	◆ Energiförbrukningen har minskat med 1,5 % gentemot föregående år. Vi ser dock en ökning vad gäller uppvärmningskostnader som är Coronarelaterat i samband med ökade krav på ventilering i våra fastigheter vilket medför att målet inte kan nås. Sammantaget har en minskning skett med 267 569 kwh. <u>Målet betraktas som delvis uppnått</u>																																								
Nettokostnadsavvikelse* för respektive verksamhet skall minska årligen för att uppnå balans i ambitions och effektivitetsnivå:	● Utfallet för 2019 visar att standardkostnadsutvecklingen minskat med 10 mkr mot föregående år och nu är 1 mkr över den "teoretiska kostnaden". <table border="1" style="margin-top: 10px;"> <thead> <tr> <th>Std kostnadsavvikelse</th> <th>%</th> <th>Mkr</th> <th>%</th> <th>Mkr</th> </tr> <tr> <th></th> <th>2019</th> <th>2019</th> <th>2018</th> <th>2018</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Förskola</td> <td>-9,3</td> <td>-5</td> <td>5,9</td> <td>3</td> </tr> <tr> <td>Fritidshem</td> <td>31,7</td> <td>4</td> <td>-6,4</td> <td>-1</td> </tr> <tr> <td>Grundskola</td> <td>-9,6</td> <td>-11</td> <td>-8,9</td> <td>-10</td> </tr> <tr> <td>Gymnasieskola</td> <td>1,1</td> <td>1</td> <td>7,2</td> <td>3</td> </tr> <tr> <td>Individ- och familjeomsorg</td> <td>-5,3</td> <td>-3</td> <td>5,0</td> <td>2</td> </tr> <tr> <td>Äldreomsorg</td> <td>9,8</td> <td>15</td> <td>9,9</td> <td>14</td> </tr> </tbody> </table>	Std kostnadsavvikelse	%	Mkr	%	Mkr		2019	2019	2018	2018	Förskola	-9,3	-5	5,9	3	Fritidshem	31,7	4	-6,4	-1	Grundskola	-9,6	-11	-8,9	-10	Gymnasieskola	1,1	1	7,2	3	Individ- och familjeomsorg	-5,3	-3	5,0	2	Äldreomsorg	9,8	15	9,9	14
Std kostnadsavvikelse	%	Mkr	%	Mkr																																					
	2019	2019	2018	2018																																					
Förskola	-9,3	-5	5,9	3																																					
Fritidshem	31,7	4	-6,4	-1																																					
Grundskola	-9,6	-11	-8,9	-10																																					
Gymnasieskola	1,1	1	7,2	3																																					
Individ- och familjeomsorg	-5,3	-3	5,0	2																																					
Äldreomsorg	9,8	15	9,9	14																																					

3.6.2 Kommunfullmäktiges inriktningar

Utvecklingsområden (Vision 2020)	KF:s Inriktningar	Senaste kommentar
Spännande handels- och besöksort	Utveckla HaparandaTornio som besöksort	<p> Trots att pågående pandemin har medfört att många planerade evenemang inom kommunen har ställts in (bla nyårsfirandet) eller framflyttats har Haparandas och dess varumärke exponerats väl under 2020. Mycket beroende på mediaproduktioner under året.</p> <p>Expedition Robinson spelats in i Haparanda skärgård för både Sveriges och Finlands produktioner, vilket är unikt då denna tv-produktion aldrig spelats in i Sverige tidigare. Programmet kommer sändas i båda länderna under våren 2021. Ett arbete har påbörjats för att tillvarata möjligheterna som detta starka varumärke kommer att medföra för kommunen. Även författaren Hans Rosenfeldts nya bok Vargasommar, som utspelas i Haparanda har medfört positiv exponering av kommunen. Här förväntas även en tv-produktion av boken framöver. I HBO:s succéserie Björnstad är avsnitt inspelade i Haparanda som sänts under 2020.</p> <p>Gränsen mellan HaparandaTornio har under året varit delvis stängd och begränsad under året vilket påverkat antalet besökare, som minskat i regionen. Pandemin medförde även att de särskilda evenemangstöden om som infördes 2020 om 1 miljon kronor per år inte nyttjats fullt ut.</p> <p>Interreg projektet Two Countries - One Destination har beviljats stöd och påbörjats under 2020. Projektet är ett samverkansprojekt med Tornio där det övergripande målet med är stärka turismen i området och öka internationaliseringsgraden för HaparandaTornio.</p> <p>Under våren har beslut tagits om en extra satsning på marknadsföring för att stärka platsvarumärket. Inom tillväxtenheten har en rekrytering genomförts för att stärka besöksnäringen. En förstudie gällande utvecklingen av järnvägsstationen har påbörjats med extern finansiering och beräknas vara slutförd våren 2021. Förstudien ska ge förslag på innehåll och utveckling med fokus på det kommersiella, historiska och kulturella med anpassning till att persontrafiken startas upp i april 2021.</p> <p>Målet bedöms som uppnått</p>
Dynamisk företagsamhet	Arbeta för minskad arbetslöshet	<p> Arbetslösheten har under 2020 ökat med 1,0% och uppgår till 5,8%. Pandemin har självklart en del i denna utveckling. Även arbetslösheten i riket (uppgår till 4,6%) och länet (3,5%) har ökat under året.</p> <p>Ungdomsarbetslösheten i Haparanda fortsatt hög och uppgår till 15,8%, en ökning med 0,8%. Här ligger riket på 11,8% och länet 10,3% och öknings sker även här för riket och länet som helhet jämfört med föregående år. Den senaste månadsstatistiken från Arbetsförmedlingen visar dock på en nedgång i arbetslöshet bland utlandsfödda i Haparanda kommun med 2,3 %.</p> <p>Arbetsmarknadsenheten har fått ett utökat uppdrag att i samarbete med socialförvaltningen skapa förutsättningar för att öka den egna försörjningen hos stödmottagare. Vidare har insatser för att nå målgruppen långtidsarbetslösa och ungdomar genomförts. Försörjningsstödet har under 2020 minskat med 15 %. En revisionsrapport från EY visade under året arbetsmarknadsåtgärderna när önskad effekt i 54% av fallen dvs att deltagaren får jobb eller utbildar sig. Det är betydligt högre utfall än riket (39%) och länet (33%). Även antalet stödanställda/praktikplatser i kommunen för 2020 har ökat till 175 platser, jämfört med föregående år 168 platser.</p> <p>Målet anses som delvis uppnått</p>
	Arbeta för ökad företagsamhet	<p> Enligt Svenskt Näringslivs ranking klättrar Haparanda 40 placeringar, från plats 282 till 242 i Sverige. Det är den bästa placeringen sedan 2012.</p> <p>Tillväxtenhetens arbete med näringslivsutveckling har omprioriterats under våren pga. pandemin. Fokus har lagts på stöd till det lokala näringslivet. I samarbete med övriga Tornedalskommuner och Nyföretagarcentrum Nord har en företagsjour Tornedalen inrättats. Lotsfunktionen har förstärkts och ett åtgärds paket omfattade 4,85 mkr har riktats till närings- och föreningsliv i kommunen som innefattar sammantaget.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Företagsjour Tornedalen • Förstärkt lotsfunktion • Förlängning av betalningsvillkor till 90 dagar • Förskottsbetalningar och kortare betalningstider för kundfakturor • Direktupphandling för att främja lokalt näringsliv • Anställning av vikarier från näringslivet • Nätverksträffar med handel och besöksnäring

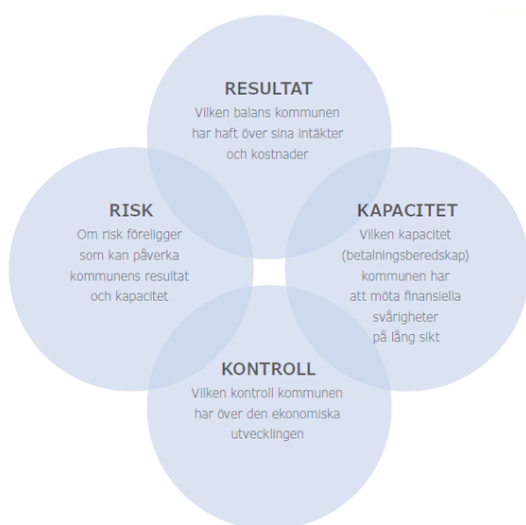
Utvecklingsområden (Vision 2020)	KF:s Inriktningar	Senaste kommentar
		<p>Näringslivsriktade insatser</p> <ul style="list-style-type: none"> • Avgiftsbefrielse livsmedelstillsyn (restauranger) • Bygglövsavgiftbefrielse för privatpersoner 2020 • Avgiftsbefrielse för arrendeavgifter (restauranger) • Avgiftsbefrielse för tillfälliga serveringstillstånd • Marknadsföringsinsatser handel och besöksnäring • Utökning av ferieplatser (även till näringslivet) • Ungdomsjobb för unga i åldern 18–21 år • Avgiftsbefrielse för torghandel • Utbildning i webbhandel/marknadsföring • Ersättning för inställda evenemang • Presentkort i lokala butiker till kommunanställda <p>Målet bedöms som uppnått</p>
<p>Logistisk nod</p>	<p>Säkerställa trygga leveranser av vatten och avlopp</p> <p>Arbeta för god infrastruktur via järnväg och säkrad kvalitet på kommunens vägnät</p>	<p>● Arbetet med förnyelse- och underhållsplaner inom tekniska området har hittills skett enligt plan. Totalt har 10 mkr investerats i VA-området under året.</p> <p>Målet bedöms som uppnått</p> <p>● Persontågstrafiken beräknas starta 1 april 2021, ett målinriktat arbete för att få till persontrafik på järnvägen har gett resultat. Arbetet stannar dock inte där målbilden är framgent är fem dubbelturer/dygn. Även arbete med att utöka trafiken med nattåg pågår där målbilden är att få till en dubbeltur med nattåg/dygn. Vidare har projekt startats upp under 2020 för att ta vara på och utveckla järnvägsstationen i samband till trafikstart.</p> <p>Översyn av trafikföreskrifter där en inventering av beslut tagna i kommunen har genomförts för att säkerställa att trafikföreskrifterna finns registrerade i svensk trafikföreskriftssamling hos Transportstyrelsen. En översyn att skyltningen har genomförts. Vidare har ett förslag presenterats politiskt för lokala trafikföreskrifter för centrala Haparanda. Ett fortsatt arbete med centrala Haparanda kommer att ske under 2021 enligt politiskt uppdrag.</p> <p>Ett omfattande internt arbete för att skapa e-tjänster inom HR och skola har genomförts under året. Nästa steg i den digitala utvecklingen planeras gällande servicen till föreningar.</p> <p>Bredbandsutbyggnaden fortskrider och östra kommundelen, älvdalen uppåt återstår mindre arbete och beräknas färdigställas under 2021. Ortsammabindande nätet mellan Karungi-Tandfors är färdigställt. Kommunens interna skolprojekt för säkrare skolvägar i samband med ny skolstruktur har startat under året och ett arbete har påbörjats med att försköna stadscentrum.</p> <p>Den höga investeringstakten i infrastruktur inom Tekniska området har fortsatt under 2020. Anpassningar av skolstrukturen pågår med omfattande ombyggnationer av fastigheter. Kommunfullmäktige har under våren beslutat om en kooperativ hyresrättsförening i samarbete med Riksbyggen. Vad gäller energiförbrukningen har denna minskat med -1,5% för 2020. Där ser vi dock en ökning på grund av Coronapandemin som medfört ökad uppvärmningsförbrukning då kraven på ventiler har ökat.</p> <p>Målet anses som uppnått.</p>
<p>Hållbar Livsmiljö</p>	<p>Förbättra folkhälsan</p>	<p>◆ Kommunen har erhållit medel från Tillväxtverket för att stärka jämställdheten och folkhälsan i kommunen. Åtgärder inom jämställdhet har varit satsningar på att öka kunskapen och implementera arbetet med Agenda 2030, CEMR deklARATIONEN, regeringens 6 jämställdhetsmål för att stärka jämställdheten i kommunen. Under året har också frågor som ensamhet i samband med Covid-19, utanförskap, mäns våld mot kvinnor behandlats. För folkhälsan har arbetet fortsatt med att implementera satsningar inom det förebyggande området inom hälsa och droger.</p> <p>Socialförvaltningen har, i samverkan med bland annat kyrkan, under pandemin arbetat aktivt för jämlikhet i hälsa och levnadsvillkor där arbetet främst handlat om att tillgodose äldres behov av att kunna träffa sina anhöriga på ett säkert sätt samt förbygga ensamhet och psykisk ohälsa. Extern finansiering har sökts för att utöka det förebyggande arbetet gällande våld i nära relation, heders problematik riktat mot barn, unga och pedagoger samt för arbetet med utanförskap. Ungdomsverksamheten har pågående samverkansprojekt tillsammans med Elevhälsan och Socialtjänstens öppenvård samt ungdomssekreteraren kring tidiga insatser. Ett arbete pågår med kommungemensamma strategier kring ANDTS.</p> <p>Satsningar inom projektet hälsofrämjande skolutveckling har blivit en del av skolornas ordinarie verksamhet tex styrda rastaktiviteter, morgontabata och brainbrakes. Barn- och ungdomsförvaltningen har initierat ett projekt med LTU för att fortsätta projektet. Uppföljning på enheterna har visat att aktiva raster ger en lugnare skolmiljö även inne i klassrummen. Antalet specialpedagoger/lärare har utökats under året för att öka tillgängligheten av specialkompetens och främja till en bättre kvalitet inom skolan. Enligt uppföljningen av Trygghetsteamets arbete med att förebygga och främja elevers närvaro i skolan har arbetet varit framgångsrikt. En förskoleutvecklare har anställts under 2020 för att främja utvecklingsarbetet och likvärdigheten</p>

Utvecklingsområden (Vision 2020)	KF:s Inriktningar	Senaste kommentar
		<p>mellan förskolorna i kommunen.</p> <p>På grund av covid-19 har många föreningar inom kultur och fritid fått ställa in sina arrangemang och aktiviteter, vilket har gett utmaningar på folkhälsan. Tyngdpunkten har flyttats till det rörliga friluftslivet då medborgarna använder uteaktiviteterna och arenorna i allt högre grad jämfört med tidigare år.</p> <p>Ungdomens Hus har flyttat till centrala lokaler. Året 2020 har inneburit många anpassningar av verksamheten på grund av pandemin. Trots pandemin har verksamheten under året haft en positiv utveckling av besökare, främst yngre ungdomar. Biblioteket har börjat med "Boken kommer - service" till Corona-riskgrupper och det treåriga projekt "Stärkta bibliotek" pågår t.o.m. 20210631.</p> <p>Tillsyn på livsmedelsverksamheter genomfördes under 2020 enligt plan. Kontroller av ursprungsmärkning av kött har genomförts under året. Information till restauranger om vikten för folkhälsan att ha hälsosamma alternativ fortsätter. En policy om skyltar för tobaksreklam är framtagen samt en informationskampanj. Tillsynskampanj av tobaksreklam samt rökfria miljöer har genomförts.</p> <p>Målet anses delvis uppnått.</p>
	<p>Attraktiv arbetsgivare</p>	<p>◆ Senaste medarbetarundersökningarna genomfördes under ifjol avseende den psykosociala arbetsmiljön för stadshusets personal samt ledare i hela kommunen. Dessa undersökningar visade övergripande på ett högt förtroende mellan ledare och medarbetare men lägre förtroende mellan förtroendevalda och tjänstepersoner. En kommunövergripande medarbetarundersökning planeras under 2021.</p> <p>Utifrån en revisionsrapport hösten 2020 från EY har en handlingsplan tagits fram för att stärka och förbättra arbetsmiljön på alla nivåer. En fortsatt övergripande satsning på ledarskap och chefsstöd har genomförts under året.</p> <p>En gemensam virtuell och digital löneadministration med Övertorneå kommun har driftsatts från och med 1 januari 2020, vilket medför möjligheter till nya arbetssätt, metoder och minskar sårbarheten och underlättar kompetensförsörjning inom området.</p> <p>Att vara en attraktiv arbetsgivare är betydelsefullt utifrån flera aspekter. För att säkra kompetensförsörjning, dvs möjliggöra att kunna behålla och attrahera rätt kompetens, är det viktigt att ses som en attraktiv arbetsgivare både bland befintlig personal och potentiella kandidater inte minst utifrån en alltmer konkurrensutsatt arbetsmarknad. För Socialförvaltningen har en ny chefsorganisation implementerats med minskat antal som följd. En anpassning av organisationen i Barn- och Ungdomsförvaltningen har medfört att fler chefer fått minskat antal medarbetare samt att stödfunktionerna utökats.</p> <p>Sjukfrånvaron har under 2020 har ökat till 7,2 % jämfört med föregående år 5,4 %. Sjukfrånvaron har högst sannolikt påverkats av pågående pandemi.</p> <p>Målets anses som delvis uppnått</p>
	<p>Hållbar, långsiktig och klimatsmart verksamhet</p>	<p>◆ Ett arbete har påbörjats med att ta fram en strategi för hela hållbarhetsområdet kopplat mot Agenda 2030. Agenda 2030 är mål både inom social, ekonomisk och miljömässig hållbarhet. Detta sker i projektet Stratus tillsammans med Energikontor Norr och elva andra kommuner. Projektmålet är att deltagande kommuner ska göra sin del i att nå de nationella energi- och klimatmålen, utifrån sina förutsättningar. Hållbarhetsarbetet har också tillförts medel 2020 för att förstärka arbetet inom området.</p> <p>(Kommunfullmäktige) Målet anses som uppnått.</p>
	<p>God ekonomisk hushållning</p>	<p>● Sammanfattning kapitel 3.6</p> <p>Målet anses uppnått.</p>
<p>Gränslös Kunskap</p>	<p>Utveckla samarbetet mellan Haparanda och Tornio</p>	<p>◆ Tyvärr har den pågående pandemin Covid-19 påverkat samarbetet mellan Haparanda och Tornio där gränsen delvis bara varit öppen för arbetspendling under året. Gemensamma evenemang som bland annat nyårsfirandet och Jazz- & bluesfestivalen har tvingats ställa in och andra aktiviteter framflyttats.</p> <p>Relationen är dock fortsatt god. Haparanda Värmeverk nyttjar energi från den finska sidan och Bottenvikens reningsverk, beläget i Haparanda, tar hand avloppsavfallet från båda städerna. Vidare har den gemensamma Språkskolan fortsatt som firat 30-år ifjol i nya lokaler. Ett nytt interegprojekt har startats upp Two Countrys - One destination, i syfte att stärka turismen i området. Vidare har både svenska och finska Expedition Robinson spelats in i Haparanda.</p> <p>Individ- och familjeomsorgen har samverkat med Torneå med ett gemensamt fältteam. Enheten har även haft sammankomster med Torneå i syfte att höja kompetensen inom psykiskohälsa samt missbruk och beroendevård.</p>

Utvecklingsområden (Vision 2020)	KF:s Inriktningar	Senaste kommentar
		<p>En ny gränssamarbetsutvecklare har rekryterats från och med hösten 2020 och arbetet med en gemensam vision fortsatt. Förhoppningen är att det goda samarbetet ska kunna utvecklas ytterligare så snart pandemin är över.</p> <p>Målet anses delvis uppnått.</p> <p>En kommunikationsplattform för information används från förskolan till gymnasiet har implementerats. Särskilda satsningar har skett för att utöka information på finska, arabiska, somaliska och dari. Under våren har informationsfilmer skapats och publicerats på hemsidan. Förskolan har haft två olika system: en för schemaläggning och en annan för kommunikation. Efter återkoppling från vårdnadshavare har förvaltningen beslutat samla alla funktioner på en plattform, planerad driftsättning i början av 2021.</p> <p>Skolans har utvecklat en bredare form för kontakt med vårdnadshavare genom de digitala alternativen för enskilda samtal, utvecklingssamtal, elevhälsokonferenser och föräldramöten. Alternativen ger fler möjligheter och flexibilitet för vårdnadshavare att delta i olika forum.</p> <p>Skolans arbetar aktivt tillsammans med elevhälsan för att förbättra bemötande, relationer, strukturer och den fysiska arbetsmiljön. Den nya skolstrukturen har gett möjlighet till att bilda ett nytt team av lärare, elevhälsans personal och arbetslagsresurser där fler vuxna har mer tid för elevnära arbete. Detta har resulterat i tryggare och lugnare skolmiljö. Specialpedagogiska insatsen har handlett, spridit kunskap och praktiskt utformat klassrum kring NPF och anpassningar. Förvaltningen har förbättrat rutinerna och uppföljningen av kränkande behandling och andra incidenter. Tydligare rutiner för uppföljning av skolnärvaro har tagits fram för att tidigt se eventuella förbättringsområden i ledarskap och arbetsro.</p> <p>Det totala medelvärdet av meritvärden följer nivån från närmaste föregående år och är 205,5 poäng. Flickornas meritvärden är svagt sjunkande medan pojkarnas meritvärden visar en liten förbättring. En möjlig förklaring kan vara ökad problematisk skolfrånvaro och psykisk ohälsa bland flickor, som har blivit synligt genom rektorernas kvalitetsrapporter och förvaltningens uppföljning och analys av problematisk skolfrånvaro.</p> <p>Det finns en variation över tid vad som gäller andel åk 9 elever som är behöriga till gymnasiet yrkesprogram, vilket korrelerar väl med hur pojkarnas kunskapsresultat. Åk 9 elever 2020 har i genomsnitt 80,6% behörighet till yrkesprogram (Infomentor). Ökning av andelen behöriga elever ligger på 8 procentenheter jämfört med ifjol. Kommunen följer en nationell trend, då det har skett en generell förbättring av åk 9 resultat i Sverige under 2020.</p> <p>Målet anses som delvis uppnått.</p>

3.6.3 Utvärdering av ekonomisk ställning

Av 11 kap. 9 och 12 §§ LKBR följer att förvaltningsberättelsen ska innehålla en utvärdering av den kommunala koncernens och kommunens ekonomiska ställning. Haparanda Kommunkoncern redovisar en modell för finansiell analys, vars målsättning är att analysera fyra viktiga perspektiv som utgår från den så kallade RK-modellen. Den tillsammans med utvärderingen för god ekonomisk hushållning ger en bedömning av kommunkoncernens ekonomiska ställning. Modellen bygger på fyra aspekter som är viktiga ur ett finansiellt perspektiv när kommunens ekonomi ska bedömas. Genom att analysera dessa delar identifieras kommunens finansiella styrkor och svagheter. Detta sammanfattas slutligen i en tabell.

Fyra perspektiv

Den finansiella analysen som redovisas på kommande sidor bygger på fyra perspektiv: det finansiella resultatet, kapacitetsutvecklingen, riskförhållanden samt kontrollen över den finansiella utvecklingen. Dessa fyra perspektiv utgör hörnstenar i denna modell av finansiell analys.

1. DET FINANSIELLA RESULTATET

I ett första läge kartläggs årets resultat och dess orsaker. En eventuell obalans, det vill säga att kostnaderna överstiger intäkterna eller att en rörelseriktning mot obalans sker, är en varningssignal. Under detta perspektiv analyseras också investeringar och deras utveckling.

2. KAPACITET

Det andra perspektivet benämns kapacitet eller långsiktig betalningsberedskap. Här redovisas vilken finansiell kraft kommunen har på lång sikt. Ju starkare kapacitet, desto mindre känslig är kommunen inför de alltid återkommande lågkonjunkturerna.

3. RISKFÖRHÅLLANDEN

Med tredje perspektivet risk avses hur kommunen är exponerad finansiellt. En god ekonomisk hushållning innefattar att kommunen i kort- och medellångt

perspektiv inte behöver vidta drastiska åtgärder för att möta finansiella problem. Här diskuteras också borgensåtaganden och kommunens samlade pensionssskuld.

4. KONTROLL

Med det fjärde perspektivet kontroll avses avslutningsvis hur upprättade finansiella målsättningar och planer följs. En god följsamhet mot budget är ett uttryck för god ekonomisk hushållning. Risk och kontroll hänger samman på så vis att båda är mått på förmågan att hantera problematiska situationer.

1. Det finansiella resultatet

Årets resultat (mnkr)	2020	2019	2018
Kommunkoncern			
Årets resultat	41,3	31,3	43,4
Årets resultat före jmf störande poster	41,4	31,2	29,6
Årets resultat i förhållande till skatter & statsbidrag	5,9	4,8	7,3
Kommun			
Årets resultat	37,3	30,4	41,6
Verksamhetens resultat	41,1	29,0	32,7
Årets resultat före jmf störande poster	37,3	30,5	26,5
Årets resultat i förhållande till skatter & statsbidrag	5,4	4,7	6,4

Resultatnivåerna har i förhållande till målet för god ekonomisk hushållning (2 % av skatter & statsbidrag) varit stabila och starka under den senaste tre årsperioden, såväl för koncernen som kommunen. Nivåerna bidrar också till att kommunens investeringar kan finansieras med egna medel och amorteringar genomföras. För kommunen har årets resultat den senaste perioden landat på 36,4 mkr/snitt. Resultatet för 2020 på samma höga nivå. I förhållande till skatter och statsbidrag hamnar resultatnivån på 5,6% i snitt på den senaste treårsperioden, vilket är betydligt högre än snittet för riket och högre än målet för god ekonomisk hushållning.

Kommun (Resultaträkning)	2020	2019	2018
Verksamhetens intäkter	199,4	198,2	217,2
Verksamhetens kostnader	-817,7	-790,0	-764,2
Avskrivningar	-32,0	-30,3	-29,5
Verksamhetens nettokostnader	-650,3	-622,1	-576,5
Skatteintäkter	397,7	407,7	397,9
Generella statsbidrag & utjämning	293,7	243,4	226,0
Verksamhetens resultat	41,1	29,0	47,4
Finansiella intäkter	4,1	8,4	3,0
Finansiella kostnader	-7,9	-6,9	-8,8
Årets resultat	37,3	30,5	41,6
Varav jämförelsestörande poster	-0,1	-0,1	13,9

Verksamhetens intäkter för 2020 ligger på samma nivå som fjolåret. Intäkterna från migrationsverket fortsätter att minska (-12,1 mkr). Från Staten har även merkostnadsersättningar erhållits i samband med Covid-19, där ersättningarna uppgår till 12,3 mkr (sjukfrånvaro +6,5 mkr samt merkostnader +5,7mkr). Sannantaget har verksamhetens nettokostnader har dock totalt sett ökat

med +28,2 mkr (4,5%) jämfört med föregående år. Vidare har skatteintäkterna minskat med 10 mkr mycket beroende på den pandemi som pågår. Samtidigt har regeringens stödpaket (+18,2 mkr) i utökade statsbidrag samt en ny kostnadsutjämning medfört att det ekonomiska utfallet fortsatt är starkt.

Resultatnivån stannar på +37,3 mkr främst då ersättningen från staten varit högre än de kostnader och minskade skatteintäkter som pandemin medför. Även en ny kostnadsutjämning (+20 mkr) ger kommunen bättre förutsättningar. Finansiella intäkterna stärks på grund av att marknadsvärdet från värdepapper fortsatt öka under året.

Utveckling verksamhetens nettokostnader			
(MKR)	2020	2019	2018
Kommunfullmäktige	2,3	2,5	2,7
Kommunstyrelse	92,6	84,4	77,8
Samhällsbyggnadsnämnd	3,9	3,9	3,4
Barn- och ungdomsnämnd	258,0	257,7	254,8
Socialnämnd	282,2	268,6	252,1
SUMMA NÄMNDER	639,0	617,1	590,8
Ansvarsåtagande	0,5	0,1	0,4
Pensionsförvaltning	25,2	17,3	15,2
Förändring semesterferielöneskuld	-0,9	1,3	-0,5
Intern ränta	-13,3	-13,3	-15,2
VERKSAMHETENS NETTOKOSTN	650,5	622,5	590,7
Finansnetto	3,8	-1,5	5,7
Skatter & statsbidrag	-691,5	-651,1	-623,9
JUSTERAT RESULTAT	-37,2	-30,1	-27,5
Jämförelsestörande poster	0,2	0	-13,9
Justeras: Poster som ej är hänförliga till Verksamhetens intäkter samt kostnader i RR	-0,3	-0,4	-0,3
ÅRETS RESULTAT KOMMUN	-37,3	-30,5	-41,6

Verksamhetens nettokostnader har ökat med 4,5% (+28,2 mkr) jämfört med föregående år, vilket ska jämföras med skatteintäkternas utveckling på -2,4 % (-10,0 mkr). Samtidigt har statsbidragens ökat med +20,6% (+50,3 mkr) under 2020. Sammantaget har skatter och statsbidrag ökat med 6,2%, vilket är högre än nettokostnadsutvecklingen.

Främst har ökningen inom Socialnämnden skett där nettokostnadsökning uppgår till +13,6 mkr mot föregående år (+5,0%). Demografiförändringen samt minskade intäkter från migrationsverket påverkar utvecklingen.

Även nettokostnaden har ökat inom kommunstyrelsen (+8,2 mkr) främst på ökade kostnader för underhåll inom den tekniska enheten samt räddningstjänsten. Även självfinansieringsgraden inom VA måste höjas framöver.

Både Barn och ungdomsnämnden samt Samhällsbyggnadsnämnden har kunnat hålla emot kostnadsutvecklingen samtidigt som en ny omfattande skolstruktur håller på att implementeras för att möta ett minskat elevunderlag.

Nettokostnadsandel kommun (%)	2020	2019	2018
Nettokostnad av skatteintäkter och utjämning	94,0	95,6	94,6
Nettokostnad (exklusive jämförelsestörande) av skatteintäkter och utjämning	94,0	95,6	92,4
Avskrivningar av nettokostnaden	4,6	4,9	5,0

Nettokostnadsandelen visar hur stor del av skatteintäkter & statsbidrag som den löpande driften tar i anspråk. Nettokostnadsnivån bör utveckla sig i förhållande till skatteintäkter och statsbidrag då kvarvarande utrymme ska användas till amorteringar, investeringar eller öka kommunens sparande. Kommunen har haft goda resultat under denna treårsperiod och nettokostnadsandelen av skatter och utjämning har sjunkit under 2020 med 1,6% %-enheter.

Resultatutveckling			
Kommunala bolag	2020	2019	2018
Stiftelsen HaparandaBostäder 100%			
Rörelsens intäkter	42,7	40,1	41,4
Rörelsens kostnader	-26,5	-28,9	-26,2
Avskrivningar	-8,8	-4,6	-6,2
Rörelseresultat	7,4	6,6	9,0
Finansnetto	-3,5	-4,0	-4,2
Bokslutsdispositioner & skatt	0,7	-0,6	-1,2
ÅRETS RESULTAT	4,6	2,0	3,6
Haparanda Värmeverk			
Rörelsens intäkter	39,2	41,2	39,3
Rörelsens kostnader	-32,3	-34,3	-29,7
Avskrivningar	-4,5	-4,5	-4,6
Rörelseresultat	2,4	2,4	5,0
Finansnetto	0	0,0	0,0
Bokslutsdispositioner & skatt	1,1	0,1	-1,2
ÅRETS RESULTAT	3,5	2,5	3,8

Bottenvikens reningsverk 35%			
Rörelsens intäkter	15,4	15,0	13,8
Rörelsens kostnader	-10,4	-12,6	-12,9
Avskrivningar	-1,7	-1,8	-1,6
Rörelseresultat	3,3	0,6	-0,7
Finansnetto	-0,6	-0,6	-0,6
Bokslutsdispositioner & skatt	0,0	0,0	0,0
ÅRETS RESULTAT	2,7	0,0	-1,3

Resultatnivån för kommunens bolag är fortsatt av stabil karaktär. För HaparandaBostäder ligger resultatnivån något högre än tidigare år. Minskade rörelsekostnader medför ett starkare resultat. Haparanda Värmeverk resultat är fortsatt stabilt.

Samtidigt har både Haparanda Värmeverk och Bottenvikens reningsverk utmaningar att hantera med rörelsekostnader som tär på bolagens resultat. Haparanda Värmeverk är i behov av en ny panna och bolaget förbereder en nyinvestering. Kostnaden gällande utsläppsrätter (CO₂) för Torv ökat kraftigt. För Bottenvikens Reningsverket medför en ålderstigen anläggning ökade underhållskostnader samtidigt som

anpassning skett då miljökraven ökar. Avgiften till ägarna har ökat och kostnaderna minskat under 2020. Nuvarande avloppsreningsverk är dock omodernt och processen kan inte utvecklas särskilt mycket mer med den maskinpark och utrustning som finns idag.

Investeringsvolym (%)	2020	2019	2018
Kommunkoncern			
Verksamhetsnetto (exkl avskrivningar) (mnr)	90,1	74,6	89,6
Investeringsvolym nettoutgifter (mnr)	112,2	71,7	57,1
Självfinansieringsgrad av årets nyinvesteringar	80,3	104,0	122,0
Investeringsvolym/verksamhetens nettokostnader	17,4	4,0	9,8
Avskrivningar/nettoinvesteringar	44,1	60,5	85,7
Kommun			
Verksamhetsnetto (exkl avskrivningar) (mnr)	69,3	60,8	71,1
Investeringsvolym nettoutgifter (mnr)	84,5	44,5	41,8
Självfinansieringsgrad av årets nyinvesteringar	82,0	136,6	145,3
Investeringsvolym/verksamhetens nettokostnader	13,0	7,1	7,1
Avskrivningar/nettoinvesteringar	37,9	68,1	70,6

Självfinansieringsgraden mäter hur stor andel av finansieringarna som kan finansieras med egna medel. Inom koncernen har flertalet året av självfinansierade investeringar stärkt den ekonomiska ställningen. Nu väntar år av större investeringar på grund av den förändrade demografin, som i slutändan kommer medföra ett större lånebehov för kommunen och dess bolag. Under 2020 har kraftiga investeringar genomförts och sammantaget har det egna kapitalet kunnat nyttjats för att genomföra dessa. I samband med byggandet av det nya trygghetsboendet har låneskulden utökats med 15 mkr för HaparandaBostäder.

Investeringar kommunen netto (mkr)	2020	2019	2018
Kommunkoncern			
Kommunstyrelsen	67,9	30,0	28,7
Barn- och ungdomsnämnd	1,4	1,5	1,6
Socialnämnd	1	2,0	0,9
Delsumma investeringar	70,3	33,5	31,2
Pågående investeringar	14,6	11,0	10,7
Summa investeringar inkl. pågående	84,9	44,5	41,9

Under 2020 har investeringar ökat markant för kommunen och investeringar har genomförts för totalt 84,9 mkr. Det satsas mest inom Kommunstyrelsens verksamhet och den nya skolstrukturen. Ett flertal projekt är pågående och bedöms pågå under flertalet år. Bara i dessa projekt har det investerats 14,6 mkr under 2020 där det ortsammanbindande nätet mellan Karungi-Tandfors står för 11,8mkr.

Investeringsutveckling netto (Mkr)	2020	2019	2018
Stiftelsen HaparandaBostäder 100%	24,4	22,4	7,2
Haparanda Värmeverk 100%	3,7	4,4	5,6
Bottenvikens reningsverk 35%	1,2	0,7	1,6
Summa Investeringar	29,3	27,5	7,2

Gällande bolagen har investeringsnivåerna fortsatt varit betydande hos Stiftelsen HaparandaBostäder som färdigställt ett nytt trygghetsboende under 2020 innehållande 20 lägenheter. Investering uppgick till 39,4 mkr efter investeringsstöd från Boverket.

För Haparanda Värmeverk och Bottenvikens reningsverk har nivån för 2020 varit i paritet som tidigare, om än något lägre för reningsverket. Där väntas den nya pannans investeringsprocess starta under 2020 och beräknas uppgå till 120 mkr.

2. Kapacitet

Kapacitet visar på vilken långsiktig finansiell motståndskraft kommunkoncernen besitter.

Soliditet (%)	2020	2019	2018
Kommunkoncern			
Soliditet	48,4	47,8	46,3
Soliditet inklusive hela pensionsåtagandet	30,7	28,5	25,1
Tillgångsförändring %	6,2	3,6	1,5
Förändring av eget kapital %	7,5	6,9	1,1
Kommun			
Soliditet	50,1	49,1	47,2
Soliditet inklusive hela pensionsåtagandet	28,6	22,8	18,1
Tillgångsförändring %	6,8	3,9	2,4
Förändring av eget kapital %	9	7,9	12,4

Soliditeten, dvs. hur stor del av balansomslutningen som finansierats med eget kapital, har förstärkts under perioden. Resultatnivå från 2020 för såväl kommunkoncernen och kommunen samtidigt som amorteringar genomförts bidrar till detta.

Finansnetto (mnkr)	2020	2019	2018
Kommunkoncern			
Finansiella intäkter	3,7	8,0	0,9
Finansiella kostnader	-11,3	-10,8	-12,8
Finansnetto	-7,6	-2,8	-11,9
Kommun			
Finansiella intäkter	4,1	8,4	1,2
Finansiella kostnader	-7,9	-6,9	-8,8
Finansnetto	-3,8	1,5	-7,6

Finansnettots utveckling är intressant ur finansierings-synpunkt. Det visar kommunens kostnader att finansiera tillgångarna med lånade medel. Kommunkoncernen har, till en hög kostnad, säkrat sin låneportfölj med s.k. räntederivat. Dessa faller ut under 2021-2022 och kommunkoncernen får möjlighet till en annan säkringsstrategi, som medför lägre finansiella kostnader. Under 2020 har den positiva börsutvecklingen medfört ett starkt marknadsvärde för värdepappersportföljen vilket speglar sig för de finansiella intäkterna.

Skuldsättningsgrad (%)	2020	2019	2018
Kommunkoncern			
Låneskuld (mkr)	383,5	382,7	394,3
Total skuldsättningsgrad	0,5	0,5	0,5
- varav avsättningsgrad	0,0	0,0	0,0
- varav kortfristig skuldsättningsgrad	0,1	0,1	0,1
- varav långfristig skuldsättningsgrad	0,4	0,4	0,4
Kommun			
Låneskuld (mnkr)	228,8	238,9	252,1
Total skuldsättningsgrad	0,5	0,5	0,5
- varav avsättningsgrad	0,0	0,0	0,0
- varav kortfristig skuldsättningsgrad	0,1	0,1	0,1
- varav långfristig skuldsättningsgrad	0,4	0,4	0,4

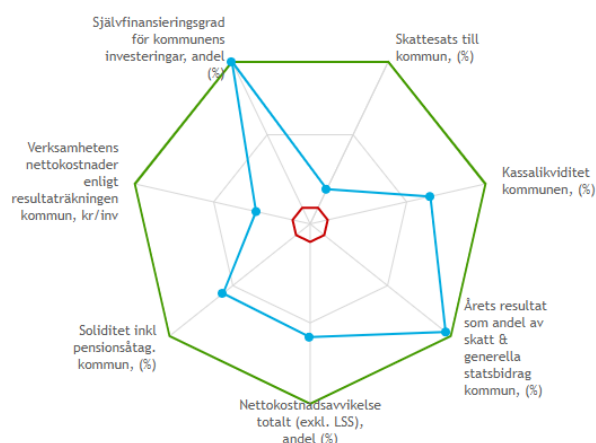
Skuldsättningsgraden (totala skulder dividerat med eget kapital) visar hur stor andel av tillgångarna som finansierats av utomstående kapital och beskriver kommunens finansiella risk. Skuldsättningsgraden har en

nära koppling till soliditet. En hög skuldsättningsgrad medför en låg soliditet, och vice versa. Kommunen har under en tidsperiod amorterat ned på sin låneskuld successivt samtidigt som investeringar finansierats med egna medel. Kommunen har amorterat 10 mkr på sin låneskuld samtidigt som HaparandaBostäder utökat sin med 15 mkr i samband med byggnationen av ett nytt trygghetsboende.

Pensionsskuld Kommun (mkr)	2020	2019	2018
Pension som kortfristig skuld	27,0	25,5	22,4
Avsättning pensioner	27,3	20,5	21,7
Pensioner tryggtat i pensionsförsäkring	32,0	30,6	26,2
Pensionsförpliktelser äldre än 1998	216,5	222,0	235,5
Total pensionsskuld	302,8	298,6	305,8
Pensionsmedel försäkringskapital	44,4	41,1	33,8
Pensionsmedel placering (marknadsvärde)	66,5	64,3	57,6

Från och med 1998 redovisas kommunens pensionsskuld enligt den så kallade blandmodellen. Intjänade pensioner före 1998 redovisas därmed som en ansvarsförbindelse utanför balansräkningen. Här har åtagandet succesivt minskat. Mer upplysning om personförpliktelsearnas utveckling återfinns på sid 17.

Nyckeltal i jämförelse

De finansiella nyckeltalen ovan (fr 2019 och Kolada.se) speglar kommunen läge på kort och långsikt. Spindeln visar Haparandas läge i förhållande till de 10% kommuner som bäst (positiv referens i grönt) respektive sämst resultat (negativ i rött) för varje nyckeltal.

Kommunens utfall är något under medel vad gäller utfall för verksamhetens nettokostnader och över medel för soliditetsmått samt nettokostnadsavvikelse för kommunens verksamheter. Årets resultat, kassalikviditeten och självfinansieringsgraden är positiva referenser samtidigt som skattesatsen i kommunen sticker ut negativt i jämförelse med andra kommuner.

Risikförhållande

Med risk avses hur kommunen är finansiellt exponerad. Kommunen ska upprätthålla en betalningsberedskap på kort sikt, med risker beaktade, att de löpande utbetalningarna kan göras utan besvär.

Likviditet (mnkr)	2020	2019	2018
Kommunkoncern			
Likvida medel	92,6	86,4	103,6
Balanslikviditet (%)	169%	165%	179%
Rörelsekapital	98,0	88,7	95,8
Kommun			
Likvida medel	45,8	51,0	58,3
Balanslikviditet (%)	130%	146%	149%
Rörelsekapital	41,6	55,5	52,3

Ett mått som mäter den kortfristiga betalningsberedskapen är balanslikviditeten (omsättningstillgångar delat med kortfristiga skulder). Om måttet överstiger 100 %, innebär det att skulder som förfaller inom den närmsta tiden kan regleras. Såväl för kommunkoncernen som kommunen kännetecknas med god betalningsberedskap. Likviditeten överstiger också målet för god ekonomisk hushållning, 5 % av skatter och statsbidrag. De likvida medlen har minskat under 2020 till följd av höga investeringsnivåer.

Borgensåtaganden och koncernens resultat (mnkr)	2020	2019	2018
Koncernens resultat	41,3	31,3	45,2
Kommunens borgensåtaganden	214,9	147,4	147,4

Stora borgensåtaganden kan betyda en finansiell risk för kommunen i form av övertagande av lån. Haparanda Kommun har ett borgensåtagande till Stiftelsen HaparandaBostäder på 170 mkr (154,6 mkr nyttjat) samt ett till Bottenvikens reningsverk om 7,5mkr.

Kommunfullmäktige har beslutat under 2020 att kommunen ska ingå i en Kooperativhyresrätt för det nya äldreboendet i kommunen (Hemstranden/Kotiranta). En borgen har beviljats om 256 mkr varav 52,6 mkr var nyttjat vid årsskiftet.

Kassaflöde

Kommunkoncernen sätter stor vikt vid kassaflödets utveckling, även i den ekonomiska styrningen. Investeringar skall betalas med egna medel i enlighet med målet, amorteringskrav finns även för att uppnå god ekonomisk hushållning, vilket i sin tur också kräver en god kontroll på kommunkoncernens samt kommunens kassaflöde.

Kommunkoncernen har trots höga investeringsnivåer och amorteringar kunnat behålla likviditeten över målet för god ekonomisk hushållning (5% av skatter och statsbidrag). Detta beroende på starka resultatnivåer under tidsperioden.

KASSAFLÖDE	2020	2019	2018
KOMMUNKONCERNEN			
Årets resultat	41,3	31,2	45,2
Ej likvid påverkande poster	59,4	42,5	30,0
Förändring rörelsekapital	6,7	-2,2	0,3
Finansieringsverksamhet	5,6	-10,9	-13,4
Investeringsverksamhet	-106,8	-77,8	-57,2
Årets kassaflöde	6,2	-17,2	4,9
Kassa vid årets början	86,4	103,6	98,7
Kassa vid periodens slut	92,6	86,4	103,6

KOMMUNEN	2020	2019	2018
Årets resultat	37,3	30,4	39,8
Ej likvid påverkande poster	39,9	28,4	18,7
Förändring rörelsekapital	16,5	-4,6	2,3
Finansieringsverksamhet	-9,4	-10,9	-10,2
Investeringsverksamhet	-89,5	-50,7	-48,6
Årets kassaflöde	-5,2	-7,4	2,0
Kassa vid årets början	51,0	58,4	56,4
Kassa vid periodens slut	45,8	51,0	58,4

4. Kontroll

Med finansiell kontroll avses bland annat hur beslutad budget och prognos följs i organisationen. En god följsamhet mot både budget och prognoser är ett uttryck för god ekonomisk hushållning. Prognossäkerheten visar hur ekonomistyrningen i kommunen bidrar till att en god ekonomisk hushållning kan upprätthållas.

Budgetföljsamhet

Budgetföljsamhet (mkr)	2020	2019	2018
Kommunkoncernen			
Budgetavvikelse: resultat före jämförelseförändrande poster	15,0	4,6	11,1
Budgetavvikelse: resultat inklusive jämförelseförändrande poster	15,1	4,6	24,0
Budgetavvikelse: bolag	6,4	2,2	2,5
Kommun			
Budgetavvikelse: resultat före jämförelseförändrande poster	14,3	6,5	9,3
Budgetavvikelse: resultat inklusive jämförelseförändrande poster	14,2	6,5	22,8
Budgetavvikelse: nämnder	7,6	8,2	2,9

Budgetföljsamheten gällande årets resultat för kommunkoncernen uppgår till +15,1 mkr. Kommunfullmäktige antar inte en budget på kommunkoncernnivå utan denna är framräknad utifrån en sammanställd redovisning från respektive bolag och kommun inklusive koncerninterna elimineringar.

För kommunen är avvikelsen +14,2 mkr bättre än budgeterat. Utmaningen för både budgetföljsamheten samt prognossäkerheten finns inom nämndernas verksamhet, vilka också har störst budgetomslutning.

Budgetavvikelse 2020 (mkr)	Budget	Utfall	Avvikelse
Nämndernas verksamhet	646,4	639,1	7,3
Ansvarsåtagande	0,4	0,5	-0,1
Pensionsförvaltning	19,3	25,2	-5,9
Förändring semesterferielöneskulda	0,0	-0,9	0,9
Intern ränta	-13,2	-13,3	0,1
VERKSAMHETENS NETTOKOSTN	652,9	650,6	2,3
Finansnetto	7,5	3,8	3,7
Skatter & statsbidrag	-683,5	-691,5	8,0
JUSTERAT RESULTAT	-23,1	-37,1	14,0
Jmf poster	0,0	0,2	-0,2
Justeras: Poster som ej är hänförliga till verksamhet/intäkter/kostn i RR	0,0	-0,4	0,4
ÅRETS RESULTAT KOMMUN	-23,1	-37,3	14,2

Vad gäller budgetavvikelse så innebar kommunfullmäktiges februaribeslut att tillskjuta 25,3 mkr i samband med den nya kostnadsutjämnings nya förutsättningar. Verksamhetens nettokostnader understiger budget med +2,3 mkr, främst genom nämndernas goda följsamhet. Pensionsförvaltningen har ökade kostnader i samband med ny skuldberäkning och avisering om pension (PRF-avtal).

Utfallet för finansnettot är bättre än budget på grund av ökat marknadsvärde för värdepappersportföljen samt fortsatt lågt ränteläge.

Vad gäller intäkter från skatter och statsbidrag visas ett överskott (+8 mkr) främst beroende på statens kompensation i samband med Covid-19 och minskade skatteintäkter. Ersättningen uppgick till +18,1 mkr medan skatteintäkterna sjönk med -7,0 mkr gentemot budget.

Sammantaget blir utfallet för årets resultat +14,2 mkr bättre än budgeterat.

Budgetavvikelse 2020 (mkr)	Budget	Utfall	Avvikelse
Kommunfullmäktige	5,2	2,3	2,9
Kommunstyrelse	97,7	92,6	5,1
Samhällsbyggnadsnämnd	5,7	3,9	1,8
Barn- & ungdomsnämnd	259,7	258	1,7
Socialnämnd	278,2	282,2	-4,0
Nämndernas verksamhet	646,5	639,0	7,5
Justeras: Poster som ej är hänförliga till verksamhet/intäkter/kostn i RR	0,0	-0,4	0,4
Summa nämnder	646,5	638,6	7,9

Nämndernas budgetavvikelse stannar på +7,5 mkr för 2020. Kommunfullmäktige avviker med 2,9 mkr pga. högre ej nyttjat resolutionsfond om 2,6 mkr.

Samhällsbyggnadsnämnden har en positiv budgetavvikelse (+1,8 mkr) främst på grund av att tjänster inom förvaltningen varit vakanta en del av året.

Kommunstyrelsen uppvisar ett överskott om 5,1 mkr.

Större budgetavvikelse inom nämndens verksamhet (KS)	Mkr
Kommunledning & KS	2,5
Arbetsmarknadsenhet	2,3
Tillväxtenhet	1,0
Personalkontor	0,9
Kansliheten	0,5
Räddningstjänst	-1,9
Teknisk enhet	-1,4

Kommunstyrelsen har under året inte kunnat nyttja samtliga medel på grund av den pandemi som råder. Utbildningar, evenemang etc. har blivit inställda och framflyttade vilket bidrar till minskade kostnader. Projektmedel har kunnat nyttjats inom arbetsmarknadsenheten vilket bidrar till ett budgetöverskott. Ett flertal enheter har haft vakanta tjänster i som genererat ett överskott. Även kostnader inom företagshälsovården har minskat under 2020. Utmaningen för tekniska enheten kvarstår, där ökade kostnader kan härledas till tidigare bristande underhåll. Det kommer krävas både avgiftshöjningar och kapitaltillskott för att möta framtidens kostnader inom enheten.

Barn och ungdomsnämnden uppvisar ett överskott om -1,7 mkr.

Större budgetavvikelser inom nämndens verksamhet (BUN)	Mkr
Kost & lokalvård	2,6
Resurstöd Elever	1,8
Bibliotek	1,0
Förskola/Grundskola/Särskola	-3,1
Gemensam verksamhet	-1,7

Verksamhetsåret 2020 har för förvaltningen främst handlat om anpassning till den nya skolstrukturen. Förskolans verksamhet har minskande barnkullar vilket har inneburit en minskning med 3 förskoleavdelningar under de senaste 1,5 åren. Skolorna har implementerat sina nya organisationsstrukturer och tjänsteplaneringar under höstterminen. Inför år 2021 är alla delar av skolstrukturomvandlingen på plats.

En del statsbidrag har medfört att förstärkningar inom specialpedagogiska insatsen (resurstöd) kunnat genomföras. Den redovisas under gemensam verksamhet.

Nämnden har haft ett besparingskrav som funnits under den gemensamma verksamheten, där samtliga bidrag (såväl likvärdighetsmedlen) även rekvirerats. Kostnaderna som ska möta likvärdighetsbidraget redovisas under förskola, grundskola och särskolans verksamhet och förklarar avvikelserna gentemot budget.

Överskotten från kostenheten beror på minskade personalkostnader samt kostnader för livsmedelsinköp.

Socialnämnden uppvisar ett underskott om 4,0 mkr, trots ett tilläggsanslag under året från på 15,0 mkr. Främst har nämnden betydande avvikelser inom äldre- och handikappomsorgen. Här har ett omfattande strukturförändringsarbete genomförts under året som väntas få fullkostnadseffekt till 2021 (beräknas till 15 mkr).

Större budgetavvikelser inom nämndens verksamhet (SN)	Mkr
Gemensam verksamhet	3,0
Social omsorg	1,6
Arbetsmarknadsåtgärder	0,5
Äldreomsorg	-6,2
Handikappomsorg	-3,0

Budgetavvikelsen för den gemensamma verksamheten beror främst på organisatoriska förändringar i samband med strukturarbetet. För Social omsorg härrör överskottet från främst från minskade kostnader för försörjningsstöd, vilket kan förklaras genom en ökning av arbetsmarknadspolitiska insatser inom kommunen.

Utmaningen för nämnden finns inom äldreomsorgsverksamheten. En ökad volym av antalet äldre gör sig främst påmind inom hemtjänsten där vårdantalet främst inom LOV-företagens verksamhet

ökat. Även inom det särskilda boendet är situationen tuff och fler platser kommer behövas i framtiden.

Inom handikappomsorgens verksamhet är det främst utmaningen inom personlig assistent verksamheten och Försäkringskassans bedömningar som medför ett budgetunderskott.

Budgetavvikelser historiskt (mkr)	2020	2019	2018
Kommunfullmäktige	2,9	-0,4	1,0
Kommunstyrelse	5,1	1,1	0,8
Samhällsbyggnadsnämnd	1,8	0,3	0,7
Barn- & ungdomsnämnd	1,7	-1,5	0,5
Socialnämnd	-4,0	-8,1	0,0
Nämndernas verksamhet	7,7	-8,6	3,0
Justeras: Poster som ej är hänförliga till verks intäkter/kostn i RR	0,4	0,4	0,3
Summa nämnder	7,9	-8,2	3,3

Historiskt har budgetavvikelsen varit störst för Socialnämndens verksamhet under den senaste treårs perioden. Nämnden har under samtliga år hämtat anslag från den resolutionsfond eller tillskott från Kommunfullmäktige (+15 mkr under 2020).

Budgetavvikelse			
Kommunala bolag	Budget	Utfall	Avvikelse
Stiftelsen HaparandaBostäder			
100%			
Rörelsens intäkter	37,6	42,6	5,0
Rörelsens kostnader	-28,6	-26,4	2,2
Avskrivningar	-4,9	-8,8	-3,9
Rörelseresultat	4,1	7,5	3,3
Finansnetto	-3,5	-3,5	0,0
Bokslutsdispositioner & skatt	0,0	0,7	0,0
ÅRETS RESULTAT	0,6	4,6	4,0
Haparanda Värmeverk			
Rörelsens intäkter	42,7	39,2	-3,5
Rörelsens kostnader	-35,7	-32,3	3,4
Avskrivningar	-4,9	-4,5	0,4
Rörelseresultat	2,1	2,4	0,3
Finansnetto	0,0	0,0	0,0
Bokslutsdispositioner & skatt	0,0	1,1	1,1
ÅRETS RESULTAT	2,1	3,5	1,4
Bottenvikens reningsverk 35%			
Rörelsens intäkter	15,0	15,4	0,4
Rörelsens kostnader	-11,0	-10,4	0,6
Avskrivningar	-1,7	-1,7	0,0
Rörelseresultat	2,3	3,3	1,0
Finansnetto	-0,6	-0,6	0,0
Bokslutsdispositioner & skatt	0,0	0,0	0,0
ÅRETS RESULTAT	1,7	2,7	1,0

För Stiftelsen HaparandaBostäder har försäljningar av fastigheter medfört ökade intäkter för rörelsen och är anledningen till budgetöverskottet. Även en nedskrivning har genomförts på 4,0 mkr. I övrigt har det varit god kostnadskontroll och ett år utan större överraskningar eller skador för bolaget.

Haparanda Värmeverk redovisar ett resultat på +3,5 mkr vilket är bättre än budgeterat (+1,4 mkr). Lägre bränslepriser i Finlandsimporten med anledning av att CO2-priset mattades av under Coronaperiod har medfört minskade kostnader. Utöver detta har mild väderlek och mindre bioolja i mixen medfört lägre kostnader än väntat. Mild väderlek påverkar även försäljningsvolymen. Handeln med utsläppsrätter och strategiska köp när läget varit gynnsamt, har också medfört lägre kostnader än beräknat.

De senaste årens skärpta krav på utsläppsvärden har påverkat Bottenvikens reningsverks ekonomi och då särskilt kassalikviditeten men även det egna kapitalet. Avgifterna för Haparanda resp. Tornio kommun har höjts med 10% inför 2020, vilket har inneburit en omsättningsökning och bidrar till att resultatnivån höjts. Därutöver har kostnadsutfallet varit lägre än budgeterat.

Prognossäkerhet

På grund av den osäkerhet som råder har det under 2020 varit väldigt svårt att göra prognoser för det ekonomiska utfallet. Stödpaketen från regeringen har varit flera och merkostnadsersättningen stor. Totalt sett har prognossäkerheten för kommunens varit god med tanke på förutsättningarna. Nämndernas avvikelser är ringa med tanke på den budgetomslutning som den omfattas av. Största delen vad gäller prognosavvikelse står pensionsförvaltningen av. Detta främst pga. avisering om pensionsavgång i enlighet med PRF-avtalet under året. Detta tas ut av en förbättrad marknadsutveckling än prognostiserat, som påverkar värdet av värdeportföljen vilket medförde ett förbättrat finansnetto än prognostiserat.

Vidare har semesterlöneskulden minskat med -0,9 mkr. Prognosen för skatter och statsbidrag avviker marginellt.

Prognossäkerhet 2020 (mkr)	Juni	Okt	Utfall	Diff utfall/Okt
Nämndernas verksamhet	646,1	642,0	639,1	-2,9
Ansvarsåtagande	0,4	0,4	0,5	0,1
Pensionsförvaltning	19,2	19,2	25,2	6,0
Förändring semesterferielöneskuld	0	0	-0,9	-0,9
Intern ränta	-12,5	-12,5	-13,3	-0,8
VERKSAMHETENS NETTOKOSTN	653,2	649,1	650,6	1,5
Finansnetto	7,9	7,4	3,8	-3,6
Skatter & statsbidrag	-684,5	-693,2	-691,5	1,7
JUSTERAT RESULTAT	-23,4	-36,7	-37,1	-0,4
Jmf poster	4,0	2,3	0,2	-2,1
Justeras: Poster som ej är hänförliga till verks intäkter/kostn i RR	-0,3	-0,4	-0,4	0,0
ÅRETS RESULTAT KOMMUN	-19,7	-34,8	-37,3	-2,5

Nämndernas prognossäkerhet avviker främst från juli prognosen men väldigt marginellt jämfört med den prognos som lämnades för oktober jämfört med utfall. Svårigheten att inte veta aktiviteter som blir inställda eller genomförda på grund av pandemin har påverkat främst genomförda prognoser tidigare under året.

Nämndernas prognossäkerhet (mkr)	Juni	Okt	Utfall	Diff utfall/Okt
Kommunfullmäktige	5,2	2,7	2,3	-0,4
Kommunstyrelse	97,9	96,2	92,6	-3,6
Samhällsbyggnadsnämnd	5,3	4,1	3,9	-0,2
Barn- & ungdomsnämnd	258,1	257,8	258,0	0,2
Socialnämnd	279,7	281,9	282,2	0,3
Nämndernas driftkostnad	646,2	642,7	639,0	-3,7

Vad gäller prognossäkerhet för bolagen avrapporterar bolagen till kommunstyrelsen halvårsvis. I stora drag levererar bolagen högre resultatnivåer gentemot den prognos som lämnats till rapporteringen för första halvåret. Bottenvikens reningsverk har höjt avgifterna under året för att komma bort från de tidigare årens negativa resultat som urholkat det egna kapitalet och kassalikviditeten. För Haparanda Värmeverk blev

rörelseresultatet något svagare på grund av ökade kostnader för utsläppsätter. För HaparandaBostäder avviker utfallet för 2020 främst på grund av minskade kostnader för verksamheten och försäljning av fastigheter.

Prognossäkerhet	Juni	Utfall	Diff utfall/juni
Kommunala bolag			
Stiftelsen HaparandaBostäder 100%			
Rörelsens intäkter	38,2	42,6	4,6
Rörelsens kostnader	-28,5	-26,5	2,0
Avskrivningar	-4,9	-8,8	-3,9
Rörelseresultat	4,8	7,5	2,6
Finansnetto	-4,1	-3,5	0,6
Bokslutsdispositioner & skatt	0,0	0,7	0,0
ÅRETS RESULTAT	0,7	4,7	3,9

Haparanda Värmeverk	Juni	Utfall	Diff utfall/juni
Rörelsens intäkter	42,4	39,2	-3,2
Rörelsens kostnader	-34,4	-32,3	2,1
Avskrivningar	-4,9	-4,5	0,4
Rörelseresultat	3,1	2,4	-0,7
Finansnetto	0,0	0,0	0,0
Bokslutsdispositioner & skatt	0,0	1,1	1,1
ÅRETS RESULTAT	3,1	3,5	0,4

Bottenvikens reningsverk 35%	Juni	Utfall	Diff utfall/juni
Rörelsens intäkter	15,2	15,4	0,2
Rörelsens kostnader	-10,2	-10,4	-0,2
Avskrivningar	-1,8	-1,7	0,1
Rörelseresultat	3,2	3,3	0,1
Finansnetto	-0,6	-0,6	0,0
Bokslutsdispositioner & skatt	0,0	0,0	0,0
ÅRETS RESULTAT	2,6	2,7	0,1

Känslighetsanalys – Koncern

En kommun påverkas många gånger av händelser utanför dess egen kontroll. Ett sätt att göra detta tydligt är att upprätta en känslighetsanalys som visar hur olika förändringar påverkar kommunkoncernens finansiella situation. I tabellen nedan redovisas hur ett antal faktorer som kan påverka kommunkoncerns finansiella resultat.

Effekt på koncernens intäkter	Förändring	Effekt +/- mkr
Skatteintäkter	1%	4,0 mkr
Generella statsbidrag & utjämning	1%	2,9 mkr
Bidrag fr staten	1%	0,7 mkr
Löpande avgifter, hyror, ersättn.	1%	1,4 mkr
Övriga bidrag.	1%	0,4 mkr
Effekt på koncernens kostnader		
Personalkostnader exkl pension	1%	5,1 mkr
Pensionskostnader	1%	0,4 mkr
Förändrad diskonteringsränta pensionsskuld	1%-enhet	50,0 mkr
Kostnadsutveckling exkl personal	1%	2,8 mkr
Förändrad upplåningsränta	1%-enhet	0,9 mkr

Störst effekt på den kommunala koncernens intäkter har 1 % förändring på skatteintäkterna, därefter kommer generella statsbidrag & utjämning samt de löpande avgifterna.

På kostnadssidan är det personalkostnader som den procentuella förändringen får störst effekt. Vid en procents förändring av diskonteringsräntan ökar kommunkoncernens pensionsskuld med ca 50 mkr och soliditeten försämras med drygt. 4,4%.

I tabellen nedan illustreras Haparanda Kommuns känslighet som inte är olik kommunkoncernens.

Effekt på kommunens intäkter	Förändring	Effekt +/- mkr
Skatteintäkter	1%	4,0 mkr
Generella statsbidrag & utjämning	1%	2,9 mkr
Bidrag fr staten	1%	0,7 mkr
Taxor, avgifter, hyror m.m	1%	0,6 mkr
Övriga bidrag	1%	0,4 mkr
Effekt på kommunens kostnader		
Personalkostnader exkl pension	1%	5,1 mkr
Pensionskostnader	1%	0,4 mkr
Förändrad diskonteringsränta pensionsskuld	1%-enhet	50,0 mkr
Kostnadsutveckling exkl personal	1%	2,4 mkr
Förändrad upplåningsränta	1%-enhet	0,6 mkr

Sammanfattning ekonomisk ställning

Resultatet för 2020 är likt tidigare år under den senaste tidsperioden starkt för kommunkoncernen. Under ett flertal år har resultatutvecklingen gått åt rätt håll och 2020, trots en pandemi, är inget undantag. Det medför en stabil finansiell ställning och resultatutvecklingen är också bättre än riksgenomsnittet. Kommunens analys är dock att resultatnivån bör vara 3-4 % av skatter och statsbidrag årligen för att hantera framtida utmaningar och investeringar.

Utmaningen för kommunen är att skatteintäkterna minskat under 2020 med drygt -2,5% samtidigt som nettokostnadsnivån stigit med 4,5 %. Således har kommunen varit beroende av att statsbidrag & utjämning skett i en ökande takt, även när vi tittar i backspegeln och inte tar hänsyn till att år 2020 varit ett ”pandemiår”, med extra stöd till den offentliga sektorn. Den nya kostnadsutjämningen (20 mkr/årligen) ger Haparanda betydligt förutsättningar att möta framtidens utmaningar. Det medför att man kan möta behovet som kommer via den demografiska förändringen på ett annat sätt. Samtidigt ska vi komma ihåg att den starka resultatrenden även medfört att den ekonomiska ställningen kraftigt förbättrats.

Kapaciteten har avsevärt under den senaste 5-årsperioden ökat inom den kommunala koncernen. Soliditetsnivån har stärkts kraftigt även i jämförelse med andra kommuner, även om många kommuner visar bra resultat för 2020. Visserligen står kommunkoncernen för en rad nya investeringar vilket kommer försämra soliditeten samt öka skuldsättningen men kommunen gör det med bra resultat år och på en ekonomisk stabil grund.

Vad gäller **risker** ur ett finansiellt perspektiv för kommunkoncernen upprätthålls en betalningsberedskap på kort sikt, med risker beaktade, för att de löpande utbetalningarna kan göras utan besvär. Likviditetsmålet hålls och de goda resultatnivåerna från tidigare år och för 2020 möjliggör planerade investeringar, amorteringar samtidigt som koncernen har en god beredskap även om skuldbördan kommer att öka framgent.

Kontrollen får anses som god inom den kommunala koncernen när följsamhet gällande budget och prognos beaktas. Tidigare har den kommunala koncernens huvudsakliga utmaning varit inom den kommunala verksamheten och verksamhetens nettokostnader. Den ekonomiska styrningen har utvecklats under 2020 och måste fortsätta att utvecklas så att utfall harmoniserar med tilldelade medel.

Den **sammanfattande bedömningen** är att resultatnivån medför att kommunkoncernen ekonomiska ställning fortsatt förbättrats under 2020.

- Positiv utveckling
- Oförändrad utveckling
- Negativ utveckling

Område	Utfall
<p>God Ekonomisk hushållning (3.6.1)</p> 	<p>● Finansiella mål Samtliga finansiella mål, för god ekonomisk hushållning uppfylls för 2020. Den sammanlagda bedömningen är att de god ekonomisk hushållning nås vad gäller de finansiella perspektivet.</p> <p>◆ Verksamhetsspecifika mål För de verksamhetsspecifika målen för god ekonomisk hushållning uppfylls ett mål, ett mål uppfylls delvis och ett mål uppnås ej. Den sammanlagda bedömningen är att de verksamhetsspecifika målen för god ekonomisk hushållning uppfylls delvis för år 2020.</p>
<p>Resultat</p> 	<p>● Starkt resultat i förhållande till målet för god ekonomisk hushållning (2 % av skatter & statsbidrag) under den senaste treårsperioden, såväl för koncern som kommunen. Resultatnivån (37,3 mkr) bidrar till att kommunens investeringar kan genomföras utan att öka lånebördan och amorteringar genomförts. Resultatnivån är dessutom högre än genomsnittet i riket den senaste treårsperioden.</p>
<p>Kapacitet</p> 	<p>● Kraftigt förbättrad soliditet som gått från 28,5% till 30,7% för kommunkoncernen inklusive pensionsåtagande. För kommunen har utvecklingen varit från -0,8% år 2014 till en nivå +26,0% för 2020.</p> <p>Skuldsättningsgraderna minskar samtidigt som pensionsåtagandet minskar. Dock är det en nödvändighet då investeringarna ökar kraftigt.</p>
<p>Risker</p> 	<p>● God betalningsberedskap för kommunkoncernen på kort sikt. Löpande utbetalningar inkluderat investeringar, amorteringar möjliggörs utan större besvär med såväl god likviditet som resultatnivå 2020. Detta trots att likviditeten minskats. Dock medför den ökade investeringsnivån att låneskulden utökas framöver.</p>
<p>Kontroll</p> 	<p>● Budgetföljsamhet Sammantaget uppvisas ett budgetöverskott för kommunkoncernen. Verksamhetens nettokostnader uppvisar ett överskott och endast budgeten för pensioner överskrider under 2020.</p> <p>● Prognossäkerhet Prognossäkerheten för 2020 får anses sammantaget som god. Jämför man oktobers prognos med det slutliga utfallet för prognosavvikelsen marginellt.</p>
<p> Den sammanfattande bedömning är att Haparanda Kommunkoncern har förbättrat sin ekonomiska ställning under 2020, då samtliga perspektiv har en positiv utveckling samt målen för god ekonomisk hushållning uppfylls helt samt delvis.</p>	

3.7 Balanskravsresultat

Upplysningar om årets resultat efter balanskravsjusteringar och balanskravsresultatet redovisas i förvaltningsberättelsen. Vidare framgår att vid beräkningen av balanskravsresultatet, som är kopplat till kommunallagens balanskrav, ska årets resultat rensas för

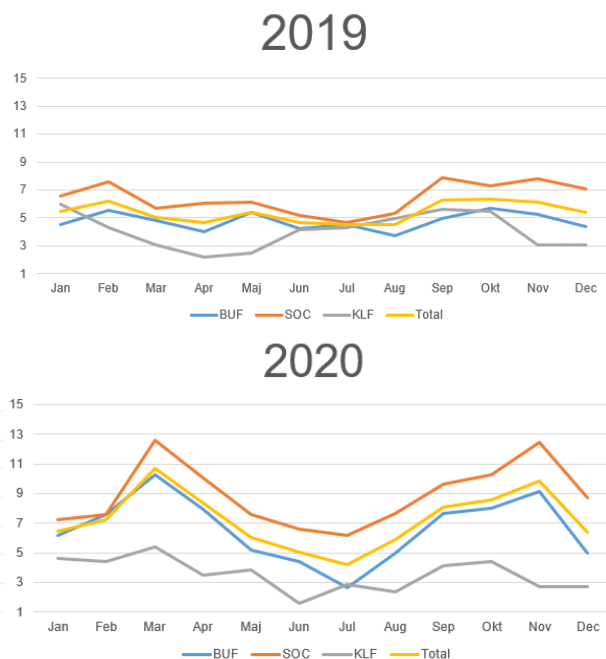
vissa poster som inte härrör från den egentliga verksamheten. Realisationsvinster från värdepappershandel har rensats från årets resultat. Balanskravsresultatet uppgår således till +36 577 tkr.

Kommunen

Balanskravsutredning	Utfall 2020	Utfall 2019	Utfall 2018
Årets resultat enligt resultaträkningen	37 299	30 437	39 841
- Samtliga realisationsvinster	-722	-3 432	-20 295
+ Realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet			0
+ Realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet			0
+/- Orealiserade vinster och förluster i värdepapper			0
-/+ Återföring av orealiserade vinster och förluster i värdepapper			0
= Årets resultat efter balanskravsjusteringar	36 577	27 005	19 546
- Reservering av medel till resultatutjämningsreserv		-	-
+ Användning av medel från resultatutjämningsreserv		-	-
= Årets balanskravsresultat	36 577	27 005	19 546

3.8 Väsentliga personalförhållanden

Under väsentliga personalförhållanden upplyses viktiga nyckeltal för hur utvecklingen av bland annat sjukfrånvaro, antal anställda och åldersstruktur sett ut. Pandemin och de allmänna råd som kommunicerats under året har påverkat utvecklingen under 2020 väsentligt. I diagrammen nedan illustreras sjukfrånvaron per månad och förvaltning och man kan se en kraftig ökning främst under våren och hösten.

De helägda kommunala bolagen köper sina tjänster från kommunen och ingår därmed i redovisningen.

Sjukfrånvaro i procent	2020	2019	2018	2017	2016
Total sjukfrånvaro/sammanlagd ordinarie arbetstid	7,21	5,38	5,20	5,29	5,47
Långtidssjukfrånvaro (>59 dagar)	29,60	32,69	36,89	43,49	41,32
Summa sjukfrånvaro för kvinnor	8,04	5,91	5,65	5,68	5,97
Summa sjukfrånvaro för män	4,36	3,54	3,61	4,02	3,99
Summa frånvarotid för gruppen 29 år eller yngre	11,37	6,37	4,19	4,27	3,06
Summa frånvarotid för gruppen 30–49 år	5,59	4,16	5,04	4,16	4,39
Summa frånvarotid för gruppen 50 år eller äldre.	7,96	6,10	5,37	6,13	6,55
Korttidssjukfrånvaro dag 1–14	4,45	2,99	2,85	2,63	2,87

Sjukfrånvaron i Haparanda kommun har under 2020 ökat från 5,20 till 7,21 %. Sjukfrånvaron ökar inom alla åldersgrupper till en följd av Covid-19 pandemin och de allmänna råd som Folkhälsomyndigheten lämnat. Den största ökningen sker i gruppen 29 år eller yngre där sjukfrånvaron ökat med hela 5,0%. Korttidsfrånvaron har under 2020 ökat med 1,46%.

Sjukfrånvaro per nämnd	2020	2019	2018	2017	2016
Socialnämnden (SN)	8,87	6,42	6,20	6,41	6,55
Barn- och ungdomsnämnden (BUN)	6,59	4,76	4,59	4,14	4,75
Kommunstyrelsen (KS)	3,54	4,03	3,78	6,03	5,21

Sjukfrånvaron har ökat inom samtliga nämnder förutom Kommunstyrelsen vilket förklaras med minskad långtidssjukfrånvaro inom den nämnden.

Sjukfrånvaro	2020		2019	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Socialnämnden (SN)	9,14	6,95	6,54	5,53
Barn- och ungdomsnämnden (BUN)	7,19	4,59	5,13	3,49
Kommunstyrelsen (KS)	5,88	1,95	6,95	2,02
Total	8,04	4,36	5,91	3,54

Inom både Barn- och ungdomsnämnden samt Socialnämnden har sjukfrånvaron ökat hos både män och kvinnor under 2020. Sjukfrånvaron har dock sjunkit för både män och kvinnor inom kommunstyrelsen.

Sjukfr. dagar /snittanställd	2020 Kvin./Män	2019 Kvin./Män
SN	28,6 21,4	19,5 15,9
BUN	25,9 17,3	16,4 11,9
KS	9,5 6,3	22,0 7,6
Totalt	26,4 15,4	18,2 11,8

Antalet sjukfrånvardagar per snittanställd har stigit från 19,7 till 26,35, vilket är en ökning med 6,65 dagar. Sjukfrånvardagarna stiger för såväl kvinnor som män.

Antal tillsvidareanställda per nämnd	2020	2019	2018	2017	2016
Socialnämnden	402	387	380	389	407
Barn- och ungdomsnämnden	334	330	331	332	327
Kommunstyrelsen	77	75	70	67	69
Samhällsbyggnadsnämnden	7	7	7	7	5
Total	820	788	795	808	777

Antal tillsvidareanställda medarbetare inom Haparanda kommun har ökat med 32 personer under 2020. Det främst inom Socialförvaltningens verksamhet.

Könsfördelning tillsvidare anställda	2020	2019	2018	2017	2016
Män	170	169	157	160	162
Kvinnor	650	630	631	635	646

Könsfördelningen för tillsvidare anställda inom kommunkoncernen domineras av kvinnor. Både antalet män (marginellt) och kvinnor har ökat under 2020.

Antal månadsanställda per nämnd	2020	2019	2018	2017	2016
Socialnämnden	413	418	407	446	449
Barn- och ungdomsnämnden	372	388	403	395	390
Kommunstyrelsen	92	89	83	77	79
Samhällsbyggnadsnämnden	8	7	7	8	6
Total	884	902	900	926	924

Antal månadsanställda medarbetare inom Haparanda kommun har minskat med 18 personer under 2020. Den

största minskningen har skett inom Barn- och ungdomsnämnden där antal anställda har minskat med 16 personer.

Antal timanställda per förvaltning	2020	2019	2018	2017	2016
Socialnämnden	169	155	191	208	143
Barn- och ungdomsnämnden	89	80	103	101	91
Kommunstyrelsen	2	2	3	1	5
Samhällsbyggnadsnämnden	2	0	0	0	0
Totalt	255	237	289	310	239

Antal timanställda medarbetare inom Haparanda kommun har ökat med 18 personer. Den största ökningen är inom Socialnämnden, där timanställda har ökat med 14 personer.

Medelålder	2020	2019	2018	2017	2016
Kvinnor	50,01	49,53	49,29	49,91	49,93
Män	49,48	48,98	49,69	49,98	50,89
Totalt	49,90	49,39	49,34	49,92	50,13

Medelålder inom Haparanda kommun har ökat under 2020 och uppgår till 49,90.

Pensionsavgångar månadsavlönade	21	22	23	24	25	Totalt
Socialnämnden	5	13	12	26	24	80
Barn- och ungdomsnämnden	8	13	18	14	19	72
Kommunstyrelsen	5	4	6	8	4	27
Samhällsbyggnadsnämnden	0	0	0	0	0	0
Totalt	18	30	36	48	47	179

Haparanda stad uppskattas ha 179 pensionsavgångar under en femårsperiod. De största grupperna är undersköterska, lärare inom grund- och gymnasieskola, förskollärare, handläggare och tekniker.

Pensionsavgångar	
Lärare grundskola	9
Lärare gymnasium	4
Förskollärare	10
Undersköterska	45
Handläggare	4
Tekniker	3

Som statistiken ovan illustrerar kommer de största pensionsavgångarna under denna tidsperiod finnas hos undersköterskor, förskollärare, grundskollärare, gymnasielärare samt handläggare och tekniker.

Strategier

Haparanda Kommun arbetar bland annat med utgångspunkt i de rekryteringsstrategier som SKR listat som de mest effektiva strategierna för att tillmötesgå det framtida rekryteringsbehovet, läs mer om strategierna i rapporten Sveriges viktigaste jobb finns i välfärden (2018). Tillämpningen av strategierna varierar naturligt beroende på verksamhet och behov.

En av SKR:s uttalade rekryteringsstrategier är att synliggöra jobben. Haparanda Kommun arbetar aktivt med att marknadsföra arbetsgivarvarumärket exempelvis genom arbetsgivarens sociala medier samt genom att synas i relevanta forum. I arbetet att marknadsföra arbetsgivarvarumärket är det betydelsefullt att visa upp en nyanserad bild av verksamheten och arbetsgivaren. Vilket i nuläget utförs av Haparanda stads medarbetare som visar upp sitt arbete på en av arbetsgivarens sociala medieplattformar. En medarbetare får under en veckas gång fritt visa upp sina arbetsuppgifter och verksamheten.

Att skapa engagemang är ytterligare en rekryteringsstrategi som Haparanda stad arbetar med. Detta exempelvis genom att utföra medarbetarenkäter i syfte att ta fasta på attityder och upplevelser kring arbetsgivaren, ledarskapet och arbetsmiljön. Varje enskild arbetsplats involveras sedan i resultatarbetet för den specifika verksamheten. I nuläget sker även ett aktivt arbete med att se över olika arbetssätt och metoder för att skapa ett större engagemang samt delaktighet i det systematiska arbetsmiljöarbetet.

Att bedriva ett arbete med att tillvarata kompetensen inom och utanför organisationen blir allt viktigare då rekryteringsbehovet i det svenska samhället generellt ökar. Rätt kompetens på rätt plats är viktigt och att behöva vara flexibel i sitt arbete kan anses bli alltmer viktigt. Betydelsen av att vara flexibel i sitt arbete är även något som betonas i Haparanda stads medarbetaridé och lönekriterium, vilket utgör organisationens gemensamma värdegrund.

”När en vakans föreligger uppstår en utmärkt situation att se över organisationen på arbetsplatsen. Fundera över vad organisationen behöver både i dag och i framtiden. Det handlar om syftet med verksamheten och vad som ska uppnås”.

Citatet är taget ur Haparanda stads rekryteringspolicy och ska tillämpas överallt inom hela organisationen. Vid en mer pressad arbetsmarknad ökar betydelsen av att ta vara på kompetensen och nyttja den fulla potentialen hos arbetsgivaren.

Arbetsmiljö

Utöver att arbeta med ovan nämnda rekryteringsstrategier är arbetsmiljön en betydelsefull faktor för att verka som en attraktiv arbetsgivare och minska sjukfrånvaron.

För att ta reda på risker och avvikelser i arbetet används systemet KIA- kommunernas informationssystem om arbetsmiljö. Genom arbetssättet med rapporterings-systemet kan eventuella problem upptäckas, för att förebygga ohälsa i arbetet.

3.9 Förväntad utveckling

I kommunens process att ta fram en treårsplan gällande strategi och budget innefattas en strategidialog där kommunkoncernen fått beskriva sina kommande utmaningar och satsningar. Där framkom bland utmaningar med en förändrad demografi och utflyttning kompetensförsörjning, ökade krav, möjlighet till samverkan, fokus på hållbarhetsarbete och betydande investeringsbehov framöver.

Sammanfattningsvis lyfte nämnderna och bolagen följande

Kommunstyrelsen

- Ökade förväntningar och krav på service och välfärdstjänster
- Demografin
- Kompetensförsörjning
- Ökade investeringsbehov
- Miljö och hållbarhet

Socialnämnden

- Arbete med förebyggande insatser
- Ökad samverkan
- Anpassning till ett utökat behov inom Äldreomsorgen
- Kompetenshöjande insatser
- Generationsväxling - personalförsörjning
- Miljö och hållbarhet (Ny teknik)

Barn & Ungdomsförvaltningen

- Minskade barnkullar
- Anpassning till behov – rätt struktur
- Höja resultaten i skolan
- Satsning på hälsa, språkutveckling, IKT i skolan
- Personalförsörjning

Samhällsbyggnadsförvaltningen

- Stärkt hållbarhets- och klimatarbete
- Ökade krav på tillsyn
- Utmaningar med kompetensförsörjning
- Samverkan

Kommunala bolagen

- Ökat behov av betydande nyinvesteringar
- Ökat underhållsbehov
- Ökade miljökrav
- Minskad efterfrågan på hyresbostäder

Utöver ovanstående utmaningar finns självklart oron vad som händer efter pandemin och vilka konsekvenser den medfört. Pandemin är inte heller över i skrivande stund och restriktionerna, smittspridning och annat till följd av pandemin påverkar den kommunala verksamheten. Över utan vi kommer få anpassa oss framgent. Haparanda som handelsort och gränsstad har drabbas hårt med restriktioner på båda sidor om gränsen.

Ett liv efter pandemin kommer få konsekvenser såväl ekonomiskt som verksamhetsmässigt. Krisledningsnämnden har således beslutat om fortsatta satsningar för att simulera närings-, föreningsliv och övriga grupper. Satsningar för 2021 uppgår för närvarande till 5,8 mkr.

Vidare arbetas med att implementera kommunens nya vision. Mål och ambitioner anpassas i nämnder, bolag och styrelser linje med ”En framtid utan gränser”.

BILD 1: Vision 2035 – En framtid utan gränser

• Vi skapar gränslös samverkan genom öppenhet och nyfikenhet

• Vi skapar god livsmiljö och tar ansvar för en hållbar framtid

• Vi skapar trygghet med respekt och acceptans

4. RÄKENSKAPER

Resultaträkning 2020	Kommun koncern				Kommunen			
	Utfall	Budget	Avvikelse		Utfall	Budget	Avvikelse	
Tkr	20201231	2020	budget	20191231	20201231	2020	budget	20191231
Verksamhetens intäkter	256 378	225 351	31 027	253 914	199 420	170 822	28 598	198 166
Verksamhetens kostnader	-849 449	-830 066	-19 384	-827 585	-817 747	-792 866	-24 881	-790 011
Avskrivningar	-49 488	-41 205	-8 283	-43 457	-32 029	-30 857	-1 172	-30 314
Verksamhetens nettokostn	-642 559	-645 920	3 361	-617 128	-650 356	-652 901	-2 545	-622 159
Skatteintäkter	397 712	404 755	-7 043	407 665	397 712	404 755	-7 043	407 665
Generella statsbidrag & utjämning	293 767	278 725	15 042	243 459	293 767	278 725	15 042	243 459
Verksamhetens resultat	48 920	37 561	11 360	33 996	41 123	30 579	10 544	28 965
Finansiella intäkter	3 714	2 020	1 694	8 063	4 106	1 500	2 606	8 379
Finansiella kostnader	-11 296	-13 224	1 928	-10 791	-7 929	-9 012	1 083	-6 907
Resultat efter finansiella poster	41 338	26 357	14 982	31 268	37 300	23 067	-14 233	30 437
Extraordinära poster								
Årets resultat	41 338	26 357	14 982	31 268	37 300	23 067	-14 233	30 437
Varav jämförelseströande poster	-132	0	-132	-44	-132	0	-132	-44

*En analys och kommentarer av budgetavvikelseerna görs under avsnittet utvärdering av 3.6.3 ekonomisk ställning - kontroll.

4.1 Resultaträkning

Tkr	Not	Kommun koncernen		Kommunen	
		20201231	20191231	20201231	20191231
Verksamhetens intäkter	3	256 378	253 914	199 420	198 166
Verksamhetens kostnader	4	-849 449	-827 585	-817 747	-790 005
Avskrivningar	5	-49 488	-43 457	-32 029	-30 314
Verksamhetens nettokostn		-642 559	-617 128	-650 356	-622 153
Skatteintäkter	6	397 712	407 665	397 712	407 665
Generella statsbidrag & utjämning	7	293 767	243 459	293 767	243 459
Verksamhetens resultat		48 920	33 996	41 123	28 971
Finansiella intäkter	8	3 714	8 063	4 106	8 379
Finansiella kostnader	9	-11 296	-10 791	-7 929	-6 913
Resultat efter finansiella poster		41 338	31 268	37 300	30 437
Extraordinära poster					
Årets resultat	10	41 338	31 268	37 300	30 437
Varav Jämförelsestörande poster	11	-132	-44	-132	-44

4.2 Balansräkning

Tkr	Not	Kommunkoncernen		Kommunen	
		Utfall 20201231	Utfall 20191231	Utfall 20201231	Utfall 20191231
<u>TILLGÅNGAR</u>					
ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR					
Immateriella anläggningstillgångar	12	232	3 214	232	290
Materiella anläggningstillgångar	13	913 268	855 299	646 790	592 662
Finansiella anläggningstillgångar	14	69 471	68 709	70 401	70 401
Summa anläggningstillgångar		982 971	927 222	717 423	663 353
OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR					
Förråd, lager, exploaterings fastigheter	15	5 430	5 241	3 828	3 806
Fordringar	16	76 518	69 050	64 296	57 653
Kortfristiga placeringar	17	66 501	64 630	66 501	64 630
Kassa och Bank	18	92 550	86 376	45 818	51 029
Summa omsättningstillgångar		241 000	225 297	180 443	177 118
SUMMA TILLGÅNGAR		1 223 971	1 152 518	897 866	840 471
<u>EGET KAPITAL OCH SKULDER</u>					
EGET KAPITAL					
varav årets resultat	19	592 100	550 764	449 802	412 506
		41 338	31 268	37 300	30 437
AVSÄTTNINGAR					
Avsättningar för pensioner & liknande förpliktelser	20	27 334	20 547	27 334	20 547
Andra avsättningar	21	17 492	18 609	3 134	3 651
Skulder					
Långfristiga skulder	22	437 388	425 984	278 649	282 140
Kortfristiga skulder	23	149 658	136 614	138 947	121 627
Summa skulder		631 871	601 754	448 064	427 965
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		1 223 971	1 152 518	897 866	840 471
<u>Panter & ansvarsförbindelser</u>					
Panter och därmed jämförliga säkerheter	24	214 927	147 412	214 927	147 412
Pensionsförpliktelser som inte upptagits bland skulderna el avsättningarna	25	216 480	222 097	216 480	222 097
Övriga ansvarsförbindelser	26	5 605	6 221	5 605	6 221

4.3 Kassaflödesanalys

	Kommunkoncernen		Kommunen	
	20201231	20191231	20201231	20191231
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN				
Årets resultat ^{not 27}	41 338	31 268	37 300	30 437
Justering för ej likviditetspåverkande poster ^{not 27}	59 372	41 532	39 870	28 406
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital ^{not 27}	100 710	72 800	77 170	58 843
Ökning/minskning av förutbetalda intäkter/investeringsbidrag	1 003	1 003	5 849	1 003
Ökning/minskning kortfristiga fordringar	-7 468	-19 853	-6 643	-19 349
Ökning/minskning förråd och varulager	190	-10	-22	-268
Ökning/minskning kortfristiga skulder	13 044	17 566	17 320	13 947
Kassaflöde från den löpande verksamheten	107 478	71 506	93 674	54 176
INVESTERINGSVERKSAMHETEN				
Investering i immateriella anläggningstillgångar				
Försäljning av immateriella anläggningstillgångar				
Investering i materiella anläggningstillgångar	-112 168	-77 815	-89 545	-50 665
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	5 348			
Investering i kommunkoncernföretag				
Försäljning av kommunkoncernföretag				
Förvärv av finansiella tillgångar				
Avyttring av finansiella tillgångar	-38	52		
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-106 858	-77 763	-89 545	-50 665
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN				
Nyupptagna lån	15 000			
Förändring av skuld för finansiell leasing	82	2 385	82	2 385
Amortering av långfristiga skulder	-9 527	-13 339	-9 422	-13 234
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	5 555	-10 954	-9 340	-10 849
UTBETALNING AV BIDRAG TILL INFRASTRUKTUR				
Utbetalning av bidrag till statlig infrastruktur				
Årets kassaflöde	6 174	-17 211	-5 211	-7 338
Likvida medel vid årets början	86 376	103 587	51 029	58 367
Likvida medel vid årets slut	92 550	86 376	45 818	51 029

4.4 Notförteckning

Not 1 Redovisningsprinciper

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med Lag (2018:597) om kommunal bokföring (LKBR) och redovisning samt Rådet för kommunal redovisningsrekommendationer (RKR).

Kommunkoncern och sammanställda räkenskaper

Kommunkoncernen för Haparanda Kommun består av följande kommunala koncernföretag

Bolag

Stiftelsen HaparandaBostäder

Haparanda Värmeverk

Bottenvikens reningsverk

Ägarandel

100%

100%

35%

Inga förändringar i sammansättningen av kommunkoncernen har skett under räkenskapsåret. Proportionell konsolidering (klyvningsmetoden) har använts vid beräkning av koncernens resultat. Under 2016 förvärvades 50% av aktierna i Haparanda Värmeverk, som numera är helägt av kommunen. I och med förvärvet finns en goodwillpost upptagen i kommunens redovisning.

Värderings- och omräkningsprinciper

Anläggningstillgångar

Utvecklingsarbete och immateriella rättigheter av väsentligt värde som medför framtida ekonomiska fördelar tas upp som immateriell tillgång. Med väsentligt värde menas minst ett halvt prisbasbelopp. Immateriella anläggningstillgångar är upptagna till anskaffningsvärde minus avskrivning och eventuell nedskrivning.

Materiella anläggningstillgångar är upptagna till anskaffningsvärde minus avskrivning och eventuell nedskrivning. Avskrivning sker linjärt för samtliga anläggningstillgångar som är utsatta för värdeminskning. Materiella anläggningstillgångar som har betydande komponenter med ett anskaffningsvärde på minst 1 mkr, med väsentlig skillnad i nyttjandeperiod skrivs av separat.

En samlad bedömning av nyttjandeperioden för respektive tillgångstyp genomförs. För tillgångar där nyttjandeperioden styrs i avtal (till exempel leasing) används den planerade verkliga nyttjandeperioden som avskrivningstid.

För tillgångar med ett anskaffningsvärde överstigande ett halvt prisbasbelopp och en nyttjandeperiod understigande 3 år görs en individuell bedömning av nyttjandeperioden, vilken därmed kan avvika från kommunens normala avskrivningstider. Omprövning av nyttjandeperioden sker om det finns omständigheter som pekar på att det är nödvändigt (till exempel verksamhetsförändringar, tekniksiften och organisationsförändringar).

Korttidsinventarier med en ekonomisk livslängd på max 3 år och inventarier av mindre värde, max ett halvt prisbasbelopp, kostnadsförs direkt.

Omsättningstillgångar

Kundfordringar och övriga kortfristiga fordringar är upptagna till det belopp varmed de beräknas inflyta. För placeringsmedel värderade till verkligt värde har börskursen den 31/12 använts.

Leasing

Finansiella leasingavtal med ett avtalsvärde per objekt understigande ett halvt prisbasbelopp har klassificerats som ej uppsägningsbara operationella avtal och redovisas därför inte som anläggningstillgång. Dessa avtal ingår i noten för ej avskrivningsbara operationell leasing.

Skulder och avsättningar

Erhållna anläggningsavgifter för VA redovisas som förutbetalad intäkt och periodiseras på 5 år.

Avsättning för pensioner värderas enligt RIPS i enlighet med RKR R10. Tillgångar och skulder i utländsk valuta värderas till balansdagens kurs enligt den kurs som publiceras på Riksbankens webbplats och som är ett beräknat medelvärde av olika bankers köp- och säljkurser.

Redovisningsprinciper i driftredovisningen

Löner har belastats med ett personalomkostnadspålägg på 39,20% som inkluderar sociala avgifter och pensionskostnader.

Materiella och immateriella anläggningstillgångar belastas med verklig avskrivningskostnad samt en kalkylränta på 2,5% för årets genomsnittliga kapitalbindning.

Gemensam central administration som ekonomi, personal och upphandling fördelas inte ut på de olika verksamheterna.

Not 2 Uppskattningar & bedömningar

I noten redovisas väsentliga uppskattningar och bedömningar som ligger till grund för de finansiella rapporterna. Exempel på poster som det behöver lämnas uppgift om är:

- Avsättningar (tidpunkt, indexutveckling, ränteläge, gottgörelser)
- Gåvor (värdering)
- Exploatering (färdigställandegrad, fördelningsnycklar mellan tillgångsslag, etc.)
- Tvister,
- Grunder för bedömning av vad som är jämförelsestörande poster,
- Grund för periodisering av exempelvis riktade statsbidrag där osäkerheter föreligger.

TKR	Kommunkoncernen		Kommunen	
	20201231	20191231	20201231	20191231
Not 3 Verksamhetens intäkter				
Försäljningsintäkter	13 406	12 547	13 406	12 547
Taxor & Avgifter	73 247	72 557	45 344	41 605
Hyror & Arrenden	43 652	40 664	14 597	15 868
Bidrag och kostnadsersättningar från Staten	71 285	73 362	71 285	73 362
Bidrag från EU	472	794	472	794
Övriga bidrag	39 237	40 969	39 237	40 969
Försäljning av verksamhet	11 455	12 797	11 455	12 797
Intäkter från exploateringsverksamhet	3 624	224	3 624	224
Summa verksamhetens intäkter	256 378	253 914	199 420	198 166
Not 4 Verksamhetens kostnader				
Personalkostnader exkl pensionskostnader	517 046	512 194	516 435	511 577
Pensionskostnader	45 286	39 658	45 239	39 687
Lämnade bidrag	36 414	33 912	36 414	33 912
Köp av verksamhet	81 662	77 761	79 781	76 461
Lokal- och markhyror samt övriga fastighetskostnader	46 083	42 911	47 386	42 443
Inköp av material och varor	65 416	62 563	40 136	34 294
Inköp av tjänster	37 045	40 242	35 133	36 923
Realisationsförluster och utrangeringar	1 783	23	1 783	23
Bolagsskatt	-347	705		
Övriga verksamhetskostnader	19 062	17 616	15 440	14 685
Summa verksamhetens kostnader	849 449	827 585	817 747	790 005
Not 5 Avskrivningar				
Avskrivning immateriella tillgångar	2 982	3 525	58	58
Avskrivning byggnader och anläggningar	32 658	31 364	22 656	21 832
Avskrivning maskiner och inventarier	9 848	8 568	9 315	8 424
Nedskrivning byggnader och anläggningar	4 000	0		
Summa avskrivningar	49 488	43 457	32 029	30 314
Not 6 Skatteintäkter				
Preliminär kommunalskatt	407 014	411 629	407 014	411 629
Preliminär slutavräkning	-6 920	-4 198	-6 920	-4 198
Slutavräkningsdifferens föregående år	-2 382	234	-2 382	234
Summa skatteintäkter	397 712	407 665	397 712	407 665

Övriga upplysningar & redovisningsprinciper

Den preliminära slutavräkningen för skatteintäkter baseras på SKL:s decemberprognos cirkulär 19:59, där en upplupen förutbetalad skatteintäkt redovisas om 6,920 mkr. Föregående årsutfall korrigerades med 2,382 mkr. SKL:s prognos i februari 2021 visar på ett bättre utfall för 2020 än den tidigare prognosen.

TKR	Kommunkoncernen		Kommunen	
	20201231	20191231	20201231	20191231
Not 7 Generella statsbidrag och utjämning				
Inkomstutjämningsbidrag	159 310	155 534	159 310	155 534
Kostnadsutjämningsbidrag	37 773	8 816	37 773	8 816
Regleringsbidrag	9 908	6 856	9 908	6 856
Kommunal fastighetsavgift	17 983	17 585	17 983	17 585
Bidrag för LSS-utjämning	17 591	20 481	17 591	20 481
Övriga bidrag i utjämningsystemet	29 682	29 943	29 682	29 943
Övriga generella bidrag från staten	21 520	4 244	21 520	4 244
Summa generella statsbidrag och utjämning	293 767	243 459	293 767	243 459
Not 8 Finansiella intäkter				
Utdelningar på aktier & obligationer	54	0	54	
Realiserad vinst på försäljning av placeringsmedel	722	3 432	722	3 432
Orealiserad värdestegring på placeringsmedel	2 807	2 397	2 807	2 397
Ränteintäkter	100	189	72	87
Borgensavgift	29	0	449	418
Övriga finansiella intäkter	2	2 045	2	2 045
Summa finansiella intäkter	3 714	8 063	4 106	8 379
<u>Övriga upplysningar & redovisningsprinciper</u>				
Intäkter från utdelningar, försäljningar av finansiella tillgångar redovisas under finansiella intäkter i enlighet med RKR R2 Intäkter.				
Not 9 Finansiella kostnader				
Räntekostnader på lån	1 134	785	722	301
Räntedel Leasing	351	396	351	396
Ränteswap	7 404	9 428	4 681	6 034
Förlust vid försäljning av placeringsmedel	68	14	68	14
Borgensavgift	232	0		
Övriga finansiella kostnader	2 107	168	2 107	168
Summa finansiella kostnader	11 296	10 791	7 929	6 913
Genomsnittlig upplåningsränta efter räntesäkring		2,56%	2,30%	2,55%
Genomsnittlig upplåningsränta före räntesäkring		0,16%	0,26%	0,15%
Räntesäkringen har påverkat kostnaden med		9,4 mkr	4,6 mkr	6,0 mkr
<u>Övriga upplysningar & redovisningsprinciper</u>				
Kommunkoncernen har säkrat del av låneportfölj med räntederivat (s.k. ränteswap). I enlighet med RKR 8 Derivat & säkringsredovisning skall vissa upplysningar lämnas i form av säkringsredovisning. Säkringsredovisningen är upprättad och återfinns på ekonomikontoret hos Haparanda Kommun.				
Not 10 Årets resultat				
Årets resultat enligt resultaträkning	40 615	31 268	37 300	30 437
Summa Årets resultat	40 615	31 268	37 300	30 437

TKR	Kommunkoncernen		Kommunen	
	20201231	20191231	20201231	20191231
Not 11 Jämförelsestörande poster				
Intäkter från exploateringsverksamhet	3 638	224	3 638	224
Kostnader från exploateringsverksamhet	-578	-259	-578	-259
Övriga jämförelsestörande poster	-2 292	-9	-2 292	-9
Regresskrav Översvämning	-900	0	-900	
Summa Jämförelsestörande poster	-132	-44	-132	-44
<u>Övriga upplysningar & redovisningsprinciper</u>				
I enlighet med RKR R11 kan jämförelsestörande särredovisas i särskild not eller som delpost i resultaträkningen. Som jämförelsestörande betraktas poster/händelser som uppgår till ett väsentligt belopp samt är av ett sådant slag att de inte förväntas inträffa ofta/regelbundet och som är viktiga att uppmärksamma vid jämförelser med andra perioder. Övriga jämförelsestörande poster avser avgångsvederlag för tidigare kommundirektör.				
Not 12 Immateriella anläggningstillgångar				
Ingående anskaffningsvärde/Goodwill*	15 373	15 373	753	753
Utgående anskaffningsvärde	15 373	15 373	753	753
Ingående ackumulerade avskrivningar	12 159	9 177	463	405
Årets avskrivningar	2 982	2 982	58	58
Utgående ack. Avskrivningar	15 141	12 159	521	463
Utgående redovisat värde	232	3 214	232	290
Avskrivningstider (genomsnittlig)	0,1	1,1	4,0	5,0
<u>Övriga upplysningar & redovisningsprinciper</u>				
RKR R3 har tillämpats vid klassificering, redovisning, värdering, avskrivning samt upplysning av immateriella tillgångar. *Vid upprättande av förvärvsanalys 2016 har en goodwillpost uppstått i samband med förvärv av Haparanda Värmeverk.				
Not 13 Materiella anläggningstillgångar				
<u>Mark, byggnader och tekniska anläggningar</u>				
Ingående anskaffningsvärde	1 579 058	1 515 811	1 007 405	971 124
Inköp	87 898	63 331	66 318	36 365
Utrangeringar	-6 316	-84	-6 316	-84
Överföringar	-2 594			
Utgående anskaffningsvärde	1 658 046	1 579 058	1 067 407	1 007 405
Ingående ack. Avskrivningar	644 863	613 610	467 609	445 838
Utrangeringar	-4 533	-61	-4 533	-61
Årets avskrivningar	31 769	31 314	22 656	21 832
Utgående ack. Avskrivningar	672 099	644 863	485 732	467 609
Ingående ack. Nedskrivningar	148 154	147 956		
Försäljningar	11			
Årets nedskrivningar/återföringar	5 321	198		
Utgående ack. nedskrivningar	153 486	148 154	0	0

TKR	Kommunkoncernen		Kommunen	
	20201231	20191231	20201231	20191231
<u>Förvärvsanalys Haparanda Värmeverk 2016</u>				
Övervärde enl. förvärvsanalys	15 879	15 879		
Ingående avskrivningar	-756	-567		
Årets avskrivningar	-189	-189		
Utgående övervärde	14 934	15 123		
Utgående redovisat värde	847 395	801 164	581 675	539 796
Avskrivningstider (genomsnittlig)	26,8	25,7	25,7	24,7
<u>Maskiner, inventarier & finansiell leasing</u>				
Ingående anskaffningsvärde	144 127	131 521	140 931	128 705
Inköp	23 210	15 066	23 210	14 601
Utrangeringar	-3 901	-2 460	-3 901	-2 375
Utgående anskaffningsvärde	163 436	144 127	160 240	140 931
Ingående avskrivningar	90 345	82 814	88 065	80 728
Utrangeringar	-2 255	-1 087	-2 255	-1 087
Årets avskrivningar	9 473	8 618	9 315	8 424
Utgående ack. Avskrivningar	97 563	90 345	95 125	88 065
<u>Förvärvsanalys Haparanda Värmeverk 2016</u>				
Övervärde enl. förvärvsanalys	1 769	1 769		
Ingående avskrivningar	-1 416	-1 062		
Årets avskrivningar	-353	-354		
Utgående övervärde	0	353		
Utgående redovisat värde	65 873	54 135	65 115	52 866
Avskrivningstider (genomsnittlig)	7,2	6,6	7,0	6,3
Summa materiella anläggningstillgångar	913 268	855 299	646 790	592 662
Avskrivningstider (genomsnittlig)	22,4	21,7	20,2	19,6
<u>Övriga upplysningar & redovisningsprinciper</u>				
RKR R4 har tillämpats vid tidpunkt för redovisning, anskaffning, värdering, komponentavskrivning samt upplysning av materiella anläggningstillgångar tillgångar.				
Not 14 Finansiella anläggningstillgångar				
Insatskapital				
Stiftelsen HaparandaBostäder			3 400	3 400
Haparanda Värmeverk			1 000	1 000
Summa insatskapital	0	0	4 400	4 400
Finansiella anläggningstillgångar				
Långfristiga värdepappersinnehav	40	40		
Uppskjuten skattefordran	7 365	6 642		
Andra långfristiga fordringar	315	276		
Summa	7 720	6 958		0

TKR	Kommunkoncernen		Kommunen	
	20201231	20191231	20201231	20191231
Aktier				
Haparanda Värmeverk AB	54 115	54 115	54 115	54 115
IUC	30	30	30	30
Kollektivtrafikmyndigheten (Länstrafiken)	257	257	257	257
BRAB	0	0	250	250
IT Norrbotten AB	34	34	34	34
Norrbottens energikontor	10	10	10	10
Kommuninvest	540	540	540	540
Lappiahalli OY	99	99	99	99
Norrbothniabanan	25	25	25	25
Länsservice Norrb läns landsting	3	3	3	3
Swedbank	4	4	4	4
SKL	42	42	42	42
Summa aktier	55 159	55 159	55 409	55 409
<u>Övr. långfristig fordran</u>				
Haparanda värmeverk	0	0	4 000	4 000
Förlagslån Kommuninvest	2 200	0	2 200	0
Insatskapital Kommuninvest	4 392	6 592	4 392	6 592
Summa långfristiga fordringar	6 592	6 592	10 592	10 592
Summa finansiella anläggningstillgångar	69 471	68 709	70 401	70 401
<u>Övriga upplysningar & redovisningsprinciper</u>				
Finansiella tillgångar avsedda för stadigvarande bruk eller innehav klassificeras som en anläggningstillgång i enlighet med RKR R7. Finansiella tillgångar som inte brukas stadigvarande klassificeras som omsättningstillgångar.				
Summa anläggningstillgångar	982 971	927 222	717 423	663 353
Not 15 Lager				
Förråd/lager	3 474	3 285	1 872	1 850
Exploateringsfastigheter	1 956	1 956	1 956	1 956
Summa Förråd/Lager/expl.fastigheter	5 430	5 241	3 828	3 806
Not 16 Kortfristiga fordringar				
Fakturafordringar	14 826	14 807	14 332	10 638
Momsfordran	7 056	6 380	6 204	5 254
Förutbet kostn/uppl intäkter	47 918	44 868	38 140	38 917
Övriga fordringar	6 718	2 995	5 620	2 844
Summa	76 518	69 050	64 296	57 653

TKR	Kommunkoncernen		Kommunen	
	20201231	20191231	20201231	20191231
Not 17 Kortfristiga placeringar				
Aktier och andelar				
Anskaffningsvärde	64 630	57 590	64 630	57 590
Nyanskaffning	9 382	13 931	9 382	13 931
Försäljning	-8 230	-11 788	-8 230	-11 788
Utdelning	54	0	54	
Värdereglering	665	4 897	665	4 897
Summa	66 501	64 630	66 501	64 630
Not 18 Kassa & bank				
Kassa, bank och plusgiro	92 550	86 376	45 818	51 029
Summa likvida medel	92 550	86 376	45 818	51 029
Summa omsättningstillgångar	241 000	225 297	180 443	177 118
<u>Övriga upplysningar & redovisningsprinciper</u>				
Fordringar har upptagits till de belopp varmed de beräknas inflyta. Kommunens pensionsmedelsportfölj är klassificerad som omsättningstillgång (RKR R7). Portföljens förvaltning regleras i av fullmäktige antaget reglemente "Finanspolicy §52/2018". Placeringar värderas enligt verkligt värde där värdet hämtas från aktuell marknadsnotering. Sammansatta finansiella instrument redovisas som ett instrument och inte uppdelat på komponenter. Kundfordringar äldre än ett år har skrivits ned med 100 procent genom värde-reglering. Kravåtgärder fullföljs även beträffande nedskrivna kundfordringar				
Not 19 Eget kapital				
<u>Anläggningsskapital</u>				
Anläggningstillgångar	982 971	927 222	717 423	663 353
Anläggningsslån	-437 388	-425 984	-278 649	-282 140
Pensionsavs/övr.avsättn	-44 825	-39 156	-30 468	-24 198
Summa	500 758	462 081	408 306	357 015
<u>Rörelsekapital</u>				
Omsättningstillgångar	241 000	225 297	180 443	177 118
Kortfristiga skulder	-149 658	-136 614	-138 947	-121 627
Summa	91 343	88 683	41 496	55 491
Summa Eget kapital	592 100	550 764	449 802	412 506
Not 20 Avsättningar för pensioner & liknande förpliktelser				
Ingående avsättning	19 791	21 505	19 791	21 505
Nyintjänad pension, varav	6 132	1 329	6 132	1 329
- Intjänad PA-KL	6 132	1 329	6 132	1 329
Ränte- och basbeloppsuppräknig	473	559	473	559
Ändring av försäkringstekniska grunder				
Pension till efterlevande				
Övrig post	-149	-2 173	-149	-2 173
Förändring löneskatt	1 272	-335	1 272	-335
Årets utbetalningar	-1 211	-1 094	-1 211	-1 094
Utgående avsättning pension	26 309	19 791	26 309	19 791

TKR	Kommunkoncernen		Kommunen	
	20201231	20191231	20201231	20191231
Ingående OPF	756	327	756	327
Förändring	217	345	217	345
Löneskatt	52	84	52	84
Utgående avsättning OPF	1 025	756	1 025	756
Utgående pensionsavsättning	27 334	20 547	27 334	20 547
varav befintliga visstidspensioner	2 631	3 331	3 059	3 331
varav aktualiserade	96%	96%	96%	96%
Antal förtroendevalda med rätt till visstidspension enligt PRF	1	1	1	1
Antal förtroendevalda med rätt till omställningsstöd enligt OPF-KL	7	7	7	7
<u>Uppllysning not 17 (I enlighet med RKR R10)</u>				
Pensionskapital i försäkring (KPA) som omfattas av av överskottsfond (tkr)	40 218	40 218	44 428	41 111
Överskottsfondens värde per bokslutdag (tkr)	894	894	1 101	894
<u>Övriga upplysningar & redovisningsprinciper</u>				
Kommunen redovisar sin pensionsskuld enligt den s.k. blandmodellen, vilket innebär att pensionsförmåner som intjänats före år 1998 inte ska (redovisas som ansvarsförbindelse & uppgår till 231,2mkr per 20191231) redovisas som skuld eller avsättning, utan redovisas som en kostnad i resultaträkningen först i samband med utbetalning. Skulden redovisas inklusive löneskatt (24,26%). Förpliktelser för pensionsåtaganden för anställda i kommunen är beräknade efter gällande RIPS). För avtal med samordningsklausul utgår beräkningen från de förhållanden som är kända vid bokslutstillfället. Visstidsförordnanden som ger rätt till särskild avtalspension redovisas som avsättning, när det är troligt att de kommer att leda till utbetalningar. Avtal som inte lösts ut redovisas som ansvarsförbindelse. För kommunens förtroendevalda är OPF-avtalet antaget sedan 2014. Tidigare var det PRF-reglementet som gällde för stadens förtroendevalda. Övriga avsättningar följer RKR R10 som redovisas om det finns en förpliktelse som följd av en händelse/-er, troligt utflöde av resurser samt tillförlitlig uppskattning av belopp.				
Not 21 Andra avsättningar				
Övriga avsättningar ej pension	3 152	3 651	3 134	3 651
<u>Avsättning skatter</u>				
Avsättn skatt obeskattade reserv.	11 052	11 507		
Avsättn skatt enl. företags årsred.		46		
Avsättn skatt övervärden förvärvsanalys	3 288	3 405		
Årets förändring obeskattade reserv.				
Summa	17 492	18 609	3 134	3 651
<u>Övriga upplysningar & redovisningsprinciper</u>				
För 2018 har Haparanda Stad ålagts av Mark och miljödombstolen att ersätta regresskrav i samband med översvämningar 2016. Dessa har tagits upp som en avsättning som motsvarar delar av det utkrävda regressbeloppet. I det avsatta beloppet finns belopp upptaget i enlighet med förpliktelse i samband entledigande av kommundirektör under 2020.				

TKR	Kommunkoncernen		Kommunen	
	20201231	20191231	20201231	20191231
Not 22 Långfristiga skulder				
Lån banker, kreditinstitut	387 589	382 694	228 850	238 850
Leasingskuld	8 845	8 763	8 845	8 763
Övriga skulder	578	0	578	
Förutbetalda intäkter*	40 376	34 527	40 376	34 527
Summa långfristiga skulder	437 388	425 984	278 649	282 140
<u>*Förutbetalda intäkter som regleras över flera år</u>				
Förutbetalda investeringsbidrag, ingående värde	34 319	33 217	34 319	33 217
Nya investeringsbidrag under året	2 423	2 423	7 361	2 423
Resultatförda investeringsbidrag	-1 321	-1 321	-1 413	-1 321
Summa förutbetalda investeringsbidrag	35 421	34 319	40 267	34 319
Återstående antal år (vägt snitt)	26,8	24,0	28,5	26,0
Förutbetalda anslutningsavgifter VA, ingående värde	208	307	208	307
Nya anslutningsavgifter under året				
Resultatförda avgifter	-99	-99	-99	-99
Summa förutbetalda anslutningsavgifter	109	208	109	208
Återstående antal år (vägt snitt)	1,1	2,4	1,1	2,1
*Summa förutbetalda intäkter	35 530	34 527	40 376	34 527
<u>Övriga upplysningar & redovisningsprinciper</u>				
Investeringsbidrag och anslutningsavgifter periodiseras och intäktsförs linjärt under samma period över vilken de tillgångar som finansierats med hjälp av investeringsbidraget respektive anslutningsavgiften skrivs av.				
Uppgifter om lång- och kortfristig upplåning				
	Kommunkoncernen		Kommunen	
	20201231	20191231	20201231	20191231
Lånevolym	383,5 mkr	378,5 mkr	228,8 mkr	238,8 mkr
Genomsnittlig låneränta inkl. derivat	2,20%	2,56%	2,30%	2,55%
Genomsnittlig låneränta exkl. derivat	0,25%	0,16%	0,25%	0,15%
Genomsnittlig kapitalbidningstid, år	1,68	1,01	1,41	1,17
Derivat i % av skuld	41%	65%	55%	66%
Andel kapitalförfall inom 1 år	30%	61%	44%	46%
Andel kapitalförfall inom 1-3 år	57%	39%	56%	54%
Andel kapitalförfall inom 3-5år	13%			
Räntebindningstid/år inkl. derivat	0,72	1,28	1,32	1,32
Räntebindningstid/år exkl. derivat	0,13	0,15	0,16	0,16
Tid till förfall (beaktat refin. & derivat)	3,1 år	3,35 år	2,87 år	3,35 år
Räntekänslighet 1-års sikt, 1 % skift	1,0 mkr	0,9 mkr	0,7 mkr	0,6 mkr
Marknadsvärde & övrig information säkringsinstrument				
Swappremie (riskpremie)	7,4 mkr	9,4 mkr	4,7 mkr	6,0 mkr
Marknadsvärde Swapportfölj	-9,3 mkr	-16,6 mkr	-5,3 mkr	-10,2 mkr

TKR	Kommunkoncernen		Kommunen	
	20201231	20191231	20201231	20191231
Not 23 Kortfristiga skulder				
Kortfristig till banker och kreditinstitut	2 397	1 915	2 292	1 915
Leverantörsskulder	21 778	28 010	20 184	23 473
Personalens skatter, avgifter och avdrag	19 121	16 938	19 121	16 899
Gåvomedel	1 479	1 534	1 479	1 534
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	46 118	26 354	41 134	22 624
Upplupna semesterlöner	30 559	33 350	27 228	28 102
Upplupna pensionskostnader individuell del	17 336	16 074	17 336	16 021
Upplupen särskild löneskatt individuell del	9 692	9 518	9 692	9 518
Övriga kortfristiga skulder	1 177	2 921	481	1 541
Summa kortfristiga skulder	149 658	136 614	138 947	121 627
	154 696	136 612	138 947	121 627
Not 24 Panter och därmed jämförliga säkerheter				
Borgensåtagande kommunala bolag				
Stiftelsen HaparandaBostäder, lån	154 606	139 606	154 606	139 606
Bottenvikens Reningsverk, lån	7 500	7 500	7 500	7 500
Summa	162 106	147 106	162 106	147 106
Övriga borgensförbindelser				
Bostadsfinansiering småhus	201	306	201	306
Hemstranden/Kotiranta KHF	52 620		52 620	
Summa	52 821	306	52 821	306
Summa Panter och därmed jämförliga säkerheter	214 927	147 412	214 927	147 412
<u>Övriga upplysningar & redovisningsprinciper</u>				
En kommunal borgen har lämnat av Kommunfullmäktige i februari till Hemstranden/Kotiranta KHF om 257 mkr för upprättande av ett nytt äldreboende. Bygget har påbörjats under 2020.				
Not 25 Pensionsförpliktelser som inte upptagits bland skulderna eller avsättningarna				
Ingående ansvarsförbindelse	222 097	235 533	222 097	235 533
Ränte- och basbeloppsuppräknning	5 438	5 927	5 438	5 927
Övrig post	2 601	-5 040	2 601	-5 040
Årets utbetalningar	-12 559	-11 700	-12 559	-11 700
Löneskatt	-1 097	-2 623	-1 097	-2 623
Summa pensionsförpliktelser före 1998 inkl. löneskatt	216 480	222 097	216 480	222 097
<u>Övriga upplysningar & redovisningsprinciper</u>				
Kommunen redovisar sin pensionsskuld i enlighet med LKBR kap 6 4§, enligt den s.k. blandmodellen, vilket innebär att pensionsförmåner som intjänats före år 1998 inte ska (redovisas som ansvarsförbindelse) redovisas som skuld eller avsättning, utan redovisas som en kostnad i resultaträkningen först i samband med utbetalning. Skulden redovisas inklusive löneskatt (24,26%). Förpliktelser för pensionsåtaganden för anställda i kommunen är beräknade efter gällande RIPS. Uppgift om aktualiseringsgrad och visstidsförordnanden finns i not 22				

TKR	Kommunkoncernen		Kommunen	
	20201231	20191231	20201231	20191231
Not 26 Övriga ansvarsförbindelser				
Finansiell leasing				
Maskiner och inventarier				
Totala minimileaseavgifter	5 473	5 638	5 473	5 638
Nuvärde minimileaseavgifter	5 163	5 230	5 163	5 230
Därav förfall inom 1 år	222	518	222	518
Därav förfall inom 1-5 år	4 941	4 712	4 941	4 712
Därav förfall senare än 5 år				
Ej uppsägningsbara operationella leasingavtal				
Minimileaseavgifter				
Med förfall inom 1 år	90	451	90	451
Med förfall inom 1-5 år	42	132	42	132
Summa övriga ansvarsförbindelser	5 605	6 221	5 605	6 221
<u>Övriga upplysningar & redovisningsprinciper</u>				
<p>Redovisning av leasingavtal ska göras enligt RKR R5 Leasing. Kommunen ska klassificera och dokumentera sina leasingavtal i operationella respektive finansiella leasingavtal. Avgörandet om ett avtal bedöms som operationellt eller finansiellt avtal är i vilken omfattning de ekonomiska riskerna och fördelarna med ägandet finns hos leasinggivaren eller leasingtagaren. Ett leasingavtal kan klassificeras som finansiellt om fördelarna & riskerna i all väsentlighet överförs från leasinggivaren till leasingtagaren. Ett leasingavtal som inte klassas som finansiellt anses som operationellt. Haparanda Kommun har ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s (KI) samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga medlemskommuner i Kommuninvest ekonomisk förening har ingått likalydande borgensförbindelser. KI:s totala förpliktelser uppgick till 501 miljarder kronor och totala tillgångar till 525 miljarder kronor. Haparandas andel av de totala förpliktelserna uppgick till 452 mkr (0,09%) och andelen av de totala tillgångarna uppgick till 478 mkr (0,09%).</p>				
Not 27 Kassaflödesanalys				
Årets resultat				
Verksamhetens resultat	48 920	33 996	41 123	28 971
<u>Finansiella intäkter</u>				
Ränteintäkter	100	189	72	87
Övriga poster för finansiella intäkter not 8	3 614	7 874	4 034	8 292
Summa finansiella intäkter	3 714	8 063	4 106	8 379
<u>Finansiella kostnader</u>				
Räntekostnader	8 889	10 609	5 754	6 731
Övriga poster för finansiella kostnader not 9	2 407	182	2 175	182
Summa finansiella kostnader	11 296	10 791	7 929	6 913
Summa årets resultat till kassaflödesanalys	41 338	31 268	37 300	30 437

TKR	Kommunkoncernen		Kommunen	
	20201231	20191231	20201231	20191231
Justering för ej likviditetspåverkande poster				
Avskrivningar	45 488	43 457	32 029	30 314
Nedskrivningar	4 000	-1 189		-1 189
Utrangeringar	3 429	3 607	3 429	3 607
Gjorda avsättningar inkl. avsättning goodwill	5 669	-2 421	6 269	-1 796
Återförda avsättningar				
Intäktsförda ej likvida gåvor				
Orealiserade kursförändringar inkl. reavinster placeringstillgångar	-1 871	-2 401	-1 871	-2 401
Upplösning av bidrag till infrastruktur				
Övriga ej likviditetspåverkande poster	2 657	479	14	-129
Summa	59 372	41 532	39 870	28 406

Övriga upplysningar & redovisningsprinciper

RKR rekommendation R13 för uppställning av kassaflödesanalys (indirekt metod) har använts. Indirekt metod innebär att resultatet justeras för transaktioner som inte medfört in- eller utbetalningar, upplupna eller förutbetalda poster som avser tidigare eller kommande perioder samt för eventuella intäkter och kostnader som är hänförliga till investerings- eller finansieringsverksamhetens kassaflöden. Om kassaflödesanalysen ställs upp enligt indirekt metod och det inledande resultatmättet är resultat efter finansiella poster, måste upplysningen om betalda och erhållna räntor samt utdelningar, lämnas som en komplettering till kassaflödesanalysen. Detta kan ske i anslutning till kassaflödesanalysen eller i separat not.

Not 28 Övriga upplysningar

Sammanställda räkenskaper

I den kommunala koncernen ingår samtliga bolag och kommunalförbund där kommunen har minst 20 % inflytande i, i enlighet med RKR R16. Proportionell konsolidering (klyvningsmetoden) har använts vid beräkning av koncernens resultat.

Vidare har inga förändringar skett under året i kommunkoncernens sammansättning. Under 2016 förvärvades 50% av aktierna i Haparanda Värmeverk, som numera är helägt av kommunen. I och med förvärvet finns en goodwillpost upptagen i kommunens redovisning.

Övriga upplysningar

Följande särredovisningar har upprättats under räkenskapsåret inom kommunkoncernen: **VA-redovisning** samt **Fjärrvärmeverksamhet**. Särredovisningen återfinns på ekonomikontoret hos Haparanda Kommun.

Kostnader för räkenskapsrevision

Kostnader för räkenskapsrevision

Sakkunnigt biträde	320	320	165	165
Förtroendevalda revisor	57	57	45	45
Total kostnad för räkenskapsrevision	377	377	210	210

* I räkenskapsrevision ingår kostnader för granskning av kommunens bokföring, delårsrapport och årsredovisning. Granskning av de kommunala företagens räkenskaper utförs av bolagens auktoriserade revisorer och kostnaden framgår av företagens årsredovisningar.

4.5 Driftsredovisning & Investeringsredovisning

Driftredovisning 2020

	Budget 2020			Utfall 2020			20191231	Avvikelse		
	Intäkter	Kostnader	Netto	Intäkter	Kostnader	Netto		Intäkter	Kostnader	Netto
Kommunfullmäktige	0	5 236	5 236	0	2 298	2 298	2 481	0	2 938	2 938
Fullmäktige		3 585	3 585		494	494	813		3 091	3 091
Revision		950	950		863	863	899		87	87
Valnämnd		25	25		5	5	90		20	20
Överförmyndarverksamhet		676	676		936	936	679		-260	-260
Kommunstyrelsen	95 570	193 249	97 679	97 261	189 846	92 585	84 401	1 814	3 403	5 217
Kommunledning	26 413	84 457	58 044	25 578	75 155	49 577	45 575	-835	9 302	8 467
Räddningstjänst	254	7 910	7 656	285	9 831	9 546	7 986	31	-1 921	-1 890
Tekniska	68 780	100 882	31 979	71 398	104 860	33 462	30 840	2 618	-3 978	-1 360
Pensionsförvaltning	1 500	20 756	19 256	1 356	26 575	25 219	17 321	-144	-5 819	-5 963
Samhällsbyggnad	1 733	7 538	5 705	1 777	5 718	3 941	3 899	-56	1 820	1 764
Barn o ungdomsnämnd	84 590	344 336	259 686	98 136	356 157	258 021	257 661	13 546	-11 821	1 725
Socialnämnd	56 327	334 502	278 175	68 562	350 776	282 214	268 635	12 235	-16 274	-4 039
Summa driftbudget	239 880	905 617	665 737	267 092	931 370	664 278	634 398	27 212	-25 753	1 459
Interna poster	-69 825	-69 825		-71 310	-71 310			-1 485	1 485	
Ansvarsåtaganden/borgen		400	400		458	458	147		-58	-58
Förändr sem/ferielöneskuld						-874	1 274		874	874
Intern ränta		-13 224	-13 224		-13 326	-13 326	-13 304		102	102
Poster ej hänförliga till verk. nettokostn		-12	-12		-361	-361	-400		349	349
Verksamhetens nettokostn	170 055	822 956	652 901	195 782	845 957	650 175	622 115	25 727	-23 350	2 377
Finansiella intäkter	1 500		-1 500	4 106		-4 106	-8 379	2 606		2 606
Finansiella kostnader		9 012	9 012		7 929	7 929	6 907		1 083	1 083
Skatter/statsbidrag	683 480		-683 480	691 479		-691 479	-651 124	7 999		7 999
Delsumma	855 035	831 968	-23 067	891 367	853 886	-37 481	-30 481	36 332	-21 918	14 414
Jämförelsestörande poster			0	3 638	3 821	183	44	3 638	-3 821	-183
Summa	855 035	831 968	-23 067	895 005	857 707	-37 299	-30 437	39 970	-25 739	14 231

*En analys och kommentarer av nettokostnadsutvecklingen görs under avsnittet utvärdering av ekonomisk ställning – det finansiella resultatet.

**En analys och kommentarer av budgetavvikelse görs under avsnittet utvärdering av ekonomisk ställning – kontroll.

Driftredovisning 2019	Budget 2019			Utfall 2019				Avvikelse		
	Intäkter	Kostnader	Netto**	Intäkter	Kostnader	Netto*	20181231	Intäkter	Kostnader	Netto
Kommunfullmäktige	797	2 896	2 099	264	2 745	2 481	2 709	-533	151	-383
Fullmäktige		436	436		813	813	674		-377	-377
Revision		900	900		899	899	902		1	1
Valnämnd		99	99	264	354	90	470	264	-255	9
Överförmyndarverksamhet	797	1 461	664		679	679	663	-797	782	-16
Kommunstyrelsen	91 343	176 842	85 499	94 262	178 663	84 401	77 824	2 919	-1 821	1 098
Kommunledning	22 827	73 963	51 136	24 370	69 945	45 575	40 998	1 543	4 018	5 561
Räddningstjänst	254	7 817	7 563	362	8 348	7 986	7 559	108	-531	-423
Tekniska	68 262	95 062	26 800	69 530	100 370	30 840	29 267	1 268	-5 308	-4 040
Pensionsförvaltning	1 200	17 956	16 756	1 507	18 828	17 321	15 218	307	-872	-565
Samhällsbyggnad	1 683	5 890	4 207	1 800	5 699	3 899	3 414	117	191	308
Barn o ungdomsnämnd	84 327	340 573	256 246	96 185	353 846	257 661	254 740	11 858	-13 273	-1 415
Socialnämnd	68 024	328 498	260 474	71 964	340 599	268 635	252 152	3 940	-12 101	-8 161
Summa driftbudget	247 374	872 654	625 280	265 982	900 380	634 398	606 057	18 608	-27 726	-9 118
Interna poster	-66 691	-66 691	0	-68 040	-68 040	0	0	-1 349	1 349	0
Ansvarsåtaganden/borgen		400	400		147	147	393		253	253
Förändr sem/ferielöneskuld			0		1 274	1 274	-525		-1 274	-1 274
Intern ränta		-13 491	-13 491		-13 304	-13 304	-15 187		-187	-187
Poster ej hänförliga till verk. nettokostn			0		-400	-400	-295		400	400
Verksamhetens nettokostn	180 683	792 872	612 189	197 942	820 057	622 115	590 443	17 259	-27 585	-10 326
Finansiella intäkter	1 500		-1 500	8 379		-8 379	-1 259	6 879	0	6 879
Finansiella kostnader		9 500	9 500		6 907	6 907	8 775		2 593	2 593
Skatter/statsbidrag	644 175		-644 175	651 124		-651 124	-623 873	6 949	0	6 949
Delsumma	826 358	802 373	-23 986	857 445	826 964	-30 481	-25 914	31 087	-24 592	6 495
Jämförelsestörande poster			0	224	268	44	-13 926	224	-268	-44
Summa	826 358	802 373	-23 986	857 669	827 232	-30 437	-39 840	31 311	-24 860	6 451

*En analys och kommentarer av nettokostnadsutvecklingen görs under avsnittet utvärdering av ekonomisk ställning – det finansiella resultatet.

**En analys och kommentarer av budgetavvikelse görs under avsnittet utvärdering av ekonomisk ställning – kontroll.

Investeringsredovisning

Nettoinvesteringen visar kommunens samlade utgifter för materiella anläggningstillgångar med avdrag för försäljningsinkomster och eventuella bidrag till investeringar. Kommunen har helt och hållet finansierat investeringarna med likvida medel, som genererats från den löpande verksamheten och har inte upptagit lån till dessa.

INVESTERINGSREDOVISNING*	UTGIFTER 20201231	INVESTERINGS- BIDRAG 1231	INVESTERINGS- NETTO 20201231	BUDGET 2020	AVVIK MOT BUDGET
Samhällsbyggnadsnämnden					
Digitalisering				250	250
Summa Samhällsbyggnadsnämnden	0	0	0	250	250
Kommunstyrelsen					
IT-investeringar	418	32	386	900	514
Landsbygdsutveckling	1 284		1 284	1 450	166
Haparanda Hamn	852		852	1 800	948
Räddningstjänst	403		403	400	-3
Utsmyckning	82		82	300	218
Förändring skolstruktur	32 917		32 917	30 800	-2 117
Gränsvallen	954		954	900	-54
Stallet	3 352		3 352	3 600	248
VA nät & anläggningar	10 047		10 047	9 433	-614
Fastigheter	8 720		8 720	9 433	713
Skyddsvall Golfbana	746		746	200	-546
Gator & vägar	8 161		8 161	9 434	1 273
Samverkan Tornio			0	350	350
Summa Kommunstyrelsen	67 936	32	67 904	69 000	1 096
BARN- OCH UNGDOMSNÄMNDEN					
Kukkola kulturby			0	300	300
Inventarier & inre/yttra miljö	1 357		1 357	600	-757
Summa Barn- och ungdomsnämnd	1 357	0	1 357	900	-457
SOCIALNÄMNDEN					
Reinvesteringar	1 002		1 002	1 000	-2
Summa Socialnämnd	1 002	0	1 002	1 000	-2
S:A INVESTERINGAR	70 295	32	70 263	71 150	887
Pågående projekt (Beslut från tidigare år)					
Kommunal ledningsplats, kommunikation	570		570	0	-570
Resecentrum järnväg	248		248	0	-248
Hälsocentralen	1 612		1 612	3 900	2 288
Bredband ortsammanbindande nät	11 766		11 766	0	-11 766
Leppäniemikajen	390		390	1 970	1 580
Summa Investeringar inkl. pågående.	84 881	32	84 849	75 050	-9 409
Finansiell leasing (fordon)	4 696		4 696		
Summa Investeringsverksamhet till Kassaflödesanalys	89 577	32	89 545		

Kommentar:

Under 2020 har betydande investeringar genomförts för totalt 84,9 mkr. Det mesta avser inom Kommunstyrelsens område 67,9mkr och den nya skolstrukturen som det lagts ned 32,9 mkr på. Inom det tekniska området (Gata, VA och fastighet) uppgår investeringarna till 26,9mkr. För ortsammanbindande nätet (Karungi-Tandfors) har 11,8 mkr satsats under 2020.

Pågående projekt	Investeringsnetto nedlagda investeringar 2017-2020	Investeringsutgifter Prognos återstående projekttid (prognos)	Investeringsbidrag under projekttid (fleråriga) utfall 2017-2020	Investeringsbidrag återstående projekttid (prognos)	Investeringsnetto prognos	Beslutad total utgift - Budget	Avvikelse mot budget
Haparanda Hamn (avslutat)	7 222		2 602	1 500	3 120	5 625	2 505
Kommunal ledningsplats, kommunikation (avslutat)	2 513		948	0	1 565	1 200	-365
Resecentrum järnväg	6 853	500	3 311	0	4 042	4 100	58
Nya skolstrukturen	37 272	29 928	0	0	67 200	67 200	0
Stall (avslutat)	6 931		0	0	6 931	7 500	569
Hälsocentralen	1 612	2288	0	0	3 900	3 900	0
Bredband ortsammanbindande nät*	11 766	70	2 727	0	9 109	150 000	140 891
Leppäniemikajen**	390	1 580		0	1 970	1 970	0
Summa investeringar	74 559	34 366	9 588	1 500	97 837	241 495	143 658

Kommentar:

Ett flertal investeringsprojekt har varit fleråriga och en del avslutats under 2020. Haparanda Hamn är ett sådant där investeringsbidrag väntas även inflyta under 2021. MSB-projektet med att stärka den kommunala ledningsplatsen är avslutat. Vidare har satsningar på stallet genomförts.

*KF §110 2017-06-12 beslutade KF om fiberutbyggnad på landsbygden.

**15/2-21 är frågan om utökad finansiering till Leppäniemikajen uppe på Kommunstyrelsens bord för omDispositionering av ytterligare medel från 2021 investeringsmedel.

4.6 Koncernen i siffror

RESULTATRÄKNING

2020

Belopp i tkr

Ägd andel i dotterföretag %

	Koncern	Staden	Habo	Värmeverket	Brab
		100	100	100	35
Verksamhetens intäkter	256 377	199 420	42 657	39 201	15 391
Verksamhetens kostnader	-849 796	-817 747	-26 418	-32 294	-10 357
Avskrivningar	-49 487	-32 029	-8 833	-4 562	-1 704
Verksamhetens nettok.	-642 907	-650 356	7 406	2 345	3 330
Skatteintäkter	397 712	397 712	0	0	0
Generella statsbidrag och utjämning	293 767	293 767	0	0	0
Finansiella intäkter	3 715	4 106	28	1	0
Finansiella kostnader	-11 296	-7 929	-3 555	-1	-662
Resultat före extraordinära poster	40 991	37 300	3 879	2 346	2 668
Aktuell skatt	-227	0	723	-950	0
Uppskjuten skatt obeskrivbar reserv	574	0	0	455	0
Årets resultat	41 338	37 300	4 602	1 850	2 668

BALANSRÄKNING

2020

	<i>Koncern</i>	<i>Staden</i>	<i>Habo</i>	<i>Värmeverket</i>	<i>Brab</i>
TILLGÅNGAR		100	100	100	35
Anläggningstillgångar					
Immateriella anläggningstillgångar					
Goodwill	0	0	0	0	0
Licenser mm	232	232	0	0	0
Summa immateriella anlägg. tillg.	232	232	0	0	0
Materiella anläggningstillgångar					
Mark, byggnader o tekn. anl.tillg	847 397	581 675	191 245	52 286	20 734
Maskiner och inventarier	65 872	65 115	350	362	132
Summa materiella anlägg. tillg.	913 269	646 790	191 595	52 648	20 866
Finansiella anläggningstillgångar					
Värdepapper, andelar, m.m.	1 084	1 044	40	0	0
Andelar i koncernföretag	54 115	58 765	0	0	0
Övriga fordringar	315	0	315	0	0
Långfristiga fordringar	6 592	10 592	0	0	0
Uppskjutna skattefordringar	7 365	0	7 365	0	0
Summa finansiella anl.tillg.	69 471	70 401	7 720	0	0
Summa anläggningstillgångar	982 972	717 423	199 315	52 648	20 866
Omsättningstillgångar					
Förråd, lager, expl	5 430	3 828	327	1 206	198
Kundfordringar	14 826	14 332	2 179	1 881	0
Övriga fordringar	7 570	5 620	0	1 732	624
Förutbet kostn/Uppl intäkter	54 122	44 344	3 343	6 258	505
Kortfristiga placeringar	66 501	66 501	0	0	0
Kassa och bank	92 550	45 818	16 621	28 174	5 535
Summa omsättn. tillgångar	241 000	180 443	22 470	39 251	6 862
SUMMA TILLGÅNGAR	1 223 972	897 866	221 785	91 899	27 728

BALANSRÄKNING

2020

	<i>Koncern</i>	<i>Staden</i>	<i>Habo</i>	<i>Värmeverket</i>	<i>Brab</i>
		100	100	100	35
Eget kapital					
Ingående eget kapital	550 766	412 506	53 717	27 717	11 111
Årets resultat	41 338	37 300	4 602	1 850	2 668
Summa eget kapital	592 104	449 806	58 319	29 567	13 779
Obeskattad reserv (föreg år)	0	0	0	42 592	0
(Andelen eget kapital)					
Avsättningar					
Pensioner och liknande förpliktelser	27 334	27 334	0	0	0
Avsättn skatter obeskatt reserv	11 052	0	0	11 052	0
Avsättn skatter enl. företags årsred	0	0	0	0	0
Avsättn skatter överb. förvärvsanalys	3 288	0	0	3	0
Övriga avsättningar	3 152	3 134	0	0	50
Summa avsättningar	44 826	30 468	0	11 055	50
Skulder					
Långfristiga skulder					
Långfristiga skulder	387 589	228 850	154 606	4 000	11 808
Leasing	9 423	9 423	0	0	0
Förutbetalda intäkter	40 376	40 376	0	0	0
Summa långfrist. skulder	437 388	278 649	154 606	4 000	11 808
Kortfristiga skulder					
Leverantörsskulder	21 778	20 184	2 175	924	1 031
Upplupna kostn/Förutbet intäkt	105 886	95 871	6 448	3 331	675
Övriga kortfristiga skulder	21 990	22 888	237	430	385
Summa kortfrist skulder	149 654	138 943	8 860	4 685	2 091
Summa skulder	587 042	417 592	163 466	8 685	13 899
SUMMA EK, AVS. OCH SK	1 223 972	897 866	221 785	91 899	27 728

KONCERNFINANSIERINGSANALYS

2020

	<i>Koncern</i>	<i>Staden</i>	<i>Habo</i>	<i>Värmeverket</i>	<i>Brab</i>
		100	100	100	35
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN					
Årets resultat	41 338	37 300	4 602	1 850	2 668
Justeringar för av- och nedskrivningar	49 487	32 029	8 833	4 562	1 704
Justering gjorda avsättn pensioner o övriga avsättn (skatt)	-995	0	0	-995	0
Justering för övriga ej likviditetspåverkande poster	8 008	13 690	-4 426	-1 163	75
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital	97 839	83 019	9 009	4 254	4 447
Ökn(-)/minskn(+) förråd och varulager	-190	-22	123	-343	150
Ökn(-)/minskn(+) kortfristiga fordringar	-8 456	-6 643	-2 846	594	1 255
Ökn(+)/minskn(-) kortfristiga skulder	18 285	17 320	-1 271	2 127	311
Kassaflöde från den löpande verksamheten	107 478	93 674	5 015	6 632	6 163
INVESTERINGSVERKSAMHETEN					
Investering i materiella anläggningstillgångar	-112 168	-89 545	-16 635	-5 064	-2 639
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	5 348	0	5 348	0	0
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar	-38	0	-38	0	0
Kassaflöde från den löpande investeringsverksamheten	-106 858	-89 545	-11 325	-5 064	-2 639
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN					
Kortfristig del	82	82	0	0	0
Nyupptagna lån	15 578	578	15 000	0	0
Amortering av skuld	-10 105	-10 000	0	0	-300
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	5 555	-9 340	15 000	0	-300
Årets kassaflöde	6 176	-5 211	8 690	1 568	3 224
Likvida medel vid årets början	86 375	51 029	7 931	26 606	2 311
Likvida medel vid årets slut	92 550	45 818	16 621	28 174	5 535

5. VERKSAMHETSBERÄTTELSE

5.1 Kommunstyrelsen

Årets viktigaste händelser

- En företagslots har anställts på heltid
- Näringslivschef har rekryterats
- Landsbygdsansvarig har rekryterats
- Tillväxtenheten har flyttat till Gula Huset
- Projektet för förbättrat företagsklimat pågår
- Uppdraget med de externa etableringskonsulterna har avslutats
- Det stödjande arbetet med att skapa en aktiv företagarförening har påbörjats
- Projektledare har anställts för det gemensamma gränsöverskridande besöksnäringensprojektet med Torneå; Two countrys one destination. Projektet har trots pandemins påverkan fortskridit med oförändrat slutdatum.
- Förnyelse av uppdrag av Heart of Lapland angående besöksnäringen och Nyföretagarcentrum för stöd vid nyföretagande samt utveckling av kvinnligt affärsnätverk har genomförts.
- K-Rautahuset har ny ägare
- Genomfört utbildning "Förenkla helt enkelt," för tjänstemän och politiker för att förenkla för företagen, en handlingsplan med förbättringsåtgärder har efter utbildningen tagits fram och dessa åtgärder skall utföras.
- En strategi för Haparandas skärgårds utveckling år 2021-2023 har framtagits
- Framtagning av en samverkansleveransorganisation "Team Haparanda" för kommande etableringar har påbörjats med hjälp av Invest in Norrbotten
- Projektet landbaserad fiskproduktion har startat där även möjlig plats för etablering tagits fram och marknadsföres i samråd med Invest in Norrbotten mot tilltänkta intressenter.
- Projekt Tornedalens järnvägs museum pågår
- Projekt stärkt jämställdhet och folkhälsa samt sysselsättning i ett hållbart perspektiv pågår
- Jämställdhetsprojektet Deviloop har genomförts i samverkan med bland annat Region Norrbotten
- 55 nya företag registrerade under året, varav 33 aktiebolag
- Inspelning av 2021-års serie av Robinson har genomförts i Haparanda och Kalix skärgård vilket lett till ökat skärgårdsutvecklingsarbete.
- Framtagning av Tillväxtstrategi 2021-2023 har påbörjats där samverkansdialog med lokalt näringsliv samt politiken har stor påverkan för slutresultatet

Arbetsmarknadsenhet

- ESF-projekt "Unga mot arbete" är i sin slutfas
- Aktiviteter för nyanlända har startat
- Två nya handledare på resursverkstan
- Samarbete med tekniska enheten
- Har startat arbete för att minska försörjningsstöd
- under sommaren har feriearbetande ungdomar ökat
- projekt under sommar i åldersgruppen 18-21 som feriearbetare med anledning av Covid19

Fastighet

- Ombyggnationer för den nya skolstrukturen pågår, främst är det med Marielundsskolan. Byggandet av ny matsal på Språkskolan/Eden är klart.
- Byte av tak och fasad för Marielundsskolan är färdigställt.
- Närstaskolan är tömd, verksamheten är flyttad till Grankulleskolan.
- Uppfräschning av folktandvårdens lokaler är färdigställt.
- Byggandet av det nya stallet vid Björka är klart.
- Kommunen är med i kooperativet som bygger det nya särskilda boendet.
- Renovering av hälsocentralen har startats i januari 2021.
- Järnvägsstationen renoveras för att kunna fungera vid start av persontrafik under våren 2021.
- Installation av sprinkleranläggning i Lunden för Serviceboende pågår.

Gata och VA

- Sesarö avloppsreningsverk – ombyggnation skruvpump och direkt pumpar slam till frystorkanläggningarna
- Byte vattenledning "Kukkolasträcka" ca 700m färdigställd
- Konvertering av verksamhetssystemet SCADA pågår

- Ca 12 läckor fram till december, samt att elektronik och styrning skadats under sommarens åskväder
- Kommunikation till Lahtis, Kirveskari, Fiskarvägen
- Ombyggnation Sillanpää pumpstation pga. haveri
- Filmning spilledningar från Tages- Huhtas, åtgärdat en sträcka på ca 170 m med glasfiberinstrumpning under bäcken vid Mattila byagård
- Röktestning hela Marielund pga. inläckage i spilledningsnätet
- Projekt konstgjord infiltration är i gång och skall vara klart till maj -21
- Re-investering Skomakargatan Gata/VA/Vägbelysning (sträckan Köpmansgatan-Åkergatan) färdig förutom asfaltering 2021.
- Re-investering Strandgatan Gata med bärlager och asfalt (Södra Esplanaden – Packhusgatan) färdigställd (inget VA bytt), kvarstår åtgärd trottoarer och ny belysning år 2021
- Re-investering Marielundsvägen Gata och ny GC-bana (Curteliusvägen-Slingvägen) inkl. trumbyten, asfaltering 2021.
- Re-investering Stationsgatan Gata och delvis VA (Köpmansgatan-Lasarettsgatan) Etapp 2 med asfaltering färdigställd.
- Re-investering GC-bana längs Stationsgatan med nytt övergångsställe (Stationsgatan-Repslagaregatan), nytt trafikljus i korsningen Repslagaregatan/Köpmansgatan. Ingår i projekt säker skolväg från Grankullen som färdigställs 2021.
- Projekt samförläggning vägbelysning/markförlagd El med nya stålstoipar, fundament, kabel och nya LED-armaturer i Pellinpää (färdigställt 2020), i Leppikari (påbörjat och färdigställs 2021) samt längs Storgatan från Bondegatan – korsningen Cape East (färdigställt 2020).
- Projekt ny GC-belysning med LED på Tjärhovet längs GC-vägen från Bomgatan - Båtuppläggnings/Storgatan är färdigställt.
- Projekt ny GC-belysning med LED i EU-parken från Gränsbågen – EU-bron/Riksgränsen färdigställt.
- Projekt ny vägbelysning LED Keräsjoivägen (väg 729) 1500 m från Palo till Kaskinkangas samt förstärkning av befintlig belysning 2600 m från Kaskinkangas till Vittikko. Påbörjat 2020, färdigställs 2021 pga. fördröjt grävstillstånd från Trafikverket.
- Re-investering förstärkning slänt mot gropen (0-250 bergkross) och skyddsräcke på GC-vägen öster om/längs med Krannigatan från E4 – Riksgräns/Länsiranta. GC-vägen fick även ny anslutning mot GC-väg/port under E4. Projektet är färdigställt.
- Re-investering Lasarettsgatan på sträckan Stationsgatan – Torggatan med ny beläggning, nya trottoarer och P-fickor, dagvattenbrunnar och ny vägbelysning LED. Färdigställd.
- Re-investering med fräsning, bärlager och ny asfaltbeläggning på Björnholmsgatan på sträckan Ängsgatan till korsningen Ripvägen/Norrmalmsvägen. Färdigställd.
- Re-investering och nysådd av grönytor längs stranden Torneälv från Fabriksgatan/Cementkajen till Bryggargränd. Färdigställd.
- Under vintern 2019/2020 har körts 24 st. fulla snösvängar och 32 st. snösvängar på prioriterat vägnät samt GC-vägar, 18 sandsvängar med 8 300 ton sand samt isrivning med 451 maskintimmar vilket är rekord för både sandning och isrivning.

Räddningstjänsten

- Ny räddningschef har anställts i maj
- 4 nya räddningsmän är färdigutbildade
- 1 ny räddningsledare utbildad, klar v48
- 7 Brandmän utbildas i Fartygsbefäl Klass 8
- Nya Lagen om Skydd mot Olyckor godkänd av Riksdagen i slutet av 2020
- Totalt 165 larm under 2020 en ökning med 11% jämfört med ifjol

Ekonomi

KLF 2020	Utfall 2020	Budget 2020	Avvikelse	Utfall 2019
Intäkter	-97 261	-95 570	1 691	-94 262
Kostnader	189 846	193 249	3 403	178 663
Totalsumma	92 586	97 679	5 093	84 401

KLF 2020	Utfall 2020	Budget 2020	Avvikelse	Utfall 2019
Kommunledning & KS	11 408	13 944	2 536	12 528
Kansli	4 098	4 565	467	4 007
Tillväxtenhet	6 151	7 188	1 037	3 304
Arbetsmarknadsenhet	6 466	8 760	2 294	5 441
Personalkontor	4 750	5 716	966	6 367
Ekonomikontor	7 591	7 330	-261	5 713
Löne- & pensionsökning	0	107	107	0
IT-kontor	4 590	5 017	427	4 719
Kollektivtrafik	4 275	4 742	467	2 814
Teknisk enhet	33 441	31 979	-1 462	30 840
Gränssamarbetsutvecklare	270	675	405	681
Räddningstjänst	9 546	7 656	-1 890	7 986
Totalsumma	92 586	97 679	5 093	84 401
Pensioner	25 219	19 256	-565	17 321

Resultat

Kommunstyrelsen redovisar ett överskott om +5 093 tkr för 2020.

Större avvikelser inom kommunstyrelsens verksamhet

Kommunledning & KS +2 536 tkr

Kommunledningens överskott beror till största del på att insatser för marknadsföring, evenemang och ledarutveckling inte genomfördes på grund av pandemin. Enheten har också haft vakant tjänst.

Arbetsmarknadsenhet +2 294 tkr

Enheten visar ett överskott då det har funnits vakanta tjänster under året och projektmedel har kunnat användas för att finansiera feriearbete till ett utökat antal elever. Resursverkstad visar också ett överskott om +200 tkr.

Tillväxtenhet +1 037 tkr

Enheten har ett överskott om +1 037 tkr pga. Personalkostnaderna varit lägre än budgeterat och samt att externa medel för att förbättra företagsklimat kunnat nyttjas under året.

Personalkontor +966 tkr

Enheten uppvisar ett överskott gentemot budget då kostnaderna för företagshälsovård minskat. Även utfallet för personalkostnaderna är lägre än budgeterat pga. vakanta tjänster under året.

Ekonomikontor -261 tkr

Enhetens underskott härrör sig från att man under året har gjort utrangeringar som inte helt täcks av budget.

Teknisk enhet - 1 462 tkr

Fastigheter har ett överskott om 753 tkr pga. ökade hyresintäkter samt minskade kostnader. Inom gator och vägar är underskottet -497 tkr, beroende ökade kostnader för reparation och underhåll av väg- och belysningsnät. VA verksamheten hade högre kostnader för avloppsrening och avfallshantering beräknad, underskottet för verksamheten uppgick till -1 717 tkr.

Räddningstjänst -1 890 tkr

Underskottet kan förklaras med reparation av en kranbil med 670 tkr samt högre personalkostnader än beräknat.

Målfredovisning

Nämndens mål	Kommentar	Indikatorer										
<p> Vara ett starkt varumärke</p>	<p>Tyvärr har den pågående pandemin Covid-19 medfört att planerade evenemang har ställts in eller framflyttats. Från och med 2020 har ett särskilt evenemangsstöd införts om 1 miljon kronor per år. I och med att gränsen är stängd har även vissa samverkansprojekt flyttats fram. Interreg projektet Two Countrys - One Destination har beviljats stöd och påbörjats under 2020. Projektet är ett samverkansprojekt med Tornio där det övergripande målet med är stärka turismen i området och öka internationaliseringsgraden för HaparandaTornio.</p> <p>Under våren har beslut tagits om en extra satsning på marknadsföring för att stärka platsvarumärket. Inom tillväxtenheten har en rekrytering genomförts för att stärka besöksnäringen.</p> <p>En förstudie gällande utvecklingen av järnvägsstationen har påbörjats med extern finansiering och beräknas vara slutförd våren 2021. Förstudien ska ge förslag på innehåll och utveckling med fokus på det kommersiella, historiska och kulturella med anpassning till att persontrafiken startar upp senast april 2021.</p> <p>Sommaren 2020 har Expedition Robinson spelats in i Haparanda skärgård för både Sveriges och Finlands produktioner, vilket är unikt då denna tv-produktion aldrig spelats in i Sverige tidigare. Ett arbete har påbörjats för att tillvarata möjligheterna som detta starka varumärke kommer att medföra för kommunen. Även författaren Hans Rosenfeldts nya bok Vargasommar, som utspelas i Haparanda har medfört positiv exponering av kommunen. I HBO:s succéserie Björnstad, som sändes under 2020, är avsnitt inspelade i Haparanda.</p>	<p>Evenemang</p> <p>Större kulturevenemang – Happy new twice, Ontheborder, Kalottjazz/blues har ställts in. Finansiering av 5st event har genomförts.</p> <p>Antal medborgardialoger - 0</p> <p>Antal samverkansprojekt</p> <p>PB – Gemensam strategi med Tornio Gemensam kommunikation Covid-19</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="2">Antal möten 2020</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Etableringsgruppen(näringslivet)</td> <td>2</td> </tr> <tr> <td>Haparanda-Torneå teknik</td> <td>1</td> </tr> <tr> <td>Provincia Bothniensis ledningsgruppen</td> <td>3</td> </tr> <tr> <td>Provincia Bothniensis styrelse</td> <td>2</td> </tr> </tbody> </table> <p>Two countrys – One destination Unesco</p> <p>Delaktighetsindex – 65%</p>	Antal möten 2020		Etableringsgruppen(näringslivet)	2	Haparanda-Torneå teknik	1	Provincia Bothniensis ledningsgruppen	3	Provincia Bothniensis styrelse	2
Antal möten 2020												
Etableringsgruppen(näringslivet)	2											
Haparanda-Torneå teknik	1											
Provincia Bothniensis ledningsgruppen	3											
Provincia Bothniensis styrelse	2											
<p> Ett starkt näringsliv</p>	<p>Tillväxtenhetens arbete med näringslivsutveckling har omprioriterats under våren pga. Covid-19. Fokus har lagts på stöd till det lokala näringslivet. I samarbete med övriga Tornedalskommuner och Nyföretagarcentrum Nord har en företagsjour Tornedalen inrättats. Lotsfunktionen har förstärkts och ett åtgärds paket omfattade 4,85 mkr har riktats till närings- och föreningsliv i kommunen. Åtgärds paket omfattade sammantaget</p> <ul style="list-style-type: none"> • Företagsjour Tornedalen • Förstärkt lotsfunktion • Förlängning av betalningsvillkor till 90 dagar • Förskotts betalningar och kortare betalningstider för kundfakturor • Direktupphandling för att främja lokalt näringsliv • Anställning av vikarier från näringslivet • Nätverksträffar med handel och besöksnäring <p>Näringslivsriktade insatser</p> <ul style="list-style-type: none"> • Avgiftsbefrielse livsmedelstillsyn (restauranger) • Bygglovsavgiftbefrielse för privatpersoner 2020 • Avgiftsbefrielse för arrendeavgifter (restauranger) • Avgiftsbefrielse för tillfälliga serveringstillstånd • Marknadsföringsinsatser handel och besöksnäring • Utökning av ferieplatser (även till näringslivet) • Ungdomsjobb för unga i åldern 18–21 år • Avgiftsbefrielse för torghandel • Utbildning i webbhandel/marknadsföring • Ersättning för inställda evenemang • Presentkort i lokala butiker till kommunanställda <p>Tv-produktionen Expedition Robinson bör bidra till att stärka besöksnäringen och upplevelseindustrin i HaparandaTornio.</p> <p>Enligt Svenskt Näringslivs ranking klättrar Haparanda 40 placeringar, från plats 282 till 242 i Sverige. Det är den bästa placeringen sedan 2012.</p> <p>Arbetsmarknadsenheten har fått ett utökat uppdrag att i samarbete</p>	<p>Antal praktikplatser 175 (f.g år 168)</p> <p><u>TEM Rapport (Avser 2019, levererad nov 2020)</u></p> <p>-Omsättning turism 1,2 miljarder</p> <p>Turismkronan: Shopping 67% (834 milj.kr varav dagbesöken 803 milj.kr),</p> <p>Transport/drivmedel 10% Restaurang 9%, Livsmedel 9% Logi 3% Aktiviteter 2%.</p> <p>477 årssysselsatta</p> <p>Kommersiella gästnätter har ökat med drygt 16 000 i antal vilket innebär en omsättningsökning med 21 miljoner.</p> <p>Hotellen är den kategori som omsättningsmässigt är starkaste aktören i kategorin kommersiella gästnätter med sina 40 miljoner (28% andel av totalt antal gästnätter inkl. de ej kommersiella). Utländsk övernattnings turism bedöms omsätta cirka 44 miljoner kronor i Haparanda år 2019. Den vanligaste utländske kommersiella besökaren när det gäller, hotell, stugby, vandrarhem samt ordnad camping kommer från Norge.</p> <p>Totalt sätt är den dominerande övernattningskategorin i Haparanda boende hos släkt/vänner, dessa nätter motsvarar antalsmässigt 36% av övernattningarna. I jämförelse för Haparandas näringsliv</p>										

Nämndens mål	Kommentar	Indikatorer
	<p>med socialförvaltningen skapa förutsättningar för att öka den egna försörjningen hos stödmottagare. Försörjningsstödet har under 2020 minskat med 15 %.</p> <p>Antalet stödanställda/praktikplatser i kommunen för 2020 har ökat till 175 platser, jämfört med föregående år 168 platser.</p> <p>Med tanke på indikatorernas positiva utveckling anses målet uppfyllt.</p>	<p>omsätter en hotellgäst omkring åtta gånger mer än en motsvarande boende hos släkt/vänner.</p> <p>Sammantaget bör vi glädjas åt siffror för år 2019, men även inse att motsvarande för år 2020 troligtvis kommer att visa på ett utfall motsvarande ett tapp på minst hälften. Då det gäller logi troligtvis tappat bli ännu större p.g.a. de senaste årens relativt positiva utfall av antal utländska gäster, de kommer av globala pandemiskäl utebli turiståret 2020.</p> <p>Nyregistrerade företag per 1000 invånare 2020 – 5,47 2019 – 5,58</p> <p>Företagsklimat (Svenskt näringsliv) 2020 – 242 2019 – 282</p>
<p> Hållbar infrastruktur</p>	<p>Fortsatt hög investeringstakt i infrastruktur inom Tekniska området. Anpassningar av skolstrukturen pågår med omfattande ombyggnationer av fastigheter. Kommunfullmäktige har under våren beslutat om en kooperativ hyresrättsförening i samarbete med Riksbyggen.</p> <p>Översyn av trafikföreskrifter där en inventering av beslut tagna i kommunen har genomförts för att säkerställa att trafikföreskrifterna finns registrerade i svensk trafikföreskriftssamling hos Transportstyrelsen. En översyn av skyltningen har genomförts. Vidare har ett förslag presenterats politiskt för lokala trafikföreskrifter för centrala Haparanda. Ett fortsatt arbete med centrala Haparanda kommer att ske under 2021 enligt politiskt uppdrag.</p> <p>Ett omfattande internt arbete för att skapa e-tjänster inom HR och skola har genomförts under året. Nästa steg i den digitala utvecklingen planeras gällande servicen till föreningar.</p> <p>Bredbandsutbyggnaden fortskrider och östra kommundelen, älvdalen uppåt, är till största delen klar. Ortsammabindande nät Karungi-Tandfors är färdigt.</p> <p>Vad gäller energiförbrukningen har denna minskat med -1,5% för 2020. Där ser vi dock en ökning på grund av Coronapandemin som medfört ökad uppvärmningsförbrukning då kraven på ventiler har ökat.</p>	<p><u>Energieffektivisering</u></p> <p>Energiförbrukningen har minskat med 1,5 % gentemot föregående år. Vi ser dock en ökning vad gäller uppvärmningskostnader som är Coronarelaterat i samband med ökade krav på ventiler i våra fastigheter vilket medför att målet inte kan nås. Sammantaget har en minskning skett med 267 569 kwh.</p> <p>Investeringar 2021</p> <p><u>Tillgång till bredband minst 100 Mbit</u></p> <p>2019 – 59,8% 2018 – 56,7%</p> <p>Bredbandsutbyggnaden i östra kommundelen är i till störredelen klar. Kvarstår ca 40 fastigheter – sent inkomna anmälningar samt Lugnetsbacken. Skall slutföras i nästa år. Ortsammabindande nät Karungi Tandfors klart fibermässigt. Återstår besiktning av markarbeten som inte kunde genomföras pga. snö och vattenfyllda diken.</p>
<p> Förbättra folkhälsan</p>	<p>Drogvaneundersökningen är genomförd i april till för elever i åk 8. Drogvaneundersökningen 2020 sammanfattning:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rökning ökar för killar • Rökning minskar för tjejer • Det dagliga drickandet av energidryck har minskat • Snus ökar för både killar och tjejer • Alkohol minskat för både killar och tjejer • Provat en gång alkohol ökat för tjejer • Tidig alkoholdebut • Fler ungdomar som blir erbjudna droger • E-cigarett går minskar men ligger fortfarande högt • Oro för föräldrarnas alkoholvanor • Oro för sitt spelande • Unga känner sig inte sedda och hörda hemma <p>ANDTS arbetet fortsätter och arbetet utgår delvis från enkäten. Ett flertal pedagoger i högstadiet har utbildats i cannabisprogrammet för att förmedla bättre kunskaper och därigenom minska missbruket av narkotika. Ett medborgarlöfte 2020-2022 mellan lokal polis och Haparanda stad är upprättats. Åtgärder inom jämställdhet har varit</p>	<p><u>Hälsa på lika villkor 2021</u></p> <p><u>Nationella trygghetsundersökning (NTU)</u></p> <p>Ett medborgarlöfte 2020-2022 mellan lokal polis och Haparanda stad är upprättat. Trygghetsvandringar sker normalt sett regelbundet, dock finns inga dokumenterade under 2020.</p> <p>Drogvaneundersökningen är genomförd i april 2020 för elever i åk 8.</p> <p><u>Antal föreningsaktiva/aktiviteter</u></p> <p>Lokalt aktivitetsstöd kopplat till specialförbund inom Riksidrottsförbundet. Bidragen för lok som betalas ut 2020 är för föregående år (2019), vi kan först se skillnaderna vårterminen 2021. Finns tyvärr inga aktuella siffror att ta fram.</p>

Nämndens mål	Kommentar	Indikatorer										
	<p>satsningar på att öka kunskapen och implementera arbetet med Agenda 2030, CEMR deklARATIONEN, regeringens 6 jämställdhetsmål för att stärka jämställdheten i kommunen. Under året har också frågor som ensamhet i samband med Covid-19, utanförskap, mäns våld mot kvinnor behandlats. För folkhälsan har arbetet med att implementera satsningar inom förebyggande insatser inom hälsa och droger fortsatt.</p>	<p>Kommunen ska införskaffa en systemlösning för bokning och bidrag vilket underlättar all statistik avsevärt för Haparanda kommun, detta system räknas vara i drift senast januari 2021.</p> <p>Under första halvåret 2020 har det tillkommit 2-3 nya föreningar i Haparanda vilket är positivt, generellt är centralorten Haparanda tillfredsställande, det som kan ses som alarmerande är föreningslivet i yttre områden (landsbygden) som inte har någon naturlig återväxt, Lappråsk, Kärrbäck, Sävis.</p> <p>Dessvärre har pandemin påverkat aktiviteter och verksamheter till det negativa i form av inställda aktiviteter eller väldigt begränsade möjligheter till verksamhetsaktiviteter, finns en risk att föreningar tappar medlemmar pg a rådande omständigheter.</p> <p><u>Invånare med fetma</u> 26 % (2018), Riket 17 % (2018)</p> <p><u>Invånare med riskabla alkoholvanor</u> 18 % (2018), Riket 15 % (2018)</p> <p><u>Invånare som röker dagligen</u> 12 % (2018), Riket 8 % (2018)</p>										
<p> Vara en attraktiv arbetsgivare</p>	<p>Senaste medarbetarundersökningarna genomfördes under 2019 avseende den psykosociala arbetsmiljön för stadshusets personal samt ledare i hela kommunen. Dessa undersökningar visade övergripande på ett högt förtroende mellan ledare och medarbetare men lägre förtroende mellan förtroendevalda och tjänstepersoner. En kommunövergripande medarbetarundersökning planeras under 2021.</p> <p>Utifrån en revisionsrapport hösten 2020 från EY har en handlingsplan tagits fram för att stärka och förbättra arbetsmiljön på alla nivåer.</p> <p>En gemensam virtuell och digital löneadministration med Övertorneå kommun har drifatts från och med 1 januari 2020, vilket medför möjligheter till nya arbetssätt, metoder och minskar sårbarheten och underlättar kompetensförsörjning inom området.</p> <p>Att vara en attraktiv arbetsgivare är betydelsefullt utifrån flera aspekter. För att säkra kompetensförsörjning, dvs möjliggöra att kunna behålla och attrahera rätt kompetens, är det viktigt att ses som en attraktiv arbetsgivare både bland befintlig personal och potentiella kandidater inte minst utifrån en allt mer konkurrensutsatt arbetsmarknad.</p> <p>Sjukfrånvaron har under 2020 har ökat till 7,10 % jämfört med föregående år 5,4 %. Sjukfrånvaron har högst sannolikt påverkats av pågående pandemi.</p>	<p>Medarbetarundersökning 2020</p> <p>En kommunövergripande medarbetarundersökning planerades att genomföras under hösten 2020. Men pga. pandemin har HR fått skjuta upp medarbetarundersökningen.</p> <p>Kommunens sjukfrånvaro år 2020:</p> <table border="1" data-bbox="1129 1173 1522 1413"> <tbody> <tr> <td>Socialförvaltningen</td> <td>8,87%</td> </tr> <tr> <td>Barn- och ungdomsförvaltningen</td> <td>6,59%</td> </tr> <tr> <td>Kommunledningsförvaltningen</td> <td>3,54%</td> </tr> <tr> <td>Samhällsbyggnadsförvaltningen</td> <td>0,74%</td> </tr> <tr> <td>Kommunen</td> <td>7,21%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Har stigit pga. pandemin jmf med 2019 års siffror på 5,4%.</p>	Socialförvaltningen	8,87%	Barn- och ungdomsförvaltningen	6,59%	Kommunledningsförvaltningen	3,54%	Samhällsbyggnadsförvaltningen	0,74%	Kommunen	7,21%
Socialförvaltningen	8,87%											
Barn- och ungdomsförvaltningen	6,59%											
Kommunledningsförvaltningen	3,54%											
Samhällsbyggnadsförvaltningen	0,74%											
Kommunen	7,21%											

5.2 Socialnämnden

<u>Socialnämnden (TKR)</u>	2020		201912	
	BUDGET	UTFALL	AVVIKELSE	UTFALL
Intäkter	-56 327	-68 001	11 674	-70 931
Kostnader	334 502	350 215	-15 714	339 567
Summa	278 175	282 215	-4 040	268 636

<u>Socialnämnden (TKR)</u>	2020		201912	
	BUDGET	UTFALL	AVVIKELSE	UTFALL
Gemensam verksamhet	16 137	13 098	3 039	21 170
Arbetsmarknadsåtgärder	1 526	1 000	526	958
Äldreomsorg	158 865	165 042	-6 176	157 134
Handikappomsorg	48 282	51 320	-3 038	48 963
Social omsorg	53 364	51 755	1 610	40 410
Summa	278 175	282 215	-4 040	268 636

Årets resultat

Socialnämnden visar den 201231 ett resultat om - 4 040 tkr gentemot budget. Betydande avvikelser återfinns inom äldreomsorgen (- 6 176 tkr) och handikappomsorgen (- 3 038 tkr).

Den gemensamma verksamheten visar ett positivt resultat om 3 039 tkr på grund av de organisatoriska förändringar som genomförts inom administrationen under den senare delen av året.

Socialnämnden har under året haft merkostnader om 3 294 tkr som är hänförliga till den pågående Covid-19 pandemin.

Beslut om en ny lednings- och förvaltningsorganisation antogs enligt den av socialnämnden beslutade åtgärdsplanen under den senare delen av året. Den totala effekten av åtgärderna uppgår till 4,3 miljoner för 2020 och en prognostiserad helårseffekt 2022 om 15 miljoner.

En äldreplan har upprättats och sträcker sig fram till 2035. Äldreplanen innehåller inriktningar för att undvika bland annat ensamhet genom uppsökande hembesök. En inriktning gällande välfärdsteknik och attraktiva boenden för äldre återfinns också i denna plan.

Förvaltningen har under året arbetat med Arbetsmiljöverkets rekommendation gällande arbetsmiljön på Klippans vård- och omsorgsboende. Den nya schemastrukturen som tidigare implementerats inom handikappomsorgen planterades under hösten i de särskilda boende Lunden och Klippan.

Äldreomsorgen – 6 176 tkr

Hemtjänsten – 6 283 tkr ser ett ökat inflöde av kunder. En stigande trend under 2020 är LOV-entreprenörernas ökning i omfattning.

Korttidsenheten – 403 tkr ser ett minskat behov och verksamheten har stängd en av två avdelningar. Samverkan med regionen har bidragit till alternativa lösningar för att hantera behoven inom denna kategori.

Den särskilda boendeverksamheten visar ett positivt resultat om 766 tkr då budgeten för det biståndsbedömda trygghetsboende (2 384 tkr) inte är använd under året.

Handikappomsorgen – 3 038 tkr

Personlig assistans – 2 651 tkr har fortsatt utmaningar gällande bemanning samt rättsliga tvister med Försäkringskassa gällande finansiering assistansersättningar.

Omsorgen – 508 tkr fortsätter att uppvisa goda resultat jämfört med föregående årsnivåer ((- 2 579 tkr). Enheten uppvisar dock förfarande ett underskott på grund av ökade kostnader i samband med den pågående pandemin. En ökad samverkan och delaktighet bland personal har varit en bidragande faktor till de goda resultaten enheterna uppvisar.

Social omsorg + 1 609 tkr

Försörjningsstödet (+ 1 671 gentemot budget) tkr har minskat med 15 % gentemot föregående år. Den nedåtgående trenden kan förklaras genom en ökning av arbetsmarknadspolitiska insatser samt förändringar i samband med den pågående pandemin. Enheten ekonomiskt bistånd fortsätter att arbeta med prioriterande grupper i god samverkan med arbetsmarknadsenheten, skola och andra samhällsaktörer. Integrationsenheten (+ 197 tkr) ser en intäktsminskning på nästan 9 mkr gentemot föregående gällande ersättning från migrationsverket.

Ersättning uppgår till 4,6 mkr för 2020. Intäkterna kommer succesivt att minska framöver. Samtidigt kvarstår en del av kostnaderna för integrationsverksamheten.

Barn och ungdomsvård uppvisar ett underskott om – 3 043 tkr gentemot budget.

Efter en händelserik vår och tidig sommar hänger ett orosmoln över barn och ungdomsplaceringar. Verksamheten har arbetat aktivt med hemmaplanslösningar för att stadigvarande förbättra den enskildas situation.

Investeringsredovisning (191231) (tkr)

Investeringsredovisning	Budget	Utfall	Avvikelse
Inventarier	1 000	1 002	-2
Totalsumma	1 000	1 002	-2

Måltredovisning

Nämndens Mål	Kommentar	Indikator
<p> Arbeta aktivt för jämlikhet i hälsa och levnadsvillkor.</p>	<p>Förvaltningen har under året genomfört stickprovskontroller på beviljade insatser, städ, och ser ingen skillnad i beviljandet av insatser. Nu under pågående pandemi har mycket av förvaltningens arbete i denna fråga handlat om att kunna tillgodose vår äldres behov av att kunna träffa sina anhöriga på ett säkert sätt samt förbygga ensamhet och psykisk ohälsa. Detta arbete har skett i samverkan med bland annat kyrkan. Arbetet är pågående.</p>	<p>En jämn fördelning av beviljade timmar inom serviceinsatser mellan män och kvinnor.</p> <p>Genom stickprovundersökning under juni månad 2020. För förvaltningen fram att männen har i snitt 2,375 tim beviljade städ insatser per vecka och kvinnorna 2,281 tim i veckan.</p>
<p> Förbättra samarbetet inom det förebyggande området (gemensamt BUN & SN) & andra aktörer (SN)</p>	<p>Förvaltningarna har tillsammans ansökt om medel för att förstärkt kunna arbeta med aktiviteter ur "förebyggande årshjulet". Så som våld i nära relation, heders problematik riktat mot barn och unga samt pedagoger. En arbetsgrupp har bildats i samarbete med elevhälsochefen och öppenvården inom individ och familjeomsorgen, arbetet fortgår under 2020 och fram till våren 2021.</p> <p>Samverkan har förstärkts via att HR enheten är med i arbetet med att ta fram en kommungemensam strategi kring ANDTS. En arbetsgrupp har bildats inom detta område. Arbetet beräknas vara klart 201031.</p> <p>En ansökan om att arbeta med utanförskap har skickats in och vi inväntar svar på ansökan från Delegation mot segregation.</p> <p>samtligt arbete som beskrivs i "förebyggande årshjulet" är pågående och har inte påverkats av den pågående pandemin i någon stor utsträckning.</p>	<p>Genomfört samverkansinsatser tillsammans med</p> <ul style="list-style-type: none"> - Övertorneå - Överkalix - Tornio - Barn & Ungdomsnämnden
<p> Medarbetarna inom verksamheten ska ha rätt kompetens att utföra sitt uppdrag.</p>	<p>Medarbetarna har en grundläggande kompetens inom respektive arbetsområde, sjuksköterska, undersköterska, socionomer.</p> <p>Vi saknar beredskapskompetens och detta har tydligt framkommit under pandemin Covid -19. Förvaltningen tar med sig lärdom gällande detta inför framtiden.</p> <p>Mycket av förvaltningens utvecklingsarbete med kompetensutveckling har avstannat under pandemin.</p>	<p>Grundkompetens – 100%</p>
<p> Budget i balans</p>	<p>Socialnämnden når inte en budget i balans under 2020. En arbetsgrupp tillsammans med kommunstyrelsen har under året varit verksam för att arbeta med socialförvaltningens budget. Detta då ett förväntat underskott inför 2021 låg på ca: 15 mkr. Arbetsgruppen har avvecklats under hösten 2020 då förvaltningen sjösatt samtliga åtgärder för att få ner det prognostiserade underskottet på 15 mkr.</p> <p>Inför 2022 förväntas åtgärderna ge full effekt och då har det prognostiserade underskottet hämtats hem i sin helhet.</p>	<p>Underskott -4,0 mkr</p>
<p> Brukarna ska vara delaktiga i utförandet av de insatser som ges.</p>	<p>Förvaltningen ligger efter med i arbetet med att säkerställa att samtliga genomförandeplaner är aktuella. Förvaltningen arbetar med uppföljningsrutiner kring genomförandeplan, som ska uppdateras senast vart 6:e månad.</p> <p>Stickprovskontroll har genomförts på tre avdelningar inom SÄBO, På dessa avdelningar har samtliga en aktuell genomförandeplan.</p> <p>Det har under december 2020 framkommit stora brister inom viss av vår SÄBO verksamhet så som uteblivna läkemedelssigeneringar och inaktuella genomförandeplaner. Förvaltningen har vidtagit åtgärder i form av bl. a förstärkt ledarskap samt att utredningar av framkomna brister pågår och kommer att fortsätta under 2021.</p>	<p>Andel aktuella genomförandeplaner inte äldre än 6 mån Målnivå – 95 % Utfall – 100 %</p>

Nämndens Mål	Kommentar	Indikator
<p>● Utveckla samarbete med andra kommuner och andra aktörer.</p>	<p>Avtalssamverkan med Övertorneå kommun fortlöper inom bostadsanpassningen.</p> <p>Nämnden har efterfrågat en utredning kring behovet av samverkan inom individ och familjeomsorgen Haparanda- Övertorneå. Under 2020 har frågan behandlats och nämnden har beslutat om att en avtalsstyrd samverkan täcker de behov som kan uppkomma för kommunerna utan att en samsynkronisering av verksamheterna behöver ske.</p> <p>Individ- och familjeomsorgen har samverkat med Torneå med ett gemensamt fältteam. Enheten har även haft sammankomster med Torneå i syfte att höja kompetensen inom psykiskohälsa samt missbruk och beroendevård. Förvaltningen har genom detta närmat sig ungdomarnas subkulturer under kvälls- och helgtid, vilket på sikt kan minska risken att hamna i utanförskap. Med anledning av pandemin Covid- 19 ligger detta arbete på is och kommer att återupptas så snart detta är möjligt.</p>	

5.3 Samhällsbyggnadsnämnden

SBF 2020	Utfall 2020	Budget 2020	Avvikelse	Utfall 2019
SBF	3 941	5 705	1 764	3 898

Årets viktigaste händelser

- Detaljplaner, pågående: Cape East etapp 2.
- Mycket arbete med logistik- och persontågsfrågor samt Ringlinjen som dubbleras under våren
- markfrågor för projektet med villafastigheter på Seskarö.
- Haparanda har deltagit i PIK-projekt med Norrbottens kommuner angående säkert dricksvatten.
- Årets planerade Hälsoskyddstillsyn har utförts enligt plan.
- Vid slutet av tredje kvartalet är 294 timmar (61 %) av den planerade kontrolltiden på totalt 486 h för år 2020 utförd inom livsmedelskontrollen.
- Året har präglats mycket av pågående Corona-kris och tillsyn har bedrivits om än i mindre omfattning än normalt. Vid tillsynen inom Livsmedel och Hälsoskydd har förvaltningen informerat och kontrollerat hur verksamhetsutövaren följt rekommendationerna från Folkhälsomyndigheten.
- Två projekt inom hållbarhet är igång.
- Haparanda Kommun är med styrgruppen för projekt Folkverkstan.
- Haparanda deltar även i projektet Stratus tillsammans med Energikontor Norr och elva andra kommuner. Målet är en färdig strategi för att nå de nationella energi- och klimatmålen.
- en skoltävling i samband med Earth hour med redovisning under hållbarhetsveckan har genomförts.
- Handläggningstiderna för bygglov är inom de krav som plan och bygglagen fastställer. Den faktiska handläggningstiden är i medeltal 8 arbetsdagar.
- Tjänsten som alkohol- och tobakshandläggare har under december månad tillsatts.

Nyckeltal

Samhällsbyggnadsnämnd	Q1	Q2	Q3	Q4	2020	2019
Antal bygglov, bygganmälningar och strandskyddsdispenser:	55	80	56	36	227	131
Antal tillsynstimmar planerad tillsyn inom PBL	180	0	0	0	180	0
Antal tillsynstimmar planerad livsmedelstillsyn:	77	123	94	64	358	416
Antal ärenden miljötillsyn:	0	0	1	1	2	119
Antal tillsynsändren på B-verksamheter enl. plan:	0	0	0	1	1	1
Antal tillsynsändren på C-verksamheter enl. plan:	0	3	6	3	12	2
Antal ärenden hälsoskydd	7	11	27	14	59	27
Antal ärenden strålskyddslagen	0	0	0	0	0	0
Antal ärenden serveringstillstånd Haparanda:	3	2	0	0	5	15
Antal ärenden serveringstillstånd på uppdrag åt Övertorneå kommun:	3	1	0	0	4	13
Antal tillsynsbesök alkoholtillsyn Haparanda	0	0	0	0	0	14
Antal tillsynsbesök alkoholtillsyn Övertorneå	0	0	0	0	0	1
Antal tillsynsbesök tobak, folköl, receptfria läkemedel Haparanda	0	0	0	6	6	5
Antal tillsynsbesök tobak, folköl, receptfria läkemedel Övertorneå	0	0	0	0	0	1
Antal tillsynsbesök rökfria miljöer (skolor runder 2019) Haparanda	0	0	0	15	15	0
Kostnad tkr för timvikarier:	36	14	15	60	125	100

Resultat

Förvaltningen visar ett överskott om 1 764 tkr för 2020. Överskottet beror främst på att det har funnits vakanta tjänster under året.

Måredovisning Samhällsbyggnadsnämnden

Nämndens mål	Kommentar	Indikatorer
 En trivsam kommun	Svenska persontåg (dagtåg) till Haparanda är 0 st/dygn. Beräknas starta 1 april 2021, målet uppfylls ej 2020. Målbild 5 dubbelturer/dygn. Svenska persontåg (natt-tåg) till Haparanda är 0 st/dygn. Trafikstart för svenska nattågen är oklar, Målbild en dubbeltur med nattåg/dygn.	Antal dagsturer med persontåg till och från Haparanda kommun per dygn Svenska persontåg (dagtåg) till Haparanda är 0 st/dygn. Beräknas starta 1 april 2021 så målet uppfylldes inte 2020. Målbild 5 dubbelturer/dygn. Svenska persontåg (natt-tåg) till Haparanda är 0 st/dygn. Trafikstart för svenska nattågen är oklar, Målbild en dubbeltur med nattåg/dygn
 Tryggare och säkrare trafikmiljö för oskyddade trafikanter	<p>SBF har deltagit som samrådspart vid Tekniskas skolprojekt för säkrare skolvägar i samband med ny skolstruktur. För att kunna bidra till färre antal trafikolyckor med oskyddade trafikanter behöver kommunen inhämta statistik kring olyckstillbud och skapa ett samarbete med Polisen. Inga trygghetsvandringar utförda under 2020 där SBF deltagit.</p> <p>SBF har deltagit som samrådspart med Tekniska kontoret som har fått uppdrag att försköna stadscentrum. SBF har utfört informationskampanjer och tillsyn hos privata fastighetsägare av buskage/häckar/träd vid trottoarer</p>	Färre antal trafikolyckor med oskyddade trafikanter Kommunen behöver inhämta statistik kring detta, ett samarbete med Polisen kommer att behövas. Åtgärder ännu ej vidtagna. Tillsynsinsatser av buskage/häckar/träd vid trottoarer Tekniska kontoret har fått uppdrag att försköna stadscentrum varav delar av detta ingår. SBF behöver göra informationskampanjer och tillsyn hos privata fastighetsägare. Snöröjning av gång- och cykelvägar i dialog med Tekniska Arbetet ej påbörjat. Antal genomförda trygghetsvandringar med folkhälsorådet Inga trygghetsvandringar utförda där förvaltningen kunnat delta under 2020 Skolprojekt för säkrare skolvägar Tekniska arbetar med frågan i samband med ny skolstruktur. SBF har varit samrådspart.
 Förbättrad folkhälsa	Policy om skyltar för tobaksreklam har tagits fram och en Informationskampanj samt förslag till skyltar finns nu på hemsidan samt facebook. Målet uppfyllt. Tillsynskampanj av tobaksreklam samt kampanj gällande rökfria miljöer har genomförts under första kvartalet. Inspektioner har gjorts under fjärde kvartalet. Målet uppfyllt.	Hälsa på lika villkor av Folkhälsorådet Hälsa på lika villkor av Folkhälsorådet, gemensamt planeringsmöte för strategi och gemensam tillsyn är utfört. Antal utförda tillsynsinsatser av tobak vid skolor Inspektioner utförda under kvartal 4, målet har uppfyllts Tillsynskampanj av tobaksreklam Kampanj gällande rökfria miljöer har genomförts under första kvartalet. Målet uppfyllt Ta fram policy om skyltar för tobaksreklam Samarbete mellan tobakshandläggare och byggnadsinspektör kring skyltar avseende tobaksreklam
 Vi ska veta vad vi äter	Tillsyn på livsmedelsverksamheter har utförts med 358 timmar, all planerad tillsyn har utförts. Därutöver har det utförts några händelsestyrda tillsyner pga. klagomål. Målet kommer att uppfyllas. Information till restauranger om vikten för folkhälsan av att ha hälsosamma alternativ på matsedeln kvarstår. Antal kontroller av ursprungsmärkning av kött på livsmedelsverksamheter Har kontrollerats i samband med tillsyner. Målet uppfyllt.	Information till restauranger om vikten av att ha hälsosamma alternativ på matsedeln Ej påbörjat under 2020. Antal kontroller av ursprungsmärkning av kött på livsmedelsverksamheter Har kontrollerats i samband med tillsyner. Målet uppfyllt.

5.4 Barn- och ungdomsnämnden

Årets viktigaste händelser

Gemensam verksamhet

Budgetåret 2020 har präglats av arbetet med den nya skolstrukturen. Fokus har legat på renovering och nybyggnationer av lokaler, samt tjänsteplanering för både för- och grundskolan. Renoveringarna har fortlöpt enligt plan och eleverna och lärarna började höstterminen i sina nya skolor och klassrum. Kostnaderna för renoveringarna och inköpen har fortlöpt enligt budget.

Hela verksamhetsåret har påverkats mycket av den pågående Covid-19 pandemin, vilket har inneburit omplanering och strukturering av förvaltningens verksamheter. Ledningen har i samverkan med skyddsombud löpande bevakat det rådande läget och rekommendationerna från regeringen och folkhälsomyndigheten. Förvaltningen har sedan pandemins början varit i beredskap att vidta rekommenderade åtgärder och nödvändiga förberedelser har genomförts. Bland annat har delar av gymnasie- och vuxenutbildning bedrivits på distans under delar av terminerna. Förskole- och grundskoleverksamheterna anpassades till rådande rekommendationer. Även förvaltningens övriga verksamheter har påverkats av det rådande läget: bland annat har fritidens verksamheter begränsats, köken och lokalvården har anpassat sina rutiner utifrån rekommendationerna, biblioteket har periodvis anpassat sina öppettider och inom kulturen är alla offentliga tillställningar tillsvidare inställda.

De största posterna under de gemensamma verksamheterna utgörs av statsbidragen med budgeterade 15,9 miljoner kronor. Utfallet av medlen blev 18,8 miljoner kronor, vilket har påverkat förvaltningens helårsprognos och resultat positivt under året och gett möjlighet att planera verksamheten mer flexibelt. Statsbidraget för likvärdig skola är en stor del av dessa bidrag, för år 2020 var det 9,4 miljoner kronor för Haparanda kommun. Till år 2020 har det skett en del lättnader i kraven för likvärdighetsmedlen. Det har underlättat planeringen av skolverksamheterna.

- Rekvirerade statsbidrag år 2020:

Statsbidraget:	Belopp
Fortbildning specialpedagogik	-301 500
Läslyftet	-105 700
Papperslösa barn	-74 236
Lågstadiesatsningen	-945 207
Läxhjälp	-405 000
Kvalitetssäkrande åtgärder	-367 764
Bättre språkutveckling i förskolan	-150 000
Likvärdig skola	-9 446 245
Förstärkt elevhälsa	-1 360 000
Förstärkt specialpedagogik	-106 200
Läroassistenter	-465 159
Lärlönelyftet	-1 538 400
Omsorg på obekvämt arbetstid	-613 392
Karriärtjänster	-1 097 917
Maxtaxa	-1 577 514
Lovskola	-281 490
Totalt belopp	-18 835 724

Satsningen för Norrbottens bästa skola fortsätter förvaltningsövergripande och är en central del av utvecklingsarbetet i nya förskole- och skolenheterna.

Förskola/Grundskola/Särskola

Under året har enheternas tjänsteplaneringar tagits fram och implementerats. Strukturuomvandlingen ger förstärkta resurser med bättre möjlighet att fördela resurserna där behoven finns. Förvaltningen har fått en stärkt elevhälsa och bättre möjligheter att stödja elever som behöver extra insatser. Enheterna har uppmärksammat att elevhälsan kan idag erbjuda mer elevtid och effekten av insatserna är god på individnivå. Byarnas lärarförsörjning har kunnat tillgodoses på ett bättre sätt i och med omstruktureringen inom centralorten, då fler legitimerade lärarresurser har omfördelats.

Som förvaltningen beskrivit tidigare har det minskande barnantalet i förskolan varit en utgångspunkt för den nya förskolestrukturen. Nästa förskolans flytt till Grankullen genomfördes som planerat vid årsskiftet 20/21.

Förskoleverksamheten har under 2020 förstärkts med en förskoleutvecklare. Utvecklaren arbetar tillsammans med förskolans rektorer och språk-, läs- och skrivutvecklare långsiktigt och i nära samverkan med avdelningar för kvalitet och likvärdighet inom förskolan.

Arbetet med giffri förskola och miljöarbete har fortsatt under året, bland annat har nya madrasser köpts in till samtliga av kommunens förskolor för att ersätta de gamla med nya giffria.

Vid intresseförfrågan om en minoritetsspråksavdelning var intresset lågt. I dagsläget finns inte underlag för en egen avdelning. Arbetet med att förstärka utbildningen på minoritetsspråket kommer att utvecklas vid respektive enhet. Fortsatt arbete för en minoritetsspråksavdelning pågår.

Insatserna som påbörjats med Likvärdig skola statsbidraget fortsätter.

Ungdomsutbildning/Vuxenlärande

Covid-19 epidemin har hittills påverkat ungdoms- och vuxenutbildningen mest, där verksamheten har under delar av året bedrivits via fjärrundervisning. Fokus har legat på detta arbete. Därför har digitaliseringsarbetet för högre måluppfyllelse utvecklats mer än förväntat under detta år eftersom digital teknik använts i större omfattning under distansundervisningen.

Särvux har under verksamhetsåret bytt namn till Komvux som särskild utbildning och flyttat sin verksamhet från Marielund till gymnasieskolans lokaler. Detta underlättar samarbetet mellan olika delar av vuxenutbildningen.

En dialog om ökad samverkan med grannkommunerna har inletts för att kunna erbjuda ett så brett programutbud

som möjligt trots framtida minskning av kommande elevkullar. Detta arbete har påverkats av den pågående pandemin, samt av att kommunerna inväntar direktiv efter utredning för en ny modell av planering och dimensionering av gymnasialutbildningen från regeringen.

Resurstöd

Specialpedagogiska insatsen är fullbemannad och förstärkt inför 2020 till totalt 10 tjänster för att klara av den ökande efterfrågan av stöd. Sju specialpedagoger arbetar i huvudsak inom enhet. Även övriga medarbetare inom elevhälsan har från och med höstterminen haft färre antal enheter inom sitt ansvarsområde. Funktionen arbetslagsresurser, tidigare elevassistenter, har inför höstterminen flyttats till respektive enhet.

Enhetsegen elevhälsa ger flexibilitet i fördelning av resurserna inom enheten efter behov av stöd. Elevhälsogången har under året utvecklats med modellen elevhälsomöten där främjande och förebyggande åtgärder samt elevhälsans handledande funktion har en större roll. På förvaltningsnivå sker uppföljning av stödbehov och effekter av insatser. Detta ligger till grund för fördelning av resurser mellan enheterna vid tjänsteplanering.

Budgeten förstärktes under pågående verksamhetsår med ett nytt statsbidrag för förstärkt elevhälsa på 1,4 miljoner kr för att täcka en del av förstärkningar till elevhälsan.

Kost & Lokalvård

Enheten samarbetar aktivt med skola och förskola. Detta sker genom samarbetsträffar, deltagande på föräldramöten och dialog med elever. Kost och lokalvårdsenheten arbetar också med barnens lärande både genom deltagande i matrådsmöten och genom att bjuda in barnen i köksarbetet.

Kost och lokalvården arbetar kontinuerligt med miljöarbete. Enheterna använder miljövänliga produkter i allt större utsträckning och har minimerat kemikalieanvändning inom lokalvården. Idag används ca 35% ekologiska produkter i matlagningen. Det nya kostdataprogrammet som tagits i bruk under 2020 möjliggör arbete med minskat matsvinn och uppföljning av klimatdata på ett bättre sätt. Miljöaspekten beaktas i våra upphandlingar gällande transporter så att körningar och leveranser minimeras.

I och med skolstrukturförändringarna kommer enheten att erhålla två nya kök och matsal. Detta löser de mångåriga problemen med mattransporter och dåliga arbetsmiljöer för personalen, samtidigt som kommunen säkerställer sitt ansvar vid krissituationer och kan tillgodose de mest utsattas matförsörjning. Under verksamhetsåret färdigställdes det nya köket och matsalen på nuvarande Aspstrandensskolan. Den nya köks och matsalsbyggnaden till högstadiet och gymnasiet är idag i planeringsfasen.

Kultur

Kulturens verksamhet består bland annat av evenemang, projekt, bevarandet av kulturarvsplatser, kultur i skolan, bidrags- och stipendieutdelning, olika typer av samarbeten. Jazz & Blues, Pridefestival och Sommar i parken är våra större evenemang under året.

På grund av pandemin har förvaltningen endast kunnat genomföra Sommar i parken arrangemanget. Verksamheten har fått anpassa och hitta nya sätt att genomföra en del arrangemang, detta har utvecklats och lett till nya sätt att skapa kultur på distans. Exempelvis genomfördes The Meänland goes Art och Titta Court goes Museum digitalt. Under verksamhetsåret har kulturenheten utvecklat Tornedalsskolans aula med scenteknik, detta som en komplettering till Folket Hus utbud.

Enheten arbetar fortsatt med att skapa ett attraktivt kulturutbud för skolorna. Teater, musik och kulturarvsbesök arrangeras kontinuerligt och alla barn mellan 3-19 år erbjuds ett rikt utbud. Anpassningar har gjorts under det gångna året, kulturarvsbesöken har kunnat genomföras.

Ungdomens hus

Verksamheten har i dagsläget nya lokaler i centrala stan i anslutning till biblioteket. Antalet besökare i verksamheten ökade kraftigt i samband med flytten till de nya lokalerna.

En översyn av ungdomsverksamheten pågår för att hitta mer samarbeten med skolan som gynnar ungdomarna. Ungdomsledarna arbetar dagtid med uppsökande arbete och elevfikat på högstadieskolan. Ungdomen Hus har ett viktigt samarbete med biblioteket. Mot slutet av året har verksamheten bedrivits mer digitalt. Arbetslaget upplever en ökad kompetensutveckling genom användning av digitala verktyg.

Fritid

Även fritidens verksamheter har påverkats starkt av effekterna av gällande restriktioner kring Covid-19. Detta har medfört minskning av nyttjandet av inomhusanläggningarna. Enheten kan se att tyngdpunkten har istället under det gångna verksamhetsåret hamnat på det rörliga och fria friluftslivet. Skidspåren, isbanorna, grillplatser och skoterlederna används mer än tidigare år.

Föreningsstrategen etablerar sig i kontakterna med föreningslivet och har lagt upp arbetsrutiner för olika delar. Denne hjälper föreningar med sina bidragsansökningar och stöttar i olika frågor, vilket är uppskattat hos föreningarna.

I samverkan med kulturen har enheten utifrån det rådande läget försökt att komplettera utbudet under skollov med öppet hus i Aspenhallen. Särskilda satsningar för att skapa mötesplatser för barn- och ungdomar prioriteras högt.

Utredning av simhallens lokaler pågår och under tiden bedrivs skolans simundervisning i Torneå badhus. En discgolfbana har anlagts på Gränsvallen sommaren 2020, denna har använts flitigt av medborgare i alla åldrar från båda städerna. Verksamhetens fokus har legat på att skapa en struktur i organisationen och på arbetsplatserna. Förändrings- och utvecklingsarbetet har genomsyrat det gångna verksamhetsåret och kommer att fortsätta. Systematiskt arbetsmiljöarbete har implementerats som en del i det dagliga arbetet.

Bibliotek

Projektet *Stärkta bibliotek* fortsätter för tredje året. Projektet riktas mot barn med finska eller arabiska som modersmål, med koppling till bibliotekets uppgift att stödja elever att nå sina mål i skolan. Evenemang och aktiviteter för vuxna har varit bokcirkel och skrivarcirkel. Läsfrämjande aktiviteter som enheten bidragit till att genomföra har varit bland annat författarbesök av Hans Rosenfeldt. Läskampanjer för vuxna har presenterats genom sociala medier.

Samarbetet med Torneå fortsätter i form av undersökning för eventuell gemensam bokbussverksamhet. Biblioteket fortsätter att ge biblioteksservice till Kriminalvårdsanstalten. Biblioteket har följt de allmänna smittskyddsrekommendationerna. Under tiden då biblioteket haft begränsningar för fysiska besök har servicen med förhandsbeställningar och leveranser av tjänster utökats. Enheten har ordnat boklådor för skolor och böcker för föräldrar via förskolan. Biblioteket har haft läskampanjer och aktiviteter för barn under skollov.

Enheten förbereder ett biblioteksdatasystembyte.

Ekonomi

Barn- och ungdomsnämnd (TKR)	Resultat 2020			
	BUDGET	RESULTAT	DIFF	UTFALL 2019
Intäkter	-84 649	-98 118	13 468	-96 185
Kostnader	344 336	356 139	-11 803	353 846
Summa	259 686	258 201	1 665	257 661

Barn- och ungdomsnämnd (TKR)	Resultat 2020			
	BUDGET	RESULTAT	DFE	UTFALL 2019
Gemensam verksamhet	3 202	4 879	-1 676	4 137
Förskola/Grundskola/ Särskola	149 547	152 644	-3 097	152 780
Ungdomsutb./ Vuxenlärande	46 652	46 398	254	46 441
Kosthåll/Lokalvård	397	-2 249	2 646	-1 472
Resurstöd Elevvård/ Elevstöd	22 118	20 265	1 853	20 899
Ungdomsverksamhet	3 695	3 549	146	3 352
Kultur/Folkbildning	5 959	5 367	591	6 424
Stadsbibliotek	6 784	5 797	986	5 868
Fritidsverksamhet	21 328	21 367	-38	19 227
Summa	259 686	258 201	1 665	257 660

Bokslut

Barn- och ungdomsnämnden gör ett resultat på +1 665 tkr för år 2020. Förvaltningen i helhet är i linje med det prognostiserade, medan enheterna visar mindre avvikelser jämfört med prognos under året och det budgeterade. Överskottet motsvarar en procentuell avvikelse med +0,64 % av förvaltningens totala budget om 259 686 tkr.

Gemensam verksamhet -1 676 tkr

De gemensamma verksamheterna för förvaltningen gör ett underskott på -1 676 tkr.

Skolverkets bidragssystem gör prognoserna något osäkra. Statsbidragen är oftast aktivitetsstyrda och tidsbegränsade. Under året lämnas ansökningar och redovisningar om olika statsbidrag kontinuerligt in till Skolverket för beslut. Dessa handlar bland annat om ansökningar för likvärdig skola, lärarlyftet, karriärtjänster, lågstadiesatsningen, omsorg under kvällar och helger för att nämna några. Från Migrationsverket erhåller förvaltningen i dagsläget endast ett mindre månadsmässigt schablonbelopp per individ i aktiviteter inom förvaltningen.

Verksamhetsåret 2020 har för förvaltningen främst handlat om den nya skolstrukturen. Förskolans verksamhet har anpassats till den rådande demografiutvecklingen med minskande barnkullar. Detta har inneburit en minskning med 3 förskoleavdelningar under de senaste 1,5 åren.

I slutet av år 2019 infördes barnomsorgsavgift i kommunen, detta har under år 2020 genererat totalt 2,9 miljoner kronor i intäkter för verksamheten. Intäkterna har direkt gått tillbaka till verksamheterna. De administrativa kostnaderna har under uppstartsfasen varit något högre. Av medlen har under året ca 1 000 tkr använts till administrationen och uppstartskostnader av de olika systemen. Medlen har även använts till att en förskoleutvecklare har anställts för kvalitetshöjande insatser. Det har också gjorts satsningar för giftfri förskola och förskolans lärmiljöer.

Förskola/Grundskola/Särskola -3 097 tkr

Skolorna uppvisar ett underskott på 3 097 tkr. Detta på grund av omfördelningen av resurser under året från elevhälsan ut till skolenheterna. Tidigare år har förvaltningen budgeterat för 12,15 elevassistenttjänster. Dessa tjänsteformer har tagits bort under året och nya arbetsbeskrivningar för tjänsten arbetslagsresurs har arbetats fram. Detta innebär en förstärkning av resurser ut till enheterna, som till kommande verksamhetsår även har budgeterats som ordinarie personal inom skolorna.

Skolorna har implementerat sina nya organisationsstrukturer och tjänsteplaneringar under höstterminen. Inför år 2021 är alla delar av skolstrukturomvandlingen på plats. Antalet lärartjänster är oförändrat. Den nya organisationen har resulterat i att fler chefer har fått minskat antal medarbetare. De flesta cheferna har maximalt 30 medarbetare. Arbetet för att förstärka ledarskapet inom gymnasiet och

vuxenutbildningen pågår. Ledningsorganisationen har under åren 2019-2020 även utökats med andra utvecklingsstödande funktioner: skolutvecklare, förskoleutvecklare och samordnare för vuxenstuderande.

	År 2018	År 2021
Antal tjänster skola	196,23	193,93
Antal rektorer	6,00	7,00
Tjänster/rektor	32,71	27,70
Antal tjänster gymnasiet	35,94	37,10
Antal rektorer	1,00	1,50
Tjänster/rektor	35,94	24,73
Antal tjänster övriga BUF enheter	67,64	62,95
Antal chefer övr enheter	5,00	3,00
Tjänster/chef	13,53	20,98

Ungdomsutbildning/Vuxenlärande +254 tkr

Enheten hade inför budgetåret 2020 effektiviseringsåtgärder för ca 1 000 tkr för att uppnå en budget i balans. Men förändrade förutsättningar inom statsbidragen för gymnasieskolan gjorde att verksamheten kunde bibehålla och omfördela nuvarande resurser och därigenom nå en budget i balans för verksamhetsåret. Statsbidragen är dock endast ettåriga och därför måste åtgärder planeras och genomföras de kommande åren.

Resurstöd +1 853 tkr

Enheten gör ett överskott på 1 853 tkr för budgetåret trots förstärkning inom den specialpedagogiska insatsen. Detta finansieras till viss del av det nya statsbidraget på 1,4 miljoner som redovisas under gemensamma verksamheter. Flytten av kostnaderna för elevassistenter till enheterna bidrar också till överskottet.

Kost & Lokalvård +2 646 tkr

Verksamheten uppvisar ett överskott på 2 646 tkr. Detta beror till stor del på vikariebristen inom verksamheten samt återbetalningen av sjuklöner från Försäkringskassan. Upphandlingarna inom verksamheten har under de senaste åren varit fördelaktiga och inneburit lägre kostnader.

Under året 2020 har enheten minskat bemanning i ledarfunktion från tre till två tjänster. Ledarorganisationen består av en kost- och lokalvårdschef och en arbetsledare/köksmästare. En del utökade kostnader har förekommit under året i förbrukningsmaterial på grund av pandemin.

Kultur +591 tkr

Enheten uppvisar ett överskott till bokslutet med 591 tkr på grund av inställda arrangemang i följd av restriktionerna kring Covid-19.

Ungdomens hus +146 tkr

Enheten har en mindre positiv avvikelse gentemot budget.

Fritid -38 tkr

Under senare delen av året har fokus legat på att kartlägga enhetens kostnader och lägga upp nya strukturer för dessa. Detta arbete fortgår även under det kommande året. Under början av året har det uppkommit oförutsedda kostnader inom enheten i form av bland annat investeringskostnader i maskinparken. Den ekonomiska prognosen har under andra halvan av året visat på ett större underskott på över 500 tkr. Detta har dock under hösten och vintern arbetats ikapp något och idag är resultatet -38 tkr. År 2021 fortsätter med en kartläggning av de löpande kostnaderna och upprättandet av långsiktiga planer för maskinparken och förvaltningen av anläggningarna som enheten ansvarar för.

Bibliotek +986 tkr

Biblioteket gör ett överskott med 986 tkr för år 2020. Detta på grund av vakanta tjänster under året.

Investeringsredovisning

Investeringsredovisning	Budget	Utfall 201231	Avvikelse
Inventarier	600 000	455 983	144 017
Idrott & Friluftsanläggning	0	900 749	-900 749
Kukkola kulturby	300 000	0	300 000
Investeringar 2020	900 000	1 356 732	-456 732

Förvaltningen gör ett underskott på investeringsmedel med -457 tkr. Fritidens oförutsedda ökade kostnader har delvis finansierats med investeringsmedel. Detta har till viss del kunnat mötas upp av förvaltningens övriga inventarieinköp som därför har hållits nere under året. En del av inventariemedlen har varit bundna i den enhetsövergripande möbelupphandlingen för skolstrukturarbetet.

Nämndens mål (Barn- och ungdomsnämnden)

Nämndens mål	Kommentar	Indikatorer	Utfall	Kommentar																														
<p>Utveckla /fördjupa kontakten med hemmet</p>	<p>Kommunikationsplattform för information används från förskolan till gymnasiet. Utmaningen är att nå alla vårdnadshavare och språkgrupper. Vi har gjort särskilda satsningar för att utöka information på finska, arabiska, somaliska och dari. Under våren har informationsfilmer skapats och publicerats på hemsidan.</p> <p>Förskolan har haft två olika system: en för schemaläggning och en annan för kommunikation, vilket har varit en svårighet för vårdnadshavare. Efter återkoppling från vårdnadshavare har förvaltningen beslutat samla alla funktioner på en plattform. Tas i drift i början av 2021.</p> <p>Skolan har utvecklat en bredare form för kontakt med vårdnadshavare genom de digitala alternativen för enskilda samtal, utvecklingssamtal, elevhälsokonferenser och föräldramöten som har använts av skolorna under pandemin. Alternativen ger fler möjligheter och flexibilitet för vårdnadshavare att delta i olika forum.</p> <p>Gränsskolan har förtätat samverkan och förtydligat informationen till vårdnadshavare vad som gäller uppföljning av skolans regler.</p>	Andel föräldrar på föräldramöten		Föräldramöten inom förskola och skola har påverkats av pågående pandemi. Fler möten har ersatts med digitala lösningar eller ställts in. Det har visat sig vara svårt att följa upp indikator med bokföring av närvaro i så stor omfattning i de olika enheterna och angivet på ett sådant sätt att andel föräldrar på föräldramöten på kommunnivå hade kunnat beräknas. Uppfattningen är att andelen föräldrar har under vårterminen varit litet medan de genomförda föräldramötena i de nya enheterna på höstterminen har samlat en betydligt större andel deltagande föräldrar.																														
		Enkät om föräldranöjdhet med kontakter		Har ej genomförts under 2020																														
		Andel ej genomförda utvecklingssamtal		Andel ej genomförda utvecklingssamtal är mindre än 0,5%. Under vårterminen har enstaka utvecklingssamtal i en klass inte hållits. För övrigt har samtliga utvecklingssamtal genomförts under året.																														
<p>Ledarskap och arbetsro i klassrum samt övriga lokaler</p>	<p>Den nya skolstrukturen har möjliggjort att bilda ett team av lärare, elevhälsans personal och arbetslagsresurser som oftast arbetar endast på en enhet. Fler vuxna har mer tid för elevnära arbete. Detta har resulterat i tryggare och lugnare skolmiljö.</p> <p>Specialpedagogiska insatsen har handlett, spridit kunskap och praktiskt utformat klassrum kring NPF och anpassningar. Enheterna har kommit olika långt arbete.</p> <p>Förvaltningen har förbättrat rutiner och uppföljning av kränkande behandling och incidenter ute i enheterna.</p> <p>Tydligare rutiner för uppföljning av skolnärvaro för att tidigt se eventuella förbättringsområden i ledarskap och arbetsro.</p>	Elevhälsoenkät		Elevhälsoenkäten 2020 är inte sammanställd. Under hösten 2020 startades en revidering av det systematiska kvalitetsarbetet. Enligt nya riktlinjer analyseras hälsoenkäterna på vårterminen. Nya förbättrade rutiner för analysen tas fram till vårterminen 2021.																														
		Problematiskskolfrånvaro		<p>Antal elever som har haft omfattande skolfrånvaro mer än 50% har varit</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5 elever under ht19 • 4 elever under vt 20 • 30 elever under ht 20 <p>Ökningen av problematisk skolfrånvaro är kopplat till pågående pandemi och att eleverna följer folkhälsomyndighetens rekommendationer. Uppföljningen av frånvaron av elever som har stöd av trygghetsteamet visar att elevgruppens frånvaro ökade från ht19 till vt20 kopplat även hos de elever som hade lägre frånvaro än 50%.</p>																														
<p>Attraktiv arbetsgivare</p>	<p>De flesta cheferna har maximalt 30 medarbetare. Den nya chefsorganisationen har resulterat i att fler chefer har fått minskat antal medarbetare. Arbete för att förstärka ledarskapet inom gymnasiet/vuxenutbildningen pågår.</p> <p>Ledningsorganisationen har under 2019-2020 också utökats med andra utvecklingsstödjande funktioner: skolutvecklare, förskoleutvecklare och samordnare för vuxenstuderande.</p>	Andel chefer med upp till 30 medarbetare	81,8%	<p>Tabellen nedan visar de genomsnittliga siffrorna. För närvarande har 2 av 11 chefer över 30 medarbetare.</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>År 2018</th> <th>År 2021</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Antal tjänster skola</td> <td>196,23</td> <td>193,93</td> </tr> <tr> <td>Antal rektorer</td> <td>6,00</td> <td>7,00</td> </tr> <tr> <td>Tj/rektor</td> <td>32,71</td> <td>27,70</td> </tr> <tr> <td>Antal tj gymnasiet</td> <td>35,94</td> <td>37,10</td> </tr> <tr> <td>Antal rektorer</td> <td>1,00</td> <td>1,50</td> </tr> <tr> <td>Tj/rektor</td> <td>35,94</td> <td>24,73</td> </tr> <tr> <td>Antal tj övriga enheter</td> <td>67,64</td> <td>62,95</td> </tr> <tr> <td>Antal chefer övr enheter</td> <td>5,00</td> <td>3,00</td> </tr> <tr> <td>Tj/chef</td> <td>13,53</td> <td>20,98</td> </tr> </tbody> </table>		År 2018	År 2021	Antal tjänster skola	196,23	193,93	Antal rektorer	6,00	7,00	Tj/rektor	32,71	27,70	Antal tj gymnasiet	35,94	37,10	Antal rektorer	1,00	1,50	Tj/rektor	35,94	24,73	Antal tj övriga enheter	67,64	62,95	Antal chefer övr enheter	5,00	3,00	Tj/chef	13,53	20,98
			År 2018	År 2021																														
Antal tjänster skola	196,23	193,93																																
Antal rektorer	6,00	7,00																																
Tj/rektor	32,71	27,70																																
Antal tj gymnasiet	35,94	37,10																																
Antal rektorer	1,00	1,50																																
Tj/rektor	35,94	24,73																																
Antal tj övriga enheter	67,64	62,95																																
Antal chefer övr enheter	5,00	3,00																																
Tj/chef	13,53	20,98																																
Könsfördelning inom anställda i förskolan				Könsfördelning inom förskolan år 2020: 100% kvinnor och 0% män. En manlig förskollärare påbörjar sin anställning februari 2021.																														

Nämndens mål	Kommentar	Indikatorer	Utfall	Kommentar
<p>◆ Attraktiv arbetsgivare</p>		Omsättning anställda		
		Medarbetaren gagemang (HME) förskola – Totalindex		Indikatorvärde saknas för verksamhetsåret eftersom medarbetarenkäten inte har genomförts under 2020.
		Medarbetaren gagemang (HME) grundskola och förskoleklass – Totalindex	79,17	Indikatorvärde saknas för verksamhetsåret eftersom medarbetarenkäten inte har genomförts under 2020.
		Medarbetaren gagemang (HME) gymnasieskolor – Totalindex	71,67	Indikatorvärde saknas för verksamhetsåret eftersom medarbetarenkäten inte har genomförts under 2020.
		Medarbetaren gagemang (HME) kultur och fritid – Totalindex	85	Indikatorvärde saknas för verksamhetsåret eftersom medarbetarenkäten inte har genomförts under 2020.
<p>◆ Norrbottens bästa skola för bättre måluppfyllelse</p>	<p>Det totala medelvärdet av meritvärden följer nivån från närmaste föregående år och är 205,5 poäng. Flickornas meritvärden är svagt sjunkande medan pojkarnas meritvärden visar en liten förbättring. En möjlig förklaring kan vara ökad problematisk skolfrånvaro och psykisk ohälsa bland flickor, som har blivit synligt genom rektorernas kvalitetsrapporter och förvaltningens uppföljning och analys av problematisk skolfrånvaro.</p> <p>Det finns en variation över tid vad som gäller andel åk 9 elever som är behöriga till gymnasiet yrkesprogram, vilket korrelerar väl med hur pojkarnas kunskapsresultat. Åk 9 elever 2020 har i genomsnitt 80,6% behörighet till yrkesprogram (Infomentor). Ökning av andelen behöriga elever ligger på 8 procentenheter jämfört med 2019. Vi följer en nationell trend, då det har skett en generell förbättring av åk 9 resultat har i Sverige under 2020.</p>	Elever i åk. 9, meritvärde kommunala skolor, genomsnitt (17 ämnen)	210,8	Det totala medelvärdet av meritvärden följer nivån från närmaste föregående år och är 210,8 poäng. Flickornas meritvärden är svagt sjunkande medan pojkarnas meritvärden visar en förbättring. En möjlig förklaring kan vara ökad problematisk skolfrånvaro och psykisk ohälsa bland flickor, som också synliggjorts i rektorernas kvalitetsrapporter och förvaltningens uppföljning och analys av problematisk skolfrånvaro.
		Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, kommunala skolor, andel (%)	79,3%	Det finns en variation över tid vad som gäller andel åk 9 elever som är behöriga till gymnasiet yrkesprogram, vilket korrelerar väl med pojkarnas kunskapsresultat. Åk 9 elever 2020 har i genomsnitt 79,3 % behörighet till yrkesprogram. Ökning av andelen behöriga elever ligger på ca 8 procentenheter jämfört med 2019. Vi följer en nationell trend, då det har skett en generell förbättring av åk 9 resultat har i Sverige under 2020.
<p>■ Skapa nya samarbeten mellan Haparanda och Torneå</p>	<p>Pågående pandemi har påverkat samarbetet med Tornio negativt. Gemensamma aktiviteter och möten har ställts in.</p>			
<p>◆ Förbättra samarbetet inom det förebyggande området</p>	<p>Satsningar inom projektet hälsofrämjande skolutveckling har blivit en del av skolornas ordinarie verksamhet tex styrda rastaktiviteter, morgontabata och brainbrakes. Förvaltningen har initierat ett projekt med LTU för att fortsätta projektet. Uppföljning på enheterna har visat att aktiva raster ger en lugnare skolmiljö även inne i klassrummen. Idag bedrivs rastaktiviteter i de flesta av kommunens skolor, hos de andra enheterna är arbetet igång för att starta verksamheten.</p> <p>Antalet specialpedagoger/lärare har utökats till 10 anställda under 2020, 7 av dessa arbetar placerade på en enhet, 3 av dem är ambulerande. Detta ger en ökad tillgänglighet av specialkompetens, samt en högre kvalitet.</p> <p>Trygghetsteamets arbete med att förebygga och främja elevers närvaro i skolan har varit framgångsrikt enligt uppföljningar som är gjorda. Dock är dessa elever extra sårbara under pandemitider.</p> <p>Ungdomsverksamheten har pågående samverkansprojekt tillsammans med Elevhälsan och Socialtjänstens öppenvård samt ungdomssekreteraren</p>			

Nämndens mål	Kommentar	Indikatorer	Utfall	Kommentar						
	<p>kring tidiga insatser.</p> <p>Under vårvintern utbildades förskolepersonal i ABC av ABC-gruppledarna. Detta har skett via en kompetensutvecklingskväll där all förskolepersonal deltog.</p> <p>Biblioteket har börjat med "Boken kommer -service" med Corona-riskgrupper.</p> <p>En förskoleutvecklare har anställts under 2020 för att främja utvecklingsarbetet och likvärdigheten mellan förskolorna i kommunen. Inom de tidigare insatserna har förskoleutvecklaren initierat ett utvecklingsarbete om elevhälsa i förskolan.</p> <p>På grund av covid-19 har många föreningar inom kultur och fritid fått ställa in sina arrangemang och aktiviteter, vilket har gett utmaningar på folkhälsan. Vi kan se att tyngdpunkter har flyttats till det rörliga friluftslivet då medborgarna använder uteaktiviteterna och arenorna mycket flitigare än tidigare år.</p>									
<p>● Utveckla och sprid ungdomsverksamheten</p>	<p>Ungdomens Hus har flyttat till centrala lokaler under hösten. Året 2020 har inneburit många anpassningar av verksamheten på grund av pandemin och rekommendationerna. Trots det har verksamheten fått stor ökning av besökare, främst yngre ungdomar. Digitala mötesplatser har utvecklats. Samarbetet med biblioteket har fördjupats.</p>	<p>Öka antal besökare</p>		<p>Antalet besökare i ungdomsverksamheten ökade med 78% från 2019 till 2020 trots flyttning av verksamheten och delvisa stängningar för fysiska besök under detta pandemiår. Centrala lokaler, digitala alternativ och ett utvecklat utbud har lockat nya besökare till verksamheten.</p> <table border="1" data-bbox="1002 864 1465 954"> <thead> <tr> <th></th> <th>2019</th> <th>2020</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Antal besökare</td> <td>2791</td> <td>4980</td> </tr> </tbody> </table>		2019	2020	Antal besökare	2791	4980
	2019	2020								
Antal besökare	2791	4980								